

Tam na gmajni'ci v revni štal'ci je rodila Jezusa

Prav vesele in blagoslova polne božične praznike vsem našim naročnikom, društvom in trgovcem ter sploh vsem, ki na ta ali oni način podpirajo naše podjetje — žele uredništvo, uprava, uslužbenci in zastopniki ter vsi raznašalci Ameriške Domovine.

Hanoj bi se pogajal!

Predsednik Johnson je dobil sporočilo preko predsednika A. Fanfanija, da se je Hanoj pripravljen razgovorjati o miru.

WASHINGTON, D.C. — Državno tajništvo je objavilo, da je dobilo od italijanskega zunanjega ministra A. Fanfanija, ki je tudi predsednik glavne skupščine ZN, pismo, v katerem ta sporoča, da je Ho-Ci-Minh tekom svojega razgovora z dvema Italijanoma dejal 11. novembra, da "je pripravljen iti kamorkoli in se razgovarjati s komarkoli za končanje vojne v Vietnamu."

V državnem tajnistvu in v Beli hiši so sporočilo proučili v vseh podrobnostih in ga primerjali z drugimi izjavami Ho-Ci-Minha in drugih vodnikov Severnega Vietnama v zadnjih tednih ter prišli do zaključka, da ni veliko upanja na začetek stvarnih razgovorov o končanju vojne v Vietnamu. Predsednik Johnson je naročil državnemu tajniku Rusku, da naj dožene, če je Severni Vietnam dejansko voljan začeti "brezpogojne razgovore". To iz sporočila, ki ga je poslal Fanfani, ni razvidno.

Doslej je Severni Vietnam izjavljal, da se je pripravljen razgovarjati o miru v Vietnamu le na temelju štirih točk, ki jih je objavil v preteklem aprilu. Te so: Združene države morajo umakniti svoje čete iz Južnega Vietnama, končati z njim dogovor o vojaški pomoči, ustaviti letalske napade na Severni Vietnam in sprejeti zahteve Južnovietnamske osvobodilne fronte za ureditev Južnega Vietnama in njegove združitve s Severnim. Izpolnitev teh štirih točk bi pomenila prepustiti Južni Vietnam enostavno rdečim. Združene države so od tedaj ponovno izjavile, da hočejo pomagati ohraniti Južnemu Vietnamu svobodo in neodvisnost pred rdečo napadalnostjo. Dokler se torej ena ali druga stran ne premisli, uspešni razgovori niso možni.

Novi grobovi

August F. (Yapell) Yappall

Pretekli petek je umrl v Hol-Family domu v Parmi 79 let stari August F. (Yapell) Yappall z 867 E. 79 St., doma v Tomačevem v Sloveniji, od koder je prišel v Ameriko 1. 1912. Delal je kot stavbeni mizar na raznih krajih, nazadnje za mesto Euclid, dokler ni šel 1. 1951 v pokoj. Bil je oče Mollie Sodja, Rose Miller, Edwarda, pok. Augusta in pok. Rudolpha, 4-krat stari oče in 3-krat praoče. Bil je član SDZ št. 7. Pogreb bo iz Želetovega pogreb zavoda na St. Clair Avenue v cerkev Filipa Nerijadanes ob desetih dopoldne, nato na All Souls pokopališče.

John Bomfich

Sinoči je umrl v Euclid Glenville bolnici 73 let stari John Bomfich z 21970 Miller Avenue, mož Anne. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. Podrobnosti jutri.

Mary Garisek

Včeraj je umrla v Woman's bolnici 78 let stara Mary Garisek (Cvelbar), roj. Gruber s 24431 Mave Avenue, mati Josepha, Martina (Calif.), Franka in Tonyja Cvelbar, 22-krat stari mati, sestra Franka Gruberja. Pokojna je bila rojena v St. Jerneju na Dolenjskem, od koder je prišla pred 54 leti. Tam je zapustila brata Jožeta in sestro Ano Primil. Bila je članica Podr. št. 25 SZZ in ABZ št. 103. Pogreb bo iz Želetovega pogreb. zavoda na E. 152 St. v sredo ob 8.15 v cerkev sv. Kristine ob devetih, nato na pokopališče sv. Pavla.

Frank Slavec

V soboto je umrl na obisku pri prijatelju in bil v Euclid Glenville bolnici proglašen za mrtvega 64 let stari Frank Slavec s 16202 Huntmere Avenue, mož Jennie, roj. Sain (v Knežaku v Slov.), oče Stanleyja in Williama, 6-krat stari oče, brat Antonie Epavec in Margaret O. stroška. Rojen je bil v Baču v Slov. Primorju, kjer je zapustil brata Stefana in Antona ter sestro Jožefino Urbančič in Paulino De Lost. V Ameriko je prišel pred 44 leti in je bil zaposlen zadnjih 15 let pred upokojitvijo (zaradi slabega zdravja) pred 5 leti pri Fisher Body Corp. Pogreb bo iz Želetovega pogreb. zavoda na E. 152 St. jutri ob 8.15 v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato na Kalvarijo.

Peter Vrbanc

V soboto je umrl na svojem domu na 4923 E. 86 St. 80 let (Dalje na 6. strani)

Rodeziji so ustavili redno oskrbo z oljem

V petek sta se predsednik britanske vlade Wilson in predsednik ZDA Johnson sporazumela o ustavitvi dobav olja Rodeziji.

WASHINGTON, D.C. —

Te kom svojega dvodnevne poslovnega obiska tu se je predsednik vlade Velike Britanije sporazumel s predsednikom Združenih držav o novem ukrepu proti beli vladi v afriški Rodeziji. Odločeno je bilo, da se tej prekine redna oskrba z oljem. To je prihajalo v Rodezijo po železniški veži del iz Kuvajta ob Perzijskem zalivu. Surovo olje so čistili v rafineriji v Umaltiju v južnem delu države. Povprečno so predelali okoli 9.000 sodov olja dnevno, kar je krilo potrebe Rodezije in sosednje Zambije.

Wilson je hotel objaviti prekinitev dobave olja Rodeziji že v svojem govoru pred glavno skupščino Združenih narodov pretekli četrtek, pa je to opustil, ker še niso bile dogovorjene vse podrobnosti z Združenimi državami. To vprašanje je bilo rešeno v neposrednih razgovorih med Wilsonom in Johnsonom v petek, nakar je bil dogovor objavljen istočasno tu in v Londonu.

Združene države so obljubile popolno sodelovanje z Veliko Britanijo pri izvajanju zapore, kar naj bi prisililo Rodezijo k popuščanju.

Vlada Iana Smitha je med tem še vedno gospodar položaja v Rodeziji in upa, da bo vzdržala napore za zlom rodezijske neodvisnosti, ki je bila oklicana komaj 11. novembra letos v nasprotju z vladno v Londonu.

Afriške države pritiskajo na Veliko Britanijo, naj nastopi proti vladi bele manjšine v Rodeziji z oboroženo silo, če jo ni mogoče naglo spraviti na tla s političnimi in gospodarskimi sredstvi. London oborožen nastop zavrača, zato so že 4 afriške države, Egipt, Gana, Gvineja in Mali prekinila redne diplomatske odnose z njim.

Amerika dobi na Formozu vojno letališče

TAIPEI, Taiwan. — Amerika se je sporazumela s Čangkajsko vlado, da bodo naša vojna transportna letala lahko pristajala na letališču Kung Kuan. Na letališče je že prišlo 700 ameriških uradnikov, da organizirajo promet z južnim Vietnamom, Havaji ter Guamom.

DE GAULLE ZMAGAL S 55%

Pri volitvah za predsednika republike je včeraj gen. Charles De Gaulle dobil 55 odstotkov oddanih glasov, njegov levičarski tekmec Mitterrand pa 45. Volitev se je udeležilo okoli 84 odstotkov vseh volivnih upravičencev.

PARIZ, Fr. — Kot so predvidevali, je general Charles de Gaulle pri predsedniških volitvah včeraj zmagal nad svojim tekmecem Mitterrandom, ki so ga podpirale levičarske stranke s komunisti vred. Prav zaradi povezave s Komunistično partijo socialist Mitterrand ni mogel pritegniti pristašev sredine, ki so pri primarnih volitvah pred 2 tednoma glasovali za Lecanueta. De Gaulle je zmagal, pa vendar ni dobil absolutne večine vseh volivcev, kajti 16 odstotkov volivcev se volitev sploh ni udeležilo. Udeležba pri volitvah je bila kljub vsemu za francoske razmere sorazmerno velika.

De Gaulle je dobil po poročilu notranjega ministrstva 12.868.661 glasov, Mitterrand pa 10.586.150 glasov. V te številke niso všteti še glasovi iz prekomorskih dežel. V glavnem je dobil De Gaulle 55 odstotkov oddanih glasov, Mitterrand pa 45. Lecanueta, član Republikanskega ljudskega gibanja, ki je pri primarnih volitvah dobil 16 odstotkov glasov in s tem preprečil De Gaulle zmagati, je svoje pristaše pozval, naj ne volijo ne za De Gaulle ne za Mitterrand. Zdi se, da njegov poziv ni imel več vpliva na volivce, če pomislimo, da se je volitev udeležilo 84 odstotkov vseh volivnih upravičencev, torej nekako kot pri volitvah pred dvema tednoma.

Politični opazovalci so prepričani, da bo De Gaulle, ki vodi tudi v bodoče po svoji poti tako v domači kot v mednarodni politiki, čeprav je očitno, da nima za seboj trdne večine francoskih volivcev. V kolikor bi utegnili priti do kakih manjših sprememb, naj bi se pokazalo šele postopno.

De Gaulle je izvoljen za predsednika republike za novih sedem let. Ker je star že 75 let, so napovedovali, da bo ostal na svojem mestu le nekaj časa, nato pa odstopil in ga prepustil kateremu svojih zvestih. V ta namen bi bila potrebna sprememba ustave. Na kaj takega sedaj De Gaulle ne more računati. Postalo je precej jasno, da degaulizem brez De Gaulle ni mogoč. Še De Gaulle sam utegne imeti težave z narodno skupščino po prihodnjih volitvah.

Indonezijski generali utrjujejo svojo oblast

DŽAKARTA, Indonez. — Predsednik Sukarno je moral na pritisk armade odstaviti zunanjega ministra in svojega nekdanjega najožjega sodelavca Subandria s položaja namestnika Vrhovnega operacijskega poveljstva, najvišjega upravnega telesa dežele. Na to mesto so bile imenovane tri osebe, med njimi obrambni minister gen. Nasution.

Imenovani odbor je bil ustanovljen leta 1961 kot vrhovni organ v boju za "osvoboditev Zah. Iriana", kot Indoneziji imenujejo zahodno Novo Gvinejo, ki je bila tedaj še pod oblastjo Nizozemsko.

Subandrio je bil povezan s komunistično partijo in se kljub vsemu izvajanju v javnosti ne more prav opravičiti in si pridobiti nekdanjega zaupanja. Že pred tedni je bil nadomeščen kot načelnik obveščevalne službe z nekim generalom. Tudi v vodstvu zunanje politike nima več dosti besede, čeprav je še ostal zunanjim ministrom.

Indonezijske je hudo zadela druga novica: Sukarno je spravljen dosedanj denar ob vsako veljavno. Ker pa dežela ne more biti brez denarnega obtoka, je vpeljal novo rupijo, ki jo bodo ljudje lahko dobili za 1000 starih rupij. To je desetkrat hujša devalvacija, kot jo bo Tito začel izvajati v Jugoslaviji začetkom prihodnjega leta. V Jugoslaviji bodo namreč zamenjali sto starih dinarjev na enega novega.

Notranji tajnik Udall bi rad delal dež

WASHINGTON, D.C. — To ni morda predpustna šala, ampak čisto resen načrt federalnega tajnika za notranje zadeve Udalla. Njegovi strokovnjaki trdijo namreč, da umeten dež ni nobena nedosegljiva reč. Treba je samo najti zračne plasti in megle ter oblake, ki so nasičeni z vlago, vlago pa zgostiti v dež. Tak umeten dež pa ne bo preganjal suše.

Bo skrbel, da pride v naše potoke in reke več vode, ki se bo potem zbirala za jezovi in ob pravem času služila za namakanje presušenih zemeljske površine. Strokovnjaki mislijo na poskuse v takih krajih, kjer je navadno veliko vlage in kjer tudi oblake in megle ne manjka. Umeten dež ne bo torej preganjal nobene suše in ne bo rosil nad nobeno puščavo. Bo samo skrbel, da bo za jezovi ob rekah nabrane čim več vode za namakanje in proizvodnjo električne ga toka. Zgostiti vlago v dež pa ni teoretično nobena težava, to so poskusi že davno dognali.

—V mestu Philadelphia, Pa., je bilo nekaj prepovedano prodajati premoč.

Iz Clevelanda in okolice

VSEM NAROČNIKOM IN CITATELJEM—

Ko boste prebirali obsežno božično številko AD, ne pozabite, da so jo omogočila podjetja, ustanove in organizacije, ki vam v njej voščijo za praznike! Zapomnite se njihova imena, ko boste kaj potrebovali in jim vrnite njihovo naklonjenost in podporo slovenski stvari!

Slov. pisarna sporoča—

Slov. pisarna v Baragovem domu, 6304 St. Clair Avenue, ima na zalogi razne slovenske knjige, primerne za božično darilo. Kdor bi želel poslati v Jugoslavijo kak paket, naj pohiti z naročilom, da bo poslan tja še pred 1. januarjem, ko bodo v Jugoslaviji podražili voznino.

Pomagajmo ji—

Rečna družina, ki je prišla nedavno iz Jugoslavije z 2 otrokoma, prosi dobre rojake, ki imajo kak kos uporabnega pohištva in gospodinskih potrebščin, za te, posebno potrebuje štedilnik in hladilnik. Kličite 361-7540.

Letna seja—

Klub slov. upokojencev v Newburgu ima v sredo, 22. decembra, ob dveh popoldne letno sejo v SDD na Prince Avenue. Vse članstvo vabljen!

Dr. L. Ukmar bo odsoten—

Zdravnik dr. L. Ukmar, ki ima svoj urad na E. 68 St. in St. Clair Avenue, bo od četrтка, 23. decembra 1965, pa do 10. januarja 1966 odsoten.

Napredovanje—

Capt. v letalskih silah ZDA John Sercel, sin Mrs. Josephine Brusich z 873 Alhambra Rd., je napredoval v majorja. Je pilot za jet-letala in je v zadnjih 4 mesecih opravil 91 raznih nalog. V nekaj dneh bo odpotoval za eno leto v Vietnam. Z ženo in petimi fantiči živi na letalskem oporišču v Alexandria, La. V letalskih silah je 15 let. Čestitamo k napredovanju!

Iz bolnice—

Mrs. Mary Germ s 15710 Corsica Avenue se je vrnila iz bolnice in se zahvaljuje za obiske in darila.

Mrs. Mary Cebron z 9801 Elizabeth Avenue se je vrnila iz bolnice in se zahvaljuje za darila, obiske in pozdrave.

Družinski praznik—

Danes obhajata 45-letnico svoje poroke Joseph in Rose Baskovic s 6614 Bliss Avenue, dolgoletna naročnika Ameriške Domovine. Čestitamo in želimo, da bi zdrava in zadovoljna tudi srečno dočakala zlato poroko!

V bolnico—

Robert Gorsha s 15401 School Avenue je bila odpeljana v Cleveland Clinic bolnico na operacijo.

Zadušnica—

V sredo ob 6.30 zjutraj bo v cerkvi sv. Kristine, ob šestih pa v cerkvi sv. Pavla na Chardon Rd. sv. maša za pok. Michaela J. Gerla ob 1. obletnici smrti.

Nov odbor—

Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ ima za 1. 1966 sledeči odbor: predsed. Terezija Lach, podpredsed. Joseph H. Lach, fin. in bol. taj. Jože Grdina, 1133 Addison Rd., Cleveland, O. 44103, blag. John Hosta, zapis. Anna Palčič; nadzorniki: Joseph H. Lach, Anna Palčič in Josephine Weiss; zastopniki: za Jugoslovanski delavski narodni dom John Hosta, za Baragov dom Jože Grdina, za pripravljalni konvenčni odbor in Ohijski dan Terezija Lach in

Jože Grdina; društveni zdravnik dr. Valentin Meršol. Seje se vršijo vsako 3. sredo ob 7. uri zvečer v Jugoslovanskem delavskem narodnem domu na W. 130 St., pobiranje assessmeta vsako 4. nedeljo dopoldne ob 10. uri v Baragovem domu na St. Clair Ave. Cleveland, O.

K molitvi—

Članice Društva Marije Vnebovzete št. 103 ABZ so vabljen jutri zvečer ob sedmih v Želetov pogreb. zavod na E. 152 St. k molitvi za pok. Mary Garisek.

Republikanka Mrs. Bolton priglasila kandidaturu

CLEVELAND, O. — Znana republikanska kongresnica Mrs. Bolton je izjavila, da bo prihodnje leto zopet kandidirala v našem 22. kongresnem volivnem okraju, ki ga ima že kar "v žepu", saj tam kandidira že 25 let. Je stara že 80 let, pa to je ne moti. V zmagi je lahko tem bolj zaverovana, ker ji bodo tudi nove meje volivnega okraja dale dosti glasov. Mrs. Bolton je tudi članica odbora predstaviškega doma za zunanje zadeve.

Zadnje vesti

SANTO DOMINGO, Dom. rep.

— Včeraj je prišlo do ostrega spopada med četo upornikov pod vodstvom polkovnika F. Caamano Deno v Santiagu in med oddelkom vladnih čet, ki so jim prišli na pomoč ameriški padalci. V spopadu naj bi bilo vsaj 11 mrtvih. Ameriške čete so šle na pomoč na prošnjo predsednika republike Gacica-Godoyja.

RIM, It. — Prof. G. La Pira, eden od obeh Italijanov, ki sta sporočila zunanjemu ministru Fanfaniju pripravljenoost Ho Ci Minha za razgovore o končanju vojne v Vietnamu, trdi, da je prepričan, da je Ho Ci Minh mislil tedaj resno, čeprav sedaj Hanoj in Peiping to zanikujeta in izjavljata, da je to le ameriška potvorba, ki naj bi pomagala opravičiti nove vojaške nastope.

CAPE KENNEDY, Fla. — Včeraj so se tu sestali astronomi Schirra in Stafford iz Gemini 6 in Borman in Lovell iz Gemini 7, ki so se preje srečali zadnjo sredo v vesolju visoko nad Pacifikom v svojih vesoljskih vozilih. Uspeh Gemini 6 in Gemini 7 pretekli teden je zadel ves svet. Obe vesoljski ladji sta pristali brez vsakih težav in točno po načrtu na Atlantiku na prostoru, ki je bil za to določen. Gemini 6 je pristala 14 milj od letalonosilke Wasp, Gemini 7 pa celo le 12.

WASHINGTON, D.C. — Sen. Mansfield se je s svojimi tovariši vrnil s potovanja po deželah na obeh straneh železne zaves in včeraj poročal predsedniku Johnsonu. Poročilo je bilo zelo "poučno in koristno", kot je dejal predsednikov tiskovni tajnik.

WASHINGTON, D.C. — Sinoči je prišel sem na dvodnevne razgovore s predsednikom Johnsonom nemški kancler dr. L. Erhard.

LONDON, Vel. Brit. — Predsednik vlade H. Wilson se je danes vrnil z uradnega obiska v Washingtonu in Ottawi.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno s snežitvijo. Padlo bo 2 do 3 palce snega. Najvišja temperatura 35.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Združene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Friday edition \$4.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 243 Monday, Dec. 20, 1965

Za mir v svobodi

Božični prazniki z jasicami in podobami sv. družine na oltarjih in v stanovanjih, zlasti v družinskih prostorih, z božičnimi drevesci, nešteti lučmi in drugim okrasjem po zasebnih in javnih prostorih, po cerkvah in dvorinah, po hišah in ulicah in trgih so pač nedvomno tisti del leta, cerkvenega leta, ki je prodiral najgloblje ne le v duhovno življenje in čustvanje, ampak zajel v svoj veliki pomen tudi zunanost sedanje civilizirane družbe.

Sv. Frančišek Asiški ima največ zaslug za to. V vzhičenem zanosu svoje ljubezni do Odršenika je zaslužil, da bo upodobljena zgodovina Njegovega rojstva na novo in živo postavila božjo dobroto v našo sredo in obogatila naše pojmovanje preproste betlehemske resnice in nedoumljive skrivnosti čudeža svete noči. Prinesel nam je podobo Odršenikovega rojstva v intimne družinske koticke in družabne dvorane, v preprosto češčenje in v najvišjo umetnost, med otroke morda še bolj kot odrasle kristjane. V pogansko sezonsko praznovanje zmage luči nad temo, toplote nad mrazom, življenja nad smrtjo je postavil vir krščanskega verovanja, Gospodovo rojstvo v betlehemiški preproščini, svoje sbrate pa zaposlal za propagandiste češčenja sv. Družine.

Katoliški svet, tudi ostali krščanski zapad in v neki meri tudi skupine vzhodnih kristjanov so sprejele ljubeč in prisrčen običaj. Tako je sedaj Božič skupen praznik vsega krščanstva, ki priznava božje-človeško naravo Odršenikovo.

Dejstvo, da so krščanski božični prazniki najbolj splošni družbeni pojav pričevanja in poudarjanja vere, verskega prepričanja in čustvovanja, so upoštevali organizirani materialisti in borbeni brezbožniki, ki hočejo iztrgati Boga iz človekovega pojmovanja. Kjerkoli so nastale komunistične diktature, je bilo med prvimi dejanji preganjanja vere prepovedano praznovanje Božiča. Božični dan je v komunističnih režimih strogo delavnik, če le mogoče dan tekmovanja za največjimi materialnimi storitvami, znamenja krščanskega božičevanja so nedopustna tako v javnih prostorih kot tudi v zasebnem življenju kolikor vanj seže roka komunističnih policajev. S tem, da so izbrisali zunanja znamenja krščanskega božičnega praznika, so komunisti hoteli pri korenini zatreti, ne le krščansko pojmovanje, ampak vsako verovanje v osebnega Boga. V njihovem žargonu je zatiranje Božiča važno poglavje in bistven prispevek k ugonobitvi "škodljivega, reakcionarnega in antisocialnega praznovanja".

V letu, ki mineva te dni, dvajsetem po največji zmagi borbenega brezboštva v novem veku in v prvem Božiču po vesoljnem katoliškem cerkvenem zboru, je božičevanje s ponazoritvijo dogodkov in Betlehemu pred 1965 leti in s splošnim, množičnim češčenjem novorojenega sina božjega v zasebnih in javnih družbah krščanskega sveta dobilo še nov pomen, ki je v temle:

Božič je zopet dostopen, vsaj več ali manj dopusten v deželah, ki v njih vladajo komunisti. Za tamkajšnje krščanstvo je dvajset let bila dolga doba trpljenja, pa vendar prekratka, da bi bila zatrla krščansko kulturo. Totalitarna državna oblast ni mogla tako uničiti svobode, da ne bi seme zahtev po svobodnem duhovnem in materialnem življenju neke ostalo, kalilo in rastle. Sedaj te zahteve že z mladeniško močjo rinejo skozi vse špranje in odprtine v notranjost komunističnih zgradb. Zopet je krščanski Božič eno najvidnejših znamenj. Kolikor leto za letom stopa v družabno življenje zopet božje dete, toliko propadajo osnove komunistične družbe in sistema.

Letošnji Božič, prvi po zaključku vesoljnega cerkvenega zbora, je v posebnem pomenu praznik vsega krščanstva, jaslice z Detetom zbiralšče vseh kristjanov, bolj zblizanih med seboj.

Reakcija katoliške Cerkve na borbeno fronto komunističnega brezboštva je čudovito moderna, čudovito božična. Nikake križarske vojne Cerkve ni začela, nobene nove fronte noče. V zavesti, da čuva kraljestvo božje na zemlji in da je v posesti resnice, vabi svet, najprej in pred vsem ves krščanski svet, k skupnemu iskrenemu iskanju prave sreče in končnega namena življenja. Vesoljni zbor je opustil vsa bojvena gesla, pa proglasil novo zbirko mikavnih, ljubeznivih vabil. V miru, slogi, v sodelovanju in v skupni vni naj vsi verni in tudi neumni iščejo pot k sreči in sredstva za omejitve hudega in zlega. Namesto verskega nasprotovanja, deljenja in sovraštva predlagajo cerkveni očetje sodelovanje, složnost, razumevanje in ljubezen. V novi čas, k modernemu človeku, v moderno družbo vstopa Cerkve v moderni opremi za svoje duhovno vodstvo in odrešilno poslanstvo. Izhaja iz spoznanja in priznanja, da je moderen človek tako silno napredoval v tehniki, da bo uničil sebe in svet, če se ne bo poboljšal in v veri, upanju in ljubezni prenovil svojih odnosov do Boga in bližnjega. To

povedo očetje in vabijo k prijateljskemu rešitnemu razgovoru. Resolucije vesoljnega cerkvenega zbora zvane kot v novem akordu angelska pesem: Slava Bogu in mir ljudem!

Za nas Slovence je Božič praznik ljubekega družinskega veselja, pesmi in molitve v zahvalo in prošnjo. Kot šopki lepega cvetja so po našem Božiču in ob njem razvrščeni prepleti ljudski običaji. Iz slovenske ljubezni do svetločnega Deteta in naših dedov jih lepo opravljajmo, nobenega ne pozabimo, nobenega ne opustimo. Naj prejme sveta družina tudi kaj čisto našega, slovenskega, v poklon in pozdrav. Med kadilo ob treh svetih večerih (rojstvo, ime in razglasenje Gospodovo) naj se vije zahvalna pesem božji dobroti in prošnja za božje varstvo. Z blagoslovljeno vodo se pokropimo in zaupajmo, da se bodo razblinili zarotniški načrti tistih, ki še šarijo z ognjem in mečem ter groze, da bodo v novi vojni zažgali svet, če se jim ne pokori. Brž pristavimo vročo prošnjo za najboljši uspeh ameriških sil, ki so v tem letu močnejše kot kdajkoli doslej zgradile resno brano, ki kaže, da je ameriški narod odločil, da ustavi roparsko osvajanje, ki ga komunisti izvajajo po zadnji vojni v Evropi in Aziji.

Posebno tisti, ki ste komunizem na svoji koži trpeli, vstanite znova in znova pričajte, da je zlo. Ponosno vsi branimo srečno, previdno, vztrajno in nepopustljivo sedanjo ameriško brambo svobode, ki je pravična in neizogibna. Njega, ki je Bog Miru in Ljubezni, pa v zboru vseh krščanskih ljudstev prosimo tudi mi, da naj ustavi uporabo vsake sile za reševanje mednarodnih vprašanj kot nepotrebno in neprimerno in naj odpre spoznanje in prepričanje, da je v prijateljskem razgovoru iskati rešitev bodočnosti: Red miru in svobodi za vse.

Voščimo si vesele praznike s toplo mislijo priznanja Ameriki, ki vodi človeštvo k tej in taki rešitvi in žarko željo ljubezni za naš rojstni dom, da bi bila med prvimi v novi svobodi tudi Slovenija.

Dr. Miha Krek

BESEDA IZ NARODA

Krekov-Korošev večer v New Yorku

NEW YORK, N.Y. — Prvo vabilo za ta večer sem bral v A.D. V imenu SKAS-a in SAVE se je vabilo začelo z mrzlimi besedami: "Kakor so se po drugih kontinentih kulturni Slovenci med tem že spomnili obeh velikih mož... tako se hoče... tudi slovenska kulturna skupnost v New Yorku..." Kar v srcu me je stisnilo, ko sem bral te besede. Spomnil sem se na delo, veličino in širokogrudnost pokojnega dr. Janeza Evangelista Kreka. Spomnil sem se njegovih besedi, ki sem jih še kot študent nekje bral: "Ven iz kavarniškega dima, fantje, ven na deželo, na kmete, med ljudstvo!"

Ta "božji berač", kot se je sam imenoval in je tak tudi bil, je bil neutrudljiv berač med našimi ljudmi, ki ni prošil za milodare, ampak je delil svoje srce, svojo dušo proseč med ljudi, da bi se kot celota, kot narod dvignili trdno na svoje noge in korakali skupno v svobodo.

Prišlo je še drugo povabilo po pošti, ki je bilo poslano vsem Slovincem, ki so včlanjeni v farno. V tem povabilu sem občutil nekaj več krekovstva. Pa navzlic temu sem se bal, da bo morda njegova pojava utesnjena v okvir stranke, kateri je pripadal. Evangelist je s svojim delom prestopil ta okvir, on je bil nekaj več! Bil je človek-borec za svobodo in pravico, ne samo za posameznika, ne samo za eno stranko in tudi ne samo za — čeprav predvsem — slovenski narod. Spomnil sem, da je slovenski naprednjak, zdravnik dr. Franc Derganc v enem svojem eseju zapisal: Evangelist Krek je lastnina vseh Slovincov, vseh Jugoslovancev in vseh Slovanov ter vsega človeštva!

Kot Slovence, še zmeraj toliko mlad, da mi ni bilo nikdar dano videti in slišati našega, mirno rečem, edinega ljudskega tribuna in kot bivši član Sokola, Kreku hvaležen v srcu in z božje neješčnostjo v duši, da bi mi kdo na tem večeru drugače osvetlil ali osončil njegovo podobo, sem odšel na vabljeni večer.

In vesel sem bil, da me je Evangelistova-Krekova sila še zmeraj močno pritegnila in da sem bil v petek zvečer, 10. nov., na "Osmi", kjer smo se poklonili njegovemu spomenu. Bil je lep večer. Krekov duh je vladal na njem. Dr. L. Puša je v svojem govoru nalil spet v srca in duše poslušalcev. Ves program se mi zdaj zdi, kot da je bil narokovan po Krekovih stihih:

Ali je lepa naša zemlja dedna,
vredna boja in ljubezni
vredna...

Na zastoru sta bila pripeta grafična profila dr. J.E. Kreka in dr. A. Korošca, ki jih je napravil umetnik F. Gorše. Pripete tri zvezde, polmesec in slovenska trobojka, naj bi predstavljalo narodni grb...

Rudi Večerin je kot napovedovalec po glasovnih uvodnih besedah predstavil Helko Pucovo, ki nam je iz Cankarjeve črtice prebrala odlomek: O, domovina, ti si kakor zdravje... Kot zmeraj, lepo in občuteno!

"Kdor ima srce..." je bila narodna pesem, ki jo je zapela ga. M. Kalanova ob klavirski spremljavi dr. Puša. Zares srce je bilo položeno vanjo. Vsi smo občutili! Po tolikšnem lepem uvodu je k govorniškem pultu pristopil dr. L. Puš in nam govoril o Evangelistu Kreku in dr. Korošču. Oba je lepo in objektivno obdelal. In prav je bilo, da je Evangelist-Krekovo delo logično priključil k delu narodnih oračev Primoža Trubarja in prosvetljencev Zoisovega kroga. V svojem premišljevanju naše zgodovine, narodnega razvoja in uveljavljanja postavljam tri svetlinke, ki so drugim kazali pot in smeri! To so: Primož Trubar, dr. France Prešeren in dr. J. Evangelist Krek. Ti so bili tisti orači naše narodne njive, ki so globoko zarezali brazde v narodno življenje.

In brazde dr. J. Evangelista Kreka nam je dr. Puš nazorno in vsem razumljivo nakazal. Nakazal jih je z iskrenostjo in s ščem zmeraj živo vero, da so bile pravilno zarezane, da moramo le v te iti še naprej in sejati, sejati... sejati seme svobode!

To je bilo še posebej občuteno, ko je dejal: "Evangelistu ni bilo kot Mojzesu usojeno, da bi svoje ljudstvo sam vodil v obljubljeno deželo — narodove svobode!" In zares, kako velika je škoda za ves slovenski narod in vso Jugoslavijo, da tega trenutka ni doživel. Ne samo, da tega ni doživel, ampak da mu ni bilo usojeno živeti še naprej, in to dolgo, dolgo... Morda ne bi dosegel mesta državnika, ampak bil bi še zmeraj svetlinik, imel bi še zmeraj politika-voditelja, učitelja! In srečnejši bi verjetno bili Slovenci in srečnejši bi bili verjetno vsi Jugoslovani! Morda ne bi padli v še hujše suženjstvo, kot ga doma narod v du-

hovnem in političnem oziru preživlja.

In prav je bilo, da je mladino pozval, da študira delo in hotenja dr. J. Evangelista Kreka in dr. Korošca, ki je l. 1918 ponesel Krekov "prapor edini" naprej. Njegov prapor mi ne smemo nikdar zviti in pred nasiljem teme položiti; ampak raje poslušajmo njegove iskrene besede, ki jih je v "Hrvatsko državo" l. 1916 zapisal: "Pomni, Slovenec, Srb, Hrvat, da si sin enega slovenskega naroda na jugu Evrope. da ti spomina na to enakost ne more vzeti nihče, ako si ga sam ne daš vzeti!"

Te Krekove besede sem se spomnil kot eden mlajših, kar čutim, kako bi bili mi, mlajši nehvaležni dediči vseh prejetih darov znoja, boja in naporov, ki jih je Evangelist za nas opravil, tako da mu je v teh njegovo telesno življenje izteklo.

Dr. Puš pa nam je Evangelistovega duha dal. In hvala mu!

Po govoru je šel h klavirju in spet spremljal go. Kalanova, ki nam je zapela narodno: Slišala sem ptičko pet... In zares zapela je kot da je bila kukavica v domačem pomladanskem logu.

Rudi Večerin pa je prebral Župančičevo "Besedo", ki nam je spet govorila, da Evangelist... "bil je med nami mož kot zmeraj klen in zdrav... Mi pa bomo njiva, kjer bo to zrno zmeraj znova vsako pomlad kililo in zmeraj rastle ter rodilo!"

Z Župančičevim "Vlakom" nas Maruška Burgarjeva ni spejlala iz domovine, ampak v vseh naših občutjih nazaj vanjo. Raztegnil se je njen krog, prišle so njene zvezde svetle in v te se zagledajo... Maruška je podala doživeto in upam, da je vplivala na ostale mlade, kolikor jih je bilo, da bodo še bolj prislunili pozivu dr. Puša.

In zadonel je g. dr. Puša bariton v narodni pesmi "Popotnik". Spoznali smo, da bi nam lahko večkrat lepote naše pesmi odkrival kot tudi gospa Kalanova, ko sta v dvospevu zapela Ipravčev "Pozdrav domovini". Rudi Večerin pa nam je ob koncu prebral še odlomek iz Župančičeve "Dume": Hodil po zemlji sem svoji... in pil nje bolesti.

Krekov-Korošev večer v New Yorku je bil lep. Poln radosti, ker smo imeli mož, kot vrh gore hrast, ker pili smo bolesti naše domovine, ker v nas je oživela vera in upanje Evangelista Kreka, ko nam mrtev živo govori: "Vi vsi, ki ste seme izkvravelega naroda, mislite le na eno: kako boste združili vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvetili vaši (sedanj zasluženi) jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje..." ("Sedaj zasluženi") je dodal pisec tega poročila.)

Tone Osovnik

Dočakala je 80 let

Cleveland, O. — Mrs. Tereziya Kodelja, 802 East 156. cesta, je v septembru letošnjega leta obhajala svoj 80. rojstni dan. — Rodila se je leta 1885 v Višnji gori na Dolenjskem, odkoder je prišla v Ameriko leta 1913. Poročila se je še istega leta in je poročne obrede opravil Father Smrekar v cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Njen mož Henrik Kodelja je umrl pred 25 leti. V zakonu sta imela sedem otrok, sedaj je še šest živih. Vsi otroci so dobro preskrbljeni in zelo delavni.

Mrs. Kodelja je naročnica Ameriške Domovine že 50 let in jo še sedaj prebira. Pozdravlja vse pri Ameriški Domovini, posebno pa Mrs. Mary Debevec, ter vsem vošči vesele božične praznike in Novo leto.

IP

Apnenca dovolj

MILWAUKEE, Wis. — Odrasli ljudje, ki pijejo malo mleka, lahko dobe za tvorbo kosti potreben apnenec iz sira, sladoleda in kruha.

VESTI IZ SLOVENIJE

V Lokavcu pri Ajdovščini podirajo cerkev

Z žalostjo smo slišali, da podirajo staro lokavsko cerkev sv. Lovrenca. Reva je že dobrih 30 let samevala, pa se ni nihče navel, da bi jo obvaroval propada. Menda se je 300 let vršila v njej služba božja, v njej smo bili krščeni starejši po svetu razkropljeni Lokavčani, v njej so bili krščeni, se poročili in bili kropljeni naši starši, dedje in pradedje. Samo, če pomislimo, s kakšnim trudom so naši verni predniki gradili cerkev takrat, ko je denar bil sila redek in imel veličansko vrednost z ozirom na današnjega. To priča tudi dolga doba, ko se je zidala cerkev in pa koliko manj ljudi je bilo takrat v vasi. Skratka: cerkev je predstavljala narodni spomenik.

Cevrav ni bila freska na stropu ladje posebne umetniške vrednosti, prikazovala je mučenice sv. Lovrenca, sta pa bila glavni in stranski oltar delo beneškega kiparja Mihe Cussa, ki je po zaoblubi napravil Marijin oltar. Zvonik je beneškega stila in je bil zidan zadnji v začetku 18. stoletja.

Zal ima sedanji rod več smisla za avto in televizijo, kot pa da bi ohranil svoj narodni in verski spomenik. Če bi bili farani skrbeli vsaj za najpotrebnejša popravila na strehi, bi se bila cerkev ohranila; tako pa je stari sv. Lovrenc šel za ubogim sv. Urbanom, staro podružnico pod Čavnom, ki se je podrla pred nekaj leti. Pač žalostna slika, kako izginjajo naše cerkve in cerkvice, na katere nas veže toliko ljubih spominov!

Letina je bila slaba

Najslabše se je letos odrezalo sadjarstvo. V izrazitih sadjarstvih predelih, kot je zlasti Štajerska, letos pridelka skoro ni. Pač pa je precej sadja na Gorenjskem, ki pa bo krilo le domače potrebe in ni primerno za izvoz.

Koliko bo letos vina, še niso ocenili. V naši bližini, v Brdih, na Koprskem in Vipavskem je količina pridelanega grozja polovica lanske. Štajerski vinogradi so se bolj obnesli, pa tudi ti niso dosegli običajnega povprečja. Tudi hmelja bo letos manj kot druga leta.

Skupni pridelek pšenice se je z ozirom na lansko leto zmanjšal kar za 7%. Isto velja za korozi. Krompir, ki je v Sloveniji eden glavnih pridelkov, je slabo obrodil. Ga bo za 35% manj kot lani. Edina stvar, ki je zadovoljila, je bila krma, kar je naravno, saj dežja skozi vse leto ni manjkala.

Koprška železnica ne more nikamor

Pristanišče v Kopru zaradi pomanjkanja železniške zveze z zaledjem komaj še zmaguje svoj promet. Obstaja resna nevarnost, da bo prihodnja leta moralo odkloniti marsikatero ugodno trgovsko ponudbo, ker pač ne bo v položaju zadovoljiti interesov. Med tem ko gradi jugoslovanska država iz zveznega proračuna pristanišče v Baru in progo Beograd-Bar, progo Sarajevo-Ploče v sklopu republike Bosna in Heregovina, progo za Zader v okviru hrvatske republike, pa pristojne oblasti nikdar niso hotele priskočiti na pomoč Slovincem, ki potrebujejo le 34 kilometrov železniške proge, da povežejo Koper z zaledjem.

Progo so sicer začeli lani graditi s krediti, ki so jih dale slovenske banke, a ti krediti so že pošli, delo se je pa šele dobro začelo. Če bi ga nadaljevali v sedanjem ritmu, bi Koper ostal brez železnice še nadaljnjih sedem let. To bi pa pomenilo gospodarsko smrt za njegovo pristanišče. Zato se je koprška občina odločila za drzen sklep:

7. oktobra je prevzela poročstvo za glavni del sredstev, ki so potrebna za dograditev proge, to je za nad 8 milijard dinarjev. Sedaj bomo videli, ali bo ta velikodušni sklep koprške občine vso zadevo koprške železnice spravil z mrtve točke. Pa se mnogi čudijo, če se Slovenci znotraj in zunaj Jugoslavije vedno bolj navdušujejo za samostojno Slovenijo!

M. Jakopič:

Je Dete rojeno

Pastirček prestrašeno gleda okrog. Mar sanja? Kaj doli godi se? Zatrobil na stari pastirski je rog, da čreda njegova zbudi se.

Poglejte tja, bratje, tja doli...

Moj Bog —

ni angelov zbranih krdelo?

Nad klancem, nad strgano štalico

tam —

zdaj tisoč glasov je zapelo.

Pastirji začudeno v hlevček strme:

Je Dete rojeno na slami.

Krog jasli pa krotke ovčice leže

in Dete jih boža z rokami.

IZ NAŠIH VRST

Toronto, Can. — Spoštovano uredništvo! Pošiljam vam enoletno naročnino za časopis. Z listom smo zelo zadovoljni. Želim vam vesele Božič in obilo uspeha v novem letu. Pozdravljam vse sodelavce v uredništvu in vse čitatelje Ameriške Domovine.

Lado Susnik

Aurora, Minn. — Spoštovano uredništvo! Najlepše se zahvalim za obvestilo in vam pošiljam enoletno naročnino za list. Vse pri listu prav lepo pozdravljam.

Frank Krulc

Biwabik, Minn. — Hvala lepa za obvestilo, da mi bo čez en mesec potekla naročnina za Ameriško Domovino. Računal sem, da Vas bom letos z obnovo prehitel, pa sem vseeno malo prekasen. Da bi ne obnovil naročnine, mi še na misel ne pride, ker vedno z veseljem pričakujemo nove številke, čeravno ima do nas precejšnjo zamudo. Prilagam nakaznico za enoletno naročnino. Obenem želim upravi, uredništvu in vsem bralcem Ameriške Domovine blagosloven Božič in srečno novo leto.

Andrej Perčič

Falls Church, Va. — Spoštovano uredništvo! Z veseljem prilagam ček za Ameriško Domovino, ki jo z veseljem vsi tako radi beremo.

Tri leta sem že v Ameriki, moji novi domovini, in od prvega dne dalje berem z velikim zanimanjem vaš list. Mnogo zabavne in srečnih uric so mi napravile vrstice v slovenskem časopisu. Večkrat mislim na vas, ki ustvarjate največjo vez med nami Slovenci — časopis — ki ga čita toliko ljudi širom sveta, z istim hvaležnim občutkom v srcu kot jaz.

Vaše delo se ne da plačati z denarjem, to skušamo vam povrniti s hvaležnostjo in spoštovanjem. Ko sem prvič stopila na St. Clair, so mi pokazali tiskarno Domovine. Kadarkoli sem še kasneje obiskala slovenski Cleveland, nihče ni pozabil povedati, kaj se skriva za tistimi vrsticami. A z njihovih obrazov je odseval ponos in zadovoljstvo.

Gotovo se tudi vi zbirate jutro za jutrom z istimi občutki ob izviru potočka, ki se razlije po celem svetu in razveseljuje toliko slovenskih duš.

Želim vam, vsem sodelavcem in naročnikom vesele božične praznike in srečno novo leto, da bi ga zdravi in veseli še mnogo let ustvarjali in čitali.

Jana Bevec

KANADSKA DOMOVINA

VOŠČILA IZ TORONTA, ONT.

Mesarija in klobasičarna

DERMASTJA

ŽELI VSEM ODJEMALCEM IN ROJAKOM
VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

Na razpolago imamo vse vrste svežega in doma preka-
jenega mesa, kranjske klobase, vse vrste domačih salam,
šunk itd. — Dobite tudi bučno olje, kislo zelje, repo,
radensko slatino itd. Dostavljamo brezplačno.
Sprejemamo naročila iz vse Kanade in pošiljamo C.O.D.

192-194 AUGUSTA AVE., Toronto 2B, Ont. — 366-2165

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

SREČNO in ZADOVOLJNO NOVO LETO

želi

družina JOHN MURGELJ

71 GORT AVE., TORONTO 14

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN MIRNO NOVO LETO

Vam želi

GRADBENO PODJETJE

JEREB BROTHERS Ltd.

24 WOODBURY AVE., Toronto 14 • 255-0920

531 HORNER AVE., Toronto 14 • 251-9692

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE,
MIRU POLNO IN SREČNO NOVO LETO 1966

želi

MIZAR-STAVBENIK

ANTON MUHIC Z DRUŽINO IN DELAVCI

20 Minstrel Rd., Toronto 18, Ont.

MNOGO BOŽIČNEGA MIRU

IN SREČE V NOVEM LETU

želi

GRADBENO PODJETJE

JOŽE KASTELIC Ltd.

30 VICTOR AVE., MIMICO — TEL.: 255-2085

TEKSTILNA TRGOVINA

I. BAJDA

ŽELI VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN USPEHA POLNO NOVO LETO

in se priporoča

80 B BROWN'S LINE, TORONTO 14, ONT.

Tel.: 251-2546

Pozdravi in božična voščila iz Slovenskega Toronta

Zopet bomo praznovali in doživljali božične skrivno-
sti. Mnogo pozdravov in božičnih voščil ter dobrih želja bo
raznesla med slovenske rojake po vsem svetu AMERIŠKA
DOMOVINA, edini slovenski dnevnik, ki v teh časih piše
in razlaga dogodke v svobodnem in krščanskem duhu.

Lastnici, urednikom, sodelavcem in dopisnikom, ti-
skarjem in upravi hvala lepa za njihovo ne lahko delo. Za-
vest, da s tiskom dan za dnem delajo dobro, dobro mnogim
tisočem Slovencev, naj vam vsem prinese obilo svetonoč-
nega miru in blagoslova v letu 1966.

TORONTSKI DOPISNIKI

Iz slovenskega Toronta

BOŽIČNO DARILO

Zgleda, da ni Božiča brez da-
rila. Res je, saj je bil prvi Božič
daro nebes revni zemlji; mir
božji nemirnim zemljanom; Sin
božji zgubljenemu človeštvu.
Bog sam je obdaroval zemljo z
najdražjim. Ali torej more doži-
veti Božič, kdor ničesar ne da-
ruje? Doživetje božičnih skriv-
nosti je veliko darilo in kako ga
bom deležen, če nisem ničesar
dal?

Dati kaj? Svoj čas, svoje spo-
sobnosti, težko prislužen denar,
dobro besedo, odpustanje, po-
pravilo krivice... Dam, kar mi
je najdražje, kar najtežje pogre-
šim, od česar se ločiti skoraj ne
morem. To bo bližnjemu največ
zaleglo, mu prineslo največ ve-
selja in notranje radosti.

Dati, komu? Očetu, ženi, otro-
kom, sestri, prijatelju? Seveda.
A z njimi bom darila samo za-
menjal, torej ne bom ničesar
dal. Toda v bolnici leži bolnik,
morda je oče. Med množico je
skrit revež. V daljnih deželah o-
mahuje misijonar. Morda ne po-
znam ne enega ne drugega in
oni ne mene, a dobila se bo pot
do njega. Nobena žena in mati,
ki ima bolnega moža, ne bi sme-
la v teh dneh trepetati v po-
manjkanju, ko bo vendar toliko
ljudi pijanih od izobilja. Obisk,
daro, poslana misel in voščilo,
koliko je potov, ki vodijo do le-
pega Božiča.

Letos v decembru je 48 slo-
venskih mož in fantov iz Veli-
kega Toronta bilo na duhovnih
vajah pri očetih Oblatih v Port
Credit-u. Oče, ki vodi ta dom ti-
hote in miru, je to skupino že
prvi večer povezal v enoto, v
eno samo nemo družino. Oče mi-
sijonar jo je potem vodil skozi
soteske življenja. Prižigal jim je
luči, odvezoval krivde, kazal po-
ta in dajal poguma. Vsak član te
družine, najsibo oče ali sin, de-
lavec ali podjetnik, star ali
mlad, je imel dva dni opravka
samo s samim seboj. In prav to
brskanje po svoji lastni notra-
njosti je vse povežalo v duhov-
no enoto. V vsakem posebej se
je naselil mir, tako da so po
dveh dneh odšli zopet v svet kot
družina miru in so ta mir po-
nesli kot božično darilo sloven-
ski skupnosti v Velikem Toron-
tu.

Duhovne vaje so v prvi vrsti
verska zadeva, ko vsakdo sam
urejuje svojo preteklost in u-
smerja svojo bodočnost oziraje
se na bližnjega, na skupnost in
na Boga. In ravno zaradi tega
dela s samim seboj imajo posled-
dice duhovnih vaj velik pomen
tudi za družbo. Može, ki se na
duhovnih vajah srečujejo, bodo
ohranili med seboj prave člove-
ške in krščanske odnose. Kdor
zna pogledati v svojo notranjost,
bo s slabostmi bližnjega priza-
nesljiv. Tisti, ki so na duhovnih
vajah skupaj molčali, se zunaj v
svetu ne bodo kregali. Kdor je
gledal moža-očeta, ki mu je tež-
ko življenje že zgubalo lice, osi-
vilo lase in upognilo hrbet, kako
je klečal v tih kapeli in govoril
s svojim Bogom, ta si ne bo nik-
dar več upal reči o njem slabe.

pošti priložijo še pol dolarja za
stroške pošiljanja. Knjig imamo
samo omejeno število. Dobijo se
v Slovenski pisarni na 618 Man-
ning Ave., Toronto 4, Ont.

Lastništvo in uprava SLO-
VENSKE PISARNE v Torontu
želita vsem rojakom v Kanadi
in v širnem svetu obilo božične
sreče in veselja ter blagoslovlje-
no novo leto 1966.

Uprava Slovenske pisarne

Banket Slov. tel. zveze

TORONTO, Ont. — STZ pri-
redi svoj letni "moose banket"
21. januarja 1966 ob pol 8. uri
zvečer v dvorani novega Sloven-
skega doma. Uspešna lovca, ki
sta poklonila meso, sta bila inž.
F. Grmek in J. Lovšin.

Precej je bilo letos lovcev,
ki so "skoraj" kaj ustrelili, a na
žalost "skor" še ni nikoli zajca
ujel. Bilo je pa precej živahnos-
ti po hribih okrog Bancrofta in
Elk Lake, ko so se naši lovci za-
prašili v hoste. Še bolj živahno
in veselo je bilo po končanem
lovu v koči, ko so lovci ob
"žlahtni" kapljici pripovedovali
svoje doživljanje.

Telovadni odsek STZ objavl-
ja, da se sedaj vrši redna telo-
vadbna v novem Slov. domu na
864 Pape Ave. vsako sredo zve-
čer ob pol 8h za naraščaj in
mladce, ob 9h pa za člane in čla-
nice.

Društvo kupuje bradljo in ko-
nja, medtem ko ostalo orodje že
ima. Vsa slovenska mladina je
vabljenja k treningom, ne glede
na politično gledanje staršev, če
le ima zanimanje za resno de-
lo, katero telovadbna zahteva. Te-
lovadbna uri telo, utrjuje zdrav-
je, budi pogum in prisotnost du-
ha, gradi pa tudi voljo in značaj.

Pri nas doma se niso večsah
vzgjajali ljudje pri T.V. in dru-
gih modernih napravah in orga-
nizacijah, ampak v prosvetnem
domu, v trudu in znoju in ob
težkem delu. In naši ljudje, kot
je pokazala vojna in življenje po
novem svetu, so bili dobro in
trdno vzgojeni.

Društvo je včeraj popoldne
imelo čajanko, kjer so pokazali
filme s prireditv STZ (z nasto-
pov, lovskih, smučarskih tekem
in izleta), pa tudi filme z olim-
pijade v Tokiu z borbo Slovenca
Mira Cerarja za zlato medaljo
na tem svetovnem forumu.

Društvo želi vsem članom in
prijateljem vesele božične praz-
nike in srečno novo leto 1966!

STZ Toronto

Gramofonske plošče PRAVKAR DOSPELE

iz starega kraja!

Velika izbira. Zahtevajte katalog.

COMET

555 St. Clair Ave. W.
Toronto, Ont. Tel.: LE 5-7269

SKUPINSKA POTOVANJA V SLOVENIJO

SS QUEEN MARY — 23. aprila iz New Yorka s povratkom 28. junija
preko Cherbourga. Cena US \$340. — Vključno vlak do Ljub-
ljane in nazaj US \$393.

SS ARKADIA — 30. aprila iz Montreala s povratkom 30. junija iz
Le Havre. — Cena Can. \$337.10.

ZNIZANE CENE JET LETALOM ZA 1966 — pod pogojem vladne
odobritve.

Turistična za 21 dni:
New York — Ljubljana US \$395 Toronto — Ljubljana Can. \$450

NOVO v 1966: Skupinska potovanja s plačanim hotelom v Sloveniji.

Nasla prva skupina Montreal—Ljubljana dne 6. julija. Cena Can. \$449.
V naprej plačani listki. — Mi vam napravimo prošnjo na Immigra-
tion, Jugoslovanski konzulat in Vas seveda točno obvestimo o pri-
hodu Vaših.

Emigrantska cena Ljubljana — Toronto Can. \$271.

NOVO v 1966: Skupinsko potovanje Vaših iz Evrope z ladjo v New
York ali Montreal. Cena v obe smeri začne od US \$250, pa več.

Zahtevajte točne informacije za vsa gornja in druga potovanja.
Mi vam nudimo vse usluge za potovanje, kot potne listine, vizume,
najem avtomobila ali prevoz tega, prodaja valute, dinarjev,
kovčkov. — Notarski posli.

WORLD TRAVEL SERVICE LTD

258 COLLEGE ST., TORONTO 2B, ONT. — WA 3-4868, WA 3-4261

VOŠČILA IZ TORONTA, ONT.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO Vam želi

ANTON'S MEAT MARKET

ANTON BAVDEK

PRVA SLOVENSKA MESARIJA V TORONTU

Imamo vedno sveže in okusno prekajeno meso in
klobase. Če pripravljate gostije, bankete ali slično,
se priporočamo. Dostavljamo na dom brezplačno.
Po zelo ugodnih cenah vam napolnimo hladilnike.

633 Vaughan Rd. na vogalu Oakwooda.
Tel.: 783-0423 — 783-0312

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

in

SREČNO NOVO LETO

Vam želi

družina JOHN TRATNIK

176 DELTA STREET, Toronto 14 • 255-4553

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO 1966

vam želi

STAVBENO PODJETJE

F - F CONSTRUCTION CO. Ltd.

Lastnik A. FERKUL

183 BETA STREET, TORONTO 14 • 259-7334

BLAGOSLOVA POLNE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

ŽELI VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM

IVAN KAVČIČ IN DRUŽINA

162 CLINTON ST., TORONTO 4, ONT. • Tel.: 532-8161

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

in SREČNO NOVO LETO želi

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

DR. ZLATKO A. VERBIČ

2902 DUNDAS ST. WEST, Toronto 9 • Tel.: 769-7368

HRANILNICA in POSOJILNICA

SLOVENSKIH ŽUPNIJ V TORONTU

želi

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

in USPEHA POLNO NOVO LETO 1966

vsem Slovincem posebno pa še članom

Naj ne bo župljana, ki ne bi bil član župnijske hranilnice.

618 MANNING AVE., Toronto 4, Ont. • 531-8475

225 BROWN'S LINE, Toronto 14, Ont.

Spomini na slovenske pionirje

(Za A. D. zbral, nekaj dodal J. J. Regerčan)

ČAS HITI z nerazumljivo hitrostjo naprej. Kar razumeti ne morem. Včeraj še, sem kratke hlače nosil — zdaj sem že starček. Presneti čas, kam se ti tako mudi? Pri teh mojih opazkih sem se spomnil na enega (zdej že dolgo pokojnega) prijatelja, ki mi je nekoč pred leti odgovoril na vprašanje, kaj je čas?

Tako mi je pojasnjeval in slikal čas:

"Čas je večna ura, ki se nikoli ne izteče in nikoli ne preneha. Naprej in naprej "tika-taka" in nikoli ne vpraša ne berača, niti ne cesarja, če mu je to njegovo nenehno potovanje in vrtenje prav, ali ne prav. To prepušča, da si vsakdo sam izračuna, če je tega zmožen in če to zna! Tak je bil čas včeraj — tak je danes in bo tak še dolgo — dolgo, dokler mu bo ON nad nami dovoljeval tako šteti, kakor šteje minute, ure, dneve, tedne, mesece, leta, stoletja in tisočletja med nami zemljani na svetu. Zato za nas navadne zemljane je najlepše, da si glede tega ne belimo preveč glav, kako naj se vrte ure "Časa" med nami. Delajmo najboljšo kar moremo — drugo prepustimo Njemu nad nami; to, kako naj se vrtijo ure časa, katerega je On organiziral in mu določil pota, kako naj vozi in kako naj obrača ure in dneve nam. Mi zemljani za to nimamo preveč pravih pojmov, če jih sploh imamo kaj in tudi ne dosti res veljavnih sposobnosti. Skušaj se veliko tu in tam, doseže pa malo."

Kar dobro pojasnilo!

Kadar govorimo o času in kako se vsem nam hitro izmika, nam ameriškim Slovencem stopi pred oči čas in doba naših prvih slovenskih pionirjev v Ameriki. Kar na enkrat smo v pogovorih o naših slovenskih pionirjih v Ameriki in radi govorimo o njih. Ponosni smo nanje — sklicujemo se nanje. Resnica je in bo ostala, da veliko so delali, veliko trpeli, veliko žrtvovali in doprinali za novo domovino Ameriko in za njihovo rodno staro domovino Slovenijo. Yes, novi svet Amerika — upravičeno povsem lahko rečemo naša Amerika, je s slovenskimi priseljenci mnogo pridobila. Veliko pridobila! Kdor dvomi, da pretiravam, kar pojdi v Minnesoto, Michigan, Pennsylvanijo, Illinois, Kansas, Colorado in še skoro v vse druge države tja do "Zlate Kalifornije," do Plavega Pacifika, pa bo našel sledove dela, doprinasanj in žrtev za večjo in boljše Ameriko.

Primerjajmo tedanji zaslužek za razna dela in v raznih službah. Kaj majhen je bil. Dohodke, plače, prihranki pri komur so bili mogoči, so bili majhni. Večinoma so se vrtili okrog v mejah "rujavih bakrenih centov." Ampak kljub temu, da so bili njihovi dohodki, prihranki in vse drugo tako mali in skromni — naši nekdanji slovenski pionirji so imeli od sile široka in velika srca. In to za vse! Za vse, kar je bilo koristnega in potrebnega za slovenstvo! Ne prestane kolekte za popraviljanje in zidanje cerkva v stari domovini, za zvonove, za požarne brambe in druge potrebne javne stvari in potrebe, ki jih je bilo na dnevnem redu vedno polno

kakor svetnikov v pratikah. In še razne mnoge druge potrebe niso našle nikdar zaprtih src in rok pri pionirjih ameriških Slovencev.

Tudi tu v novem svetu Ameriki so v kratki dobi (1890-1920) ustanovili celo vrsto slovenskih župnij in nekaj šol. Pozidali na desetine slovenskih narodnih domov in dvoran. Ustanovili celo vrsto podpornih jedrot in zvez in na stotine društev in klubov. Tudi veliki gospodarskih ustanov, hranilnic in posojilnic in še mnogo drugega. Ne bi omenjal tega, če bi ne imel nekaj pregleda o tem.

Ko sem se spomnil na pojasnilo o času, ki mi ga je podal pokojni prijatelj, kakor sem že omenil, so zablestele v duhu (ali če hočete na traku mojih spominov), so se pojavile mnoge sličice dogodkov pred mojimi očmi iz let, ko sem blizu trideset let vložil svojega časa službi na poljih novinarstva. Priznam, bolj revno in skromno sem to vršil, — a moj pogon k temu me je vedno priganjal, da večjega dobrega dela ni, če komu moreš pomagati z dobrimi nasveti in pa če komu moreš prinesiti v dušo in srce — vsaj za kako minuto košček razvedrila in veselja. Zato še danes moje pero najraje piše o zabavnih, veselih, srečnih slučajih in trenutkih. To z namenom, da bi čitateljem bili taki slučajni dogodki in zabavo in kratak čas. Tak skušam biti, pa naj z mojimi mislimi in spomini kolovratim po pennsylvanski hribih in ridah, po mrzli Minnesoti, po planjavah osrednjega zapada in okrog Velikih jezer, kot slovenski sin bi rad pel vedno le veselo slovensko pesem, od katere ni lepše, vsaj ne za moje slovensko uho!

Ljubezni in spoštovanja do slovenskih pionirjev sem se pa posebno nalezal v času, ko sem ustanavljal mesečnik 'Novi Svet' (1935-1938). Preje, skoro 20 let, sem večkrat čul od slovenskih inteligentov in preprostih ljudi, zakaj se ne poskrbi kaj več za ohranitev zgodovine slovenskih priseljenecv v Ameriki. Tudi v člankih, dopisih in raznih spisih so mnogi povpraševali o tem. Nekaj se je storilo tu in tam. Jednote, društva so o svojih področjih veliko objavila. Tudi mnoge župnije. A preprostih družin in posameznikov se pa ni nihče dosti spominjal, razen v kakih posebnih slučajih. A prav ti so bili, ki so z njihovo dobro voljo in pa s prispevki vse podpirali, da je bilo polje slovenskih priseljenecv vedno v bujnem cvetju in da je vsestransko rodilo in napredovalo.

Kako priti do družin in posameznikov?

Na to vprašanje je bil edin odgovor — do njih je treba. In tako sem se odločil. V naselbine in kraje, kjer in kamor je bilo le moč, sem šel in začel obiskovati naše ljudi. Vseh seveda ni bilo moč obiskati. Veliko pa. Kadarkoli sem se mogel od dela odtrgati, kak dan ali dva, sem bil že na potih po naselbinah. Najprvo sem se spravil na bližnje naselbine. V malem mestecu Bradley, ki leži kakih 55 milj južno od Chicage, sem začel. Tam sem našel še kar ducat ali še par več za dobro mero starih

naseljencev, ki so prišli v ta novi svet v časih od 1885-1895. Zanimive odgovore in pojasnila sem dobil od njih, kot n. pr. o prvem Slovincu Gorsetu, ki je lastoval pred dobrimi 130 leti skoro vse ozemlje, kjer je zdaj središče Velike Chicage. To je vžgalo v meni, ne vem zakaj, veliko zanimanje, da sem obiskal potem vse večje in manjše naselbine, kjer mi je bilo mogoče. Zanimive podatke sem dobival pri takih obiskovanjih. Kolikokrat se jih spominjam! Nekateri sem objavil v "Novem Svetu." Če moč in če bo čas, nekatere še bom.

Mnogi so mi še pozneje pisali poročila o raznih dogodkih, razmerah in slučajih iz dni njihovega življenja. Zanimivo!

Lani in letos, 1964-1965, so obiskali nekatere kraje, zlasti po državi Illinois, siloviti viharji — cikloni. Crystal Lake mesto, več drugih mestec, so kar razdejali in porušili. Letos pred par tedni, v novembru, so po južni okolici mesta Joliet viharji grdo divjali. Ko sem par krajev videl, sem se spomni, ko sem hodil l. 1939

po Minnesoti in sem čul, kako je leta 1901 ciklon razdejal malo vasico "Duluthville" pri Biwabiku. O tem mi je nato poslala daljše poročilo rojakinja Mary Delak, ki sem ga objavil v januarjski številki "Novega Sveta" leta 1940 pod naslovom "Spomini pionirjev."

Njeno poročilo se je glasilo:

"Dogodek, o katerem vam poročam, se je dogodil dne 5. okt. 1901, kako miljo od mesteca Biwabik, v Minnesoti. Naselbina se je imenovala "Duluthville" (po naše: Duluthska vas). Ime je bilo povzeto po tamkajšnjem rudniku, ki so ga lastovali rudarski magnatje iz Dulutha. Rudnik je obratoval s polno paro in se je imenoval "Biwabik Open Pit" (Biwabski odprti rudnik). Tu so bivali v tistem času večinoma Slovaki, Švedi in tudi kakih deset slovenskih družin je bivalo tod.

"Bil je lep sončen jesenski dan, da je kazalo, kakor, da se hoče poletni čas na novo vrniti v te severne kraje. Otroci so se tisto popoldne veselili in razigrani od lepega, toplega vremena živahno skakali okrog hiše

in žvrgoleli kakor ptički. Dan se je nagibal že bolj in bolj k svojem zatonu in ura se je že pomikala proti peti popoldne. Tam na južni strani pa so se kopčili bolj in bolj temni oblaki, ki niso obetali nič dobrega. Kmalu se nebo potemni, od juga je začela pihati močna sapa. Otroci so se strahoma porazgubili na svoje domove, pripovedujoč svojim mamicam, da se bodo igrali rajši v svojih hišah.

"Zunaj so kmalu zabesneli elementi strašnega viharja — orkana. Zatulilo je, kakor da hočejo nevidni duhovi obrniti zemljo in svet. Kakor bi pekel nastal, se je zdelo ljudem. Čez dobrih deset minut vihar že pojenja — zopet se razsveti in še malo je ravno zahajajoče sonce za slovo posijali na pokrajino.

"A kaj je napravil orkan?"

"Ljudje so začeli s strahom prihajati iz svojih bivališč in hišic ter gledali s strahom, kar jim je v nekaj minutah povzročil siloviti vihar...

Viharna zima drevje vije, vzdiguje sneg z ledenih tal. Krilatci so na jug zleteli, le hrabri vrabec je ostal.

Nikdo mu ne prepeva hvale, med ptiči ni aristokrat, vendar visoka čast ga diči: najboljši naš je demokrat.

V preprosto suknjico oblečen, pod suknjico junaška kri, naj sneg, naj cvetje zemlje krije, nikdar nas on ne zapusti.

Vsak dan je vrt moj zasnežen spet z njim za kratke hiše živ, ko za drobtinice pod oknom veselo poje svoj čiv-čiv.

Ostani zdrav, prijatelj skromni, ki mračne dneve mi jasniš. Zvestobe, vedno dobre volje, poduka v stiski me učiš.

"Mestece Biwabik je še stalo, tako kot je bilo. Pač pa se je vlekel orkan kako miljo proč od juga proti severu in je zadel le pas od 100 do 150 čevljev širine s svojim uničujočim ciklonom. Ampak grozno in neusmiljeno je delal tod. Vse izruval — vse podrli in odnesel.

"Najhujše je bilo tam, kjer je bivala družina Janeza Štrukela, potem pa Mrkunova in Moravcova družina.

"Pri Štruklevih so imeli baš pred dvema dnevoma srečen dogodek. Vile rojenice so se oglašile in so jim prinesle na stanovanje malo hčerkico. Mati je lažala z dva dni staro hčerkico v postelji. Mož se je nahajal pa baš v istem času v mestu po

opravih. Divji ciklon je v trenutku dvignil hišo, o kateri ni bilo več nobenega sledu. Prav božji čudež je moral biti. Hišo je vihar iztrgal in odnesel, a hišni pod je ostal. Žimnico je vrglo s postelje in jo zvilo in potisnilo v en kot. Tam je dete ostalo in mirno spalo, kakor da se mu ni nič zgodilo. Nevidni varuh Angel, ga je moral čuvati, da se mu ni nič zgodilo...

"Kaj je bilo z materjo in ostalima otrokoma? Mater je neslo kakih 300 čevljev proč in z njo dva otroka in jih vrglo v blato. Ljudje so jih pravočasno rešili. Potegnili so jih iz blata in jih odnesli k dobri švedski Larsanovi družini, ki jih je vzela pod streho. (Dalje na 6. strani)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM ZNANCEM IN PRIJATELJEM
V NEW YORKU

**MORSCHER'S
PORK STORE**

58-44 Catalpa Ave. Brooklyn 27, N.Y.

60 VRST RAZLIČNIH KIOBAS
VSE VRSTE PREKAJENEGA MESA

NAŠE SPECIALITETE: PEČENICE, POL
PREKAJENE, KRANJSKE, SUHE KRANJSKE,
RIŽEVE KRVAVICE, ŽELODCI IN DO-
MAČE SUHE KLOBASE.

Razpošiljamo po celi Ameriki.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN
SORODNIKOM SLOVENSKA TRGOVINA POHIŠTVOM

OBLAK FURNITURE

6532 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103 PH. 431-2288
Telefon na domu: WH 3-0169

Ker je ogenj uničil našo trgovino 19. junija 1965, smo po 30 letih prvič ostali brez koledarjev, za kar prosimo odjemalci naj nam oprostijo.

Poslujemo v novih, manjših prostorih in se priporočamo vsem našim odjemalcem, prijateljem in znancem, da se nas spomnijo pri svojih nakupovanjih.

Postregli Vam bomo direktno iz tovarne ali iz skladišča. Prosim, da nas vedno pokličete za appointment in na željo Vas posetimo na vašem domu.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem za vso pomoč, sočutje in naklonjenost ob naši veliki nesreči, posebno še zahvala vsem, ki so nas počastili z naročili v težkih dneh največje potrebe. Še enkrat prisrčna zahvala in blagoslovljene praznike!

MR. & MRS. LOUIS OBLAK IN SIN VIKTOR!

Naznanilo in Zahvala

V globoki žalosti naznanjamo, da je dne 20. oktobra 1965 v Gospodu preminul naš ljubljani soprog, predobri oče, stari oče in brat

1893

Rojen je bil dne 28. jan. 1893 v vasi Male Lipljenje, župnija Škocjan pri Turjaku, Slovenija, Jugoslavija. Tam zalujejo za njim: brata Jožef in Alojzij, sestra Marija por. Koprivec in Peuca por. Virant, člani njihovih družin in še več drugih sorodnikov.

V Ameriko je prišel dne 23. maja 1910. Kot strojnik je bil zaposlen 43 let pri Gabriel Co. Pridno je sodeloval v slovenskem društvenem življenju. Bil je ustanovni član pevskega društva "Lira" v župniji sv. Vida in predsednik podružnice št. 5 Slovenske Moške Zveze.

Iz vseh naših src smo hvaležni Mrs. Louise Zagore za vso njeno veliko pomoč v urah največje žalosti, zlasti tudi za to, da je med našimi dobrimi sosedi zbiral za skupni venec in za sklad za sv. maše za pokojnega. Iskreni Bog povrni vsem tistim, ki so darovali.

Prav lepa hvala zastopnikom društev in drugim govornikom, ki so se s prisrčnimi in ganljivimi besedami poslovali od pokojnika in slavili njegov delež v slovenskem društvenem življenju. Posebej hvala društvu Catholic Knights of Ohio No. 138, Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ, podružnici št. 5 Slovenske Moške Zveze, pevskega društvu "Lira" in S.N.D. na St. Clair Ave. za vso počastitev pokojnega kot svojega člana.

Našo toplo zahvalo naj prejmejo uslužbenci podjetja Gabriel Co. za skupni venec in številno udeležbo pri pogrebu, kakor tudi glavni urad Slovenske Moške Zveze za krasen venec.

Skupno so pokojnega tudi počastili in darovali vence uslužbenci White Motor Co. in sicer Depart-

ment 942 in 943 on Second Floor. Iz vseh naših src se jim toplo zahvalimo.

Dobri Bog naj povrne vsem, ki so darovali za sv. maše in druge dobre namene, vsem ki so poklonili cvetje in vence ter vsem, ki so dali na razpolago avtomobile za pogrebni sprevod.

Prisrčna hvala vsem, ki ste prišli pokojnega kropiti ali se udeležili pogreba. Posebno zahvalo izrekamo vsem tistim, ki so skupno molili ob krsti in vsem, ki so spremljali pokojnika do groba.

Razposlali smo zahvalne kartice in spominske podobice vsem, kolikor smo imeli naslove. Če bi kdo pomotoma naše posebne zahvale ne bil dobil, lepo prosimo naj nam oprostijo in sprejme tole našo skupno, javno zahvalo, ki jo želimo izreči prav vsem, ki so našemu dobremu soprogu in očetu storili kako ljubeznivo uslugo v zadnjih dneh življenja, vsem, ki so nam v pretežkih urah slovesa priskočili na pomoč in vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da so bile pogrebne slovesnosti tako ganljivo veličastne. Naj dobri Bog vsem stotero povrne!

Pokopali smo ga dne 23. oktobra 1965 na pokopališču Vseh Vernih Duš v Chardon, Ohio.

Slovesno pogrebno sv. mašo je daroval v cerkvi Naše Ljube Gospe Vedne Pomoči na Neff Rd. župnik Rev. Joseph Angelaitis, ki se mu za ljubeznivo naklonjenost in duhovno tolažbo najiskrenejše zahvalimo. Posebno smo mu hvaležni, da je prišel tudi v pogrebni zavod pokropiti pokojnega in vodil skupno molitev sv. rožnega venca ob krsti, da je pokojnega spremljal na pokopališče in ob grobu molil za večno srečo njegove duše. Hvala mu, da je opravil vse pogrebne cerkvene obrede v pogrebem zavodu, v cerkvi in na pokopališču.

Prav tako smo hvaležni duhovnikom v Huron Road Hospital, ki so, pokojnemu podelili svete zakramente in blagoslove ter ga pripravili za srečno zadnjo uro.

Prisrčna hvala Grdinovemu pogrebniemu zavodu na Lake Shore Blvd., ki nam je skrbno in ljubeznivo uredil vse pogrebne priprave ter odlično vodil pogrebni sprevod.

Živo verujemo, o Gospod, da se življenje Tvojih vernih s smrtjo le spremeni, ne pa uniči. Sprejmi, prosimo Te, dušo našega preljubega soproga in očeta, Tvojega vernega služabnika, med svoje izvoljene na kraj hladu, luči in miru!

V miru božjem sladko snivaj
dragi, nepozabni nam,
v nebesih rajsko srečo uživaj,
do svidenja na vekomaj.

Ti, o Jezus naš premili,
zlij na dušo Rešnjo Kri,
Ti dobrotno se ga usmili,
raj nebeški mu odpri.

Zalujoči:

soproga ANA, roj. URAJNAR
hčeri ANN in ROSEMARY

Cleveland, Ohio, 20. decembra 1965.

zet WILLIAM BRUSS
vnučkinje: JACQUELINE, SANDRA, DEBORAH
vnučka WILLIAM in GERALD.

NAROČITE ŽE SEDAJ BOŽIČNO MESNINO

PRI

JASBECK QUALITY MEATS

na 821 East 222 Street AN 1-2955

Pri nas delamo najboljšo RIŽEVE IN KRVAVE
KLOBASE v CLEVELANDU.

Imamo tudi odlične DOMAČE PREKAJENE KRANJSKE
KLOBASE — DOMAČE KISLO ZELJE — IN
KVALITETNO MESO VSEH VRST.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin
Tjedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

OBZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica E. Staut,
Publisher
3601 W. Ohio Ave.
Milwaukee 15, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELI VSEM ČITATELJEM KOT TUDI
NAROČNIKOM AMERIŠKE DOMOVINE
IN OBZORA

MRS. RADO STAUT

Stankove jaslice

Saj res, skrbi in dela imamo dovolj ob praznikih, ob božičnih menda še največ. A res je tudi, da prav o božiču, ob božjem Detetu, ob skrivnostni mehki poeziji teh najčudovitejših dni v letu človek postane sam nekaj otrok, otrok po mehki in do broti. In se tako rad v mislih in spominih vrača v leta mladosti, v lepoto otroških duš in sanjari o njih kakor pravi brezskrben otrok.

Tako se vsako leto o božiču s srčno ganjenostjo in toploto rad spominjam malega Stanka in njegovih jaslic.

Sinček vdove Lepuševe Lize v naši sosednji vasi je bil. Oče, siromašen bajtar, ki je hodil na dnino k premožnejšim sosedom, da je ženi, otroku in sebi pridelal kruh, je umrl, ko je bilo Stan-

ku 4 leta. Jetika, v tistih časih — v mojih dijaških letih je bilo to, torej pred sedemdesetimi leti — najnevarnejša in najneusmiljenejša morilka zlasti ubožnih ljudi — mu je izsušila in izpila življenje. Od tedaj je morala vdova sama hoditi na dnino, da je sebi in sinčku zaslužila za življenje. Navrh je pri kmetih nabirala jajčka in jih nosila dol v mesto, v Ormož. Dobivala je tam pri mestnih gospodih kdaj skodelico kave ali toplo juho, kdaj celo še kako že nekoliko ponošeno naglavno ruto. Skupiček je bil za vžigalice in sol, kdaj za kilo moke; ob praznikih je prinesla malemu celo kako lepo rumeno zapečeno žemljico — po dva krajcarja so bile tedaj. Vsi v naši tihi dolini so Lizo radi imeli; bila je tiha, skromna

ženica. Prav tako, če ne še bolj, tudi sinčka Stanka. Bil je res čeden dečko. Čeprav ni rasel ob mesu in štrukljih, ampak ob krompirju, žgancih in kozjem mleku — večkrat je bilo še teh dobrot neusmiljeno malo — je bil deček, da ga je bilo veselje pogledati, okrogloličan, nekoliko zagorel z lahko rdečico, kakor bi mu bil lica pordečil velik slikar, črnih las in še bolj črnih oči. In kakor mati je bil z vsemi prijazen in ljubezniv.

Rojenice mu ob rojstvu res niso položile v zibelko zlata in srebra; poklonile so mu lepše in dražje, a tudi zelo usodno darilo: umetnik naj bo, kipar, če mu Gospodar časov določi za to potrebno dolgot življenje, česar mu one niso mogle dati.

Dar rojenic ga je silil, da je začel s kiparstvom že šolarček. Iz laporja, tudi iz lipovine je rezljal Marije in svetnike. Barvni zmožni, pa jih je okrasil in jim naredil obleko s svinčnikom. Daroval jih je prijateljem s solcem za kos kruha, tudi za hrake krajcarje kdaj. Za "božji kotiček" doma je naredil razpelo, Kristusa na križu. Morda še res ni bilo posebna umetnina, a radi smo si ogledovali njegovo delo in ga hvalili. Hvalili so ga tudi odrasli.

V trinajstem letu je bil Stanko, ko se je pogovoril z najboljšima prijateljskima, sosedovima Bezjakovima Cirilom in Karlčkom, da naredi doma in njim za božič jaslice. Hlevčka za dom in za sosedove sta bila kar v kratkem narejena. Lepa streha iz rumene pšenične slame, ki so jo dali sosedovi. Živinca ovčke, osliček, kravica in voliček — vse se je še precej posrečilo. S pastirji je bilo težje. A se je trudil. In vedno pazil, da je določil enega zase, drugega za prijatelja. Celo bolj posrečene je določil za ta dva, da bi jih bila res vesela, kakor si je na tistem mislil. A Jezusček mu je delal preglavice.

Rad bi ga naredil takega, kakršnega je bil videl v hlevcu v cerkvi: kako dviga in razširja roke proti gledalcem, kakor bi jih hotel res kar objeti. Pa se mu nekako ni prav dalo. Potožil je prijateljem. Pa sta ga tolažila: "Saj majhen otrok še ne more dvigati roko. Je vendar v plenice povit. Jezusčka je Marija tudi v plenice povila, smo se učili v šoli," je modroval Karlček, trinajstleten kakor Stanko. "A Jezus je bil vendar tudi Bog, ne samo navaden človek, je spodbijal Ciril, ki je hodil zadnje leto v šolo. "Ze, že, a vendar —", je branil Karlček.

Stanko je čutil, da ga skušata pomiriti in potolažiti. Hvaležen jima je bil. Vendar mu je njegov umetniški čut pravil, da s tem še ni mnogo pomagano. Potolažiti ga tudi ni docela moglo, ko mu je Ciril povedal, da so njihova mama obljubili, da bodo kupili čopiče in barve. "In boš vse, živino in pastirje, lepo prepleskal in pobarval." Veselilo ga je, ker so sosedova mama prev tako dobri kakor njegova. A po-

polnoma ga pomirilo tudi to ni.

Pa je že tako; umetnike rada preganja nesreča. Stanku se je zgodilo tako. Kakih štirinajst dni pred božičem je razstavil trgovcu gori pri cerkvi v izložbeno okno božične jaslice, lepe kakor na kako čarobno povelje pričarane naravnost izpred betlehem-ske božične noči. Hlevček kar nekako v skalovje v zidan; ovčke s kodrasto belo in črno volno; jagnjeta bela kakor sneg; osliček res pravi sivček; kravica bela z rdečkastimi lisami; vol rjavkast, mogočen in zamišljen; Marija v prelepi modri obleki, Jožef v dolgi sivi suknji, pastirji v kratkih toplih ogrinjalih, saj noč je hladna, z dolgimi palicami v rokah, vedno pripravljene na napad kakoga volka ali gnusne hijene. A nad vse božje Detece na slamici v jaslicah, lepše kakor zvezda nad hlevčkom, z modrimi očesi, čudovitim obrazkom, rokce iztegnjene proti vsem, ki bi poklekli pred njega, da bi vse v ljubezni objel.

Ljudje so postajali pred oknom, zavzeti ogledovali, glasno občudovali.

Izvedelo se je v kratkem, da trgovec prodaja tudi posamezne kipe, a kakor je bilo vse lepo, tako tudi vse drago: posamezni kipci po dvajset in trideset krajcarjev, kopač pa, ki je ves dan neutrudno delal v gosposkih goricah v Vinskem vrhu pri sv. Miklavžu, pri svoji hrani, le vino je dobil za malo južino, je prislužil trideset ali petintrideset krajcarjev na dan.

V opoldanskem oddihu — v šoli smo bili od devetih do treh, opoldne ena ura prosta — so postajali otroci v gruclah pred izložbenim oknom, gledali in občudovali z očmi in odprtimi usti. Vzklikali in hvalili kakor svetovno čudo. Stanko je strmel, molčal, sklanjal glavo: To je bila umetnost, kaj njegove otročarije!

Nekako ohromile so te jaslice vse njegovo delo. Res so mu Bezjakova mati kupili barve in čopič. A delal je brez pravega veselja, ni bilo poguma in zanosnosti. Nekaj dni pred božičem že ni mogel svojih težav več sam nositi, potožil jih je Cirilu. Ta se je nasmehnil. "Eh, kaj si delaš toliko skrbi. Nekako že bo — kakor bo, pa bo."

Stanka je zabeležilo: "Tako malomarno govori. Ni mu nič več za moje jaslice. One so ga čisto zmešale."

Najhujša nesreča pa se je zgodila dva dni pred prazniki. Ko je proti večeru prišel Stanko iz šole, jaslic nikjer ni bilo. Tudi mati jih je bila že pogrešila, pa je rekla: "Mislila sem, da si jih kam skril."

Ko jih ni bilo v hiši mogoče najti, se je Stanko v tej hudi stiski zatekel k sosedovim. Pa se mu je zdelo, da tam niso preveč preplašeni po tej njegovi nesreči. "Cigani prek s Hrvaškega so šli danes skozi vas in prosjčili po hišah. Kaj, če bi jih bili ti odnesli." Pa bi mama bili vendar opazili. "Veš, stare ciganke

ti razumejo vse mogoče čarovnije, mogoče se kaka naredi celo nevidno in to in ono odnese, da nihče ne vidi in ne ve."

Potolažen Stanko ni bil. Jaslic pa tudi ni bilo.

* * *

Tih in miren sveti večer je bil, res prava sveta noč. Nič vetra. Le nebeški metuljčki, bele snežinke so neslišno padale izpod neba.

Mati in Stanko sta sedela ob topli peči. V temi, olje je drago. Pol tiho, v presledkih, sta se pogovarjala, kako čudovito lepo mora biti nočoj v Betlehemu. Ko jeruzalemski patriarh, stari nadškof z dolgo belo brado, v slovesni procesiji prinese, kakor je kaplan pripovedoval v šoli in v nedeljo pri pridigi, kip božjega Deteta v kapelico rojstvo Gospodovega in ga položi v joslce na oltarju, kjer so stale jaslice v prvi sveti noči. Pa poklekne, božje Dete počasti, verniki pa od ganjenosti in srčne tiho jokajo. Pol tiho sta si pripovedovala; obema pa se je v srcu in v mislih kakor otožen odmev lepe daljne pesmi in spet oglašalo: "Pri nas pa nočoj niti jaslic nimamo."

Kar zaslišita, da se zunaj večna vrata odpro. Izpod duri, ker je bil prag izhojen, pa zasije v sobo tenek trak svetlobe. Srebrn glas zapoje:

Sveta noč, blažena noč, vse že spi, je polnoč. Le Devica z Jožefom tam v hlevcu varje Detece nam. Spavaj Dete sladko.

Glas utihne. Duri se počasi odpro. Po sobi, čez mater in Stanka se razlije svetloba iz ročne svetilke, ki jo nosi Karlček, in iz Stankovega hlevčka, ki ga drži Ciril. V jaslicah, v hlevčku pa zagledata začudena Liza in Stanko božje Dete, kakršno je v jaslicah gori pri trgovcu, in Marijo in Jožefa, prav takšna.

Ko se nekoliko pomirijo od prvotnega začudenja, si vsi srečni pripovedujejo: V petek, sveti večer je bil v soboto, se je Ciril, ko so mati Liza opoldne kozo molzli, prikradel v njihovo hišo, hitro odnesel jaslice. Bezjakova nama so namreč kupili za svoja sinčka in za Stanka podobo Jezusčka, Marije in Jožefa, da bi vsem napravili lep in srečen sveti večer.

Zdaj je Stanko priznal Cirilu: "Zato te ni nič posebno prišlo, ko sem vam prišel praviti, da so jaslice izginile. Se uboge cigane si po krivičnem obdolžil." — "Posebne škode pa jim menda nisem naredil," se je veselo zasmehal Ciril. Mati Liza pa si je brisala solze, ko je gledala srečo otrok, in sama zase vzdihovala: "So še dobri ljudje na svetu."

* * *

Mislili in upali smo vsi, da bo postal Stanko imeniten umetnik, podobar, da le pride v roke pravemu mojstru.

Pa mu je bilo drugače usojeno.

Deževna in hladna je bila tista jesen.

Pa dobim nekega dne od doma pismo. Prineslo mi je nepričakovano in žalostno sporočilo: Lepuševe Stanko je umrl.

Mati je morala nekega dne na dnino k Petku. Krompir so še kopali zaradi deževja že pozno in je že gnil v zemlji. Imela pa je že nekaj dni pripravljena jajčka za mesto. Da se ne bi pokvarila, jih je nesel Stanko. Na poti ga je zajel dež. V lahki obleki je bil v kratkem do kože moker. Ves premražen je prišel domov. Doma ni bilo zakurjeno ne kake tople jedi. Ponoči ga je že kuhala vročica, pljučnica. Niso ga mogli rešiti. Umrl je šestnajstleten.

Verjeti skoro nisem mogel.

Ko sem prišel ob božičnih praznikih domov, sem šel na njegov grob. Globoko pod kakor kamen trdo zmrzlo prstjo, pod visokim snegom, ki mi je škripal pod čevlji, je počival tisti tako prijazni dečko. In vsi veliki upi.

Solze so me zaščecele v oči. Tolažila me je edino misel: zdaj Stanko ne potrebuje več jaslic, gleda božje Dete iz obličja v obličje.

Ksaver Meško

— Zavore na vsa štiri kolesa so bile uvedene na splošno pri avtomobilih v Ameriki leta 1924.

Janko Kersnik:

Poleg Save

Poleg bistre Save, kjer šume valovi, v srcu se prečudni mi bude glasovi.

Zrem ponosno v reko, val za valom suje, skalnate bregove neprestano ruje.

Vprašam, kaj pomenja glasno govorjenje: "Tak budim SLOVANE." Dalje gre šumenje.

GREETINGS 1965

To wish that peace be with you and joy fill

your hearts and minds this Christmas

TO YOU AND YOURS

MERRY CHRISTMAS!

SAVINGS & LOAN
2701 W. NATIONAL AVE.
Milwaukee 15, Wis.

VESEL BOŽIČ

ter sreče, zdravja in zadovoljstva polno

NOVO LETO

želi vsem svojim slovenskim prijateljem

JAEGER OLDSMOBILE, Inc.

WALTER A. JAEGER, Pres.

1329 W. National Ave.

Milwaukee 4, Wis.

VSEM SLOVENSKIM PRIJATELJEM ZELIMO
VESELE IN BLAGOSLOVA POLNE BOŽIČNE
PRAZNIKE

MILWAUKEE MEMORIAL, Inc.

NAROČILA SPREJEMAMO ZA SPOMLAD

2430 W. Lincoln Ave.

Milwaukee, Wisconsin 53215

Tel.: 645-0248

JELENC FUNERAL HOME

2316 WEST NATIONAL AVENUE

MILWAUKEE 4, WIS.

Telephone: MITCHELL 5-6065

SEASON'S GREETINGS

FROM

SCHAFF

FUNERAL HOME

SEASON'S GREETINGS

to all

SLOVENIAN FRIENDS

from

A. & P. SUPER MARKETS

SEASON'S GREETINGS

from

GLOBE OPTICAL CO.

1732 So. 11th Street

Milwaukee, Wis. 53204

Tel.: 645-7174

M. Jakopič:

N O C O J

Nocoj je svet večer in mi — pastirji s poljan se tujih vračamo domov, tja v hlevček, kjer nas ljubo Dete čaka; obrazi znancev, večno zvesti krov.

Vso hišo, dvor, živino, speče polje v skrivnostnem mraku oče pokropi, vse tiste, ki nocoj so blage volje, in tudi tiste, ki jih letos ni.

Zerjavica diši, z njo sveže brinje, prav v dušo se razlil je vonj kadila, lepo nam je, kot da bi dobra mati se z onega sveta med nas vrnila.

Nocoj je svet večer in mi — pastirji si iščemo poti v mladost — domov, kjer v kotu bohkovem rojeno Dete zdaj blagoslavlja nas in ves naš krov.

SPOMINI NA SLOVENSKE PIJONIRJE

(Nadaljevanje s 4. strani)

"Kaj pa Moravcovi? Kakor mi je povedala ga. Jaklevič, ki je hčerka Moravceve družine, je zadelo njihovo družino najhuje. Ker je bila ravno sobota, so bili zelo zaposleni. Oče je bil ob tistem času ravno zunaj. Ciklon je dvignil hišo tik od zemlje, da niti ena deska ni ostala. S seboj je potegnili tudi očeta in mater. Očeta sploh niso mogli najti tisti dan, mater pa je odneslo eno miljo daleč. Strgalo je z nje vso obleko, le rokavi so ostali na rokah. Očeta so našli šele drugi dan, vsega razbitega in polomljenega, kake dve milje od doma. Pobrli so ga v krsto in tako čakali pogreba, da sta bila z ženo skupaj pokopana.

"Delavci, ki so delali v odprtem rudniku, so pravili: Ko je zatulil vihar, smo popadali na tla okrog parne lopate. Krčevito smo se držali tračnice, ali česar koli, za kar se je mogel kdo v naglici zagrabi in prijeti, da ga ni odneslo. Tam, kjer je bilo bolj na odprtem prostoru, je vzele celo železne tračnice in jih zvilo kot slamne bilke.

"O tem ve veliko povedati tudi naš rojak, bivši kovač g. Tone Urh. On je bil zaposlen kot kovač pri Duluth rudniku. Rekel je: Prišlo je tako naglo, da nisem vedel, kaj naj počnem. Ni bilo časa za premišljevanje. V naglici sem se zagrabil za nakovalno, misleč, tega ne bo vzele. A kakor bi trenil, pa smo šli, jaz in kovačnica in vse kar je bilo v njej. Vrglo nas je v "Biwabik Pit." Prav nič ne vem, kako sem prišel ven. Taval sem po odprtem rudniku in prišel domov, vprašujoč ženo, kaj se je zgodilo. Še dva dni potem sem bil ves zmeden. Nekega 18 let starega fanta je vrglo tako močno, da je drugi dan za poškodbami umrl. Druhih smrtnih nesreč ni bilo.

"Raznih podrobnosti o tem bi se dalo še mnogo napisati, ker je bilo takrat dosti ljudi, ki so bili na stanovanju in hrani pri naših ljudeh. Bili so tudi taki, ki so imeli precej denarja prihranjenega in spravljenega po svojih domovih. Taki so bili ob vse.

"Neki rojak, Centa po imenu, je stanoval takrat pri Štruklovih. Ob času orkana je bil na delu. Rekel je, da je imel lepo vsotico prihranjenega. Vedno sem imel shranjeno v kleti, je dejal. Ravno tisto jutro, predno sem šel na delo, sem vzel iz kleti in vtaknil v kovček na podstrešju. Tako mu je vihar odnesel vse skupaj s hišo vred. In zelo čudno je to, kam je vse to odneslo, nikoli se ni nič našlo, ne od hiš, ne od obleke. Le tu pa tam se je videlo kako desko, vse drugo je šlo z viharjem vred neznano kam. In še sedaj, po tolikih letih, se še vedno vidi tista pot, ki jo je naredil tisti nesrečni orkan. Tako izgleda, kakor če bi kdo po glavi naredil pot z brivskim strojem.

"Tega hudega orkana pa seveda nisem jaz, ki to pišem, doživela. Takrat sem jaz še šolske klopi ribala v dobrepoljski šoli. Pripovedovali so mi pa velikokrat o tem in sem že mnogokrat mislila o tem pisati, a sem odlašala in odlašala. Ko je pa naš letos (1939) naš urednik J. J. obiskal in sem mu nekaj o tem tudi omenila, me je opozoril, da naj napišem to, da se objavi v "Novem Svetu" kot dogodek iz življenja slovenskih izseljencev v Ameriki. Baš zato smo ustanovili mesečnik "Novi Svet," je povdarjal urednik, da bomo zbrali v njem vse zanimive do-

godke, ki so jih doživljali naši ljudje v tej zemlji. In ko sem o tem še sama razmišljala, sem tudi sama spoznala, da je to res važno in pomenljivo..."

— Košček spominov iz časov in let življenja naših slovenskih pionirjev je to. Upam, da bodo nekatere zanimali, zato jih objavljam. O drugih krajih kaj, pa v prihodnje.

Vsem čitateljem A. D. pa srečne, zadovoljne in vesele božične praznike!

Franc Sekovanič:

PRVE LJUBLJENE OVČICE

Zaplahutali
so z mehkiimi perutničkam
angeli mali
in odplaval v božično noč...

"Hej, pastirci,
ven iz vaših koč!"

Zazdehali so vsi začudeni,
pomeli si oči
in za angeli odšli...

Pred Jezusom so padli na obraz
in pesem so zapeli mu na glas
in zavriskali in zapiskali,
da se je Detec milo
v jastih zbudilo.

Jezusček razpel je drobčkane
ročice,
blagoslovil dobre je pastirce —
svoje prve ljubljene ovčice.

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

stari Peter Vrbanc, vdovec po l. 1963 umrl ženi Dori, roj. Sladic, oče Emily Mance in pok. Emily Vrbanc, dvakrat stari oče, brat pok. Andrewa in pok. Ivana. Pogreb bo jutri, v torek, ob 8.15 iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. ob devetih, nato na Kalvarijo.

Agnes Urbancic

Po dolgi bolezni je umrla predelki petek na svojem domu na 1128 E. 67 St. 79 let stara Agnes Urbancic, roj. Krasovec, vdova po l. 1956 umrlem Johnu, mati Mary in Johna, sestra Ursule Zrimsek, doma v Novem mestu na Blokah, od koder je prišla sem l. 1914. Pokojna je bila članica Carniola Hive, Podr. št. 25 SZZ in Oltarnega društva pri Sv. Vidu. Pogreb je iz Zeletovega pogrebn. zavoda na St. Clair Avenue v cerkev sv. Vida danes ob 9.30 nato na Kalvarijo.

Frank Clements

Sinoči je umrl v Polyclinic bolnici 84 let stari Frank Clements s 1594 E. 41 St., rojen v stari Avstriji, od koder je prišel pred 54 leti. Do upokojitve pred 10 leti je delal pri Cleveland Punch & Shear Co. Žena Frances mu je umrla leta 1960. Tukaj zapuša pokojni Sina Franka, brat John Klemencic pa je umrl pred njim. Bil je član Kluba slov. upokojencev na St. Clair Avenue in W.O.W. Camp 159. Pogreb bo v sredo ob devetih dopoldne iz Zakraskovega pogrebn. zavoda v cerkev Brezmadežnega Spočetja ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Alvina Hutter

V soboto popoldne je premislula v Woman's bolnici 58 let stara Alvina Hutter s 510 E. 140 St., preje s Thames Avenue, rojena v Clevelandu. Bila je na poti na Japonsko pa jo je zdravnik zaradi bolezni poslal domov. Pokojna ni zapustila nobenih bližnjih sorodnikov. Pogreb bo v sredo popoldne ob dveh iz Grdinovega pogrebn. zavoda na Lake Shore Blvd. na Lakeview pokopališče pod vodstvom Mary A. Svetek.

Komunisti se vneto pri- pravljajo na državljansko vojno na Tajskem

BANGKOK, Taj. — Na pobudo kitajskih komunistov so tajski domači tovariši začasno menjali s prepri med seboj. Zato so se pa vrgli vneto na podtalno rovarjenje in teror domačega prebivalstva. Ni tedna, da ne bi postreljali

nekaj vladnih uradnikov in lokalnih protikomunistov. Ob enem pridno nabirajo partizane in jih vežbajo v posebnih taboriščih v skritih džunglah. Utrjujejo tudi zveze med posameznimi skupinami aktivistov, skušajo preprečiti vso tajsko vzhodno mejo ob Laosu in Kambodži s svojimi celicami in terenci. Seveda imajo tesne stike tudi s komunisti v Laosu, Vietnamu in Kitajski. Od tam dobivajo tudi orožje in municijo.

Ustanovili so tudi že skupno Tajsko gibanje za neodvisnost, ki se bo predvidoma prelevila v tajsko osvobodilno fronto. Politični opazovalci trdijo, da je podtalno delo tajskih komunistov na las podobno komunistični akciji v Vietnamu l. 1958.

Gorile postale slikarice!

ALBUQUERQUE, N.M. — Ne morda za šalo, ampak zares. Par mladih goril v lokalnem živalskem vrtu je namreč "naslikalo nekaj slik" seveda v čisto modernem slogu in duhu. Pa vendar je za prvo sliko plačal ljubitelj gorilske umetnosti \$1,000, druga pa je tudi bila cenejša, je rekel ravnatelj živalskega vrta, ko je pospravil denar v uradno blagajno. Obe opici sta pridno na delu, sta naslikali že precej slik. Delata "skupaj".

Republikanci hočejo svojo spomenico o stanju naše dežele

WASHINGTON, D.C. — Voditelje republikanske stranke skrbi že dolgo časa dejstvo, da so jih demokratje čisto izrinili iz politične javnosti. Če kdo kaj govori o njih, pripoveduje samo, kako celijo stare politične rane, ki so jih dobili tekom lanske volilne kampanje.

Da bi posegli aktivnejše v politiko, so prišli na misel, da postavijo lastno spomenico o stanju dežele. Ta naj bi tekmovala s tisto, ki jo predsednik mora v duhu zakonov vsak januar poslati Kongresu ali jo tam prebrati. Če sme predsednik brati svojo poslanico, zakaj ne bi senator Dirksen v senatu in kongresnik Ford v predstavniki domu prebrala republikanske? Tako bi tudi opozicija dobila priliko, da razloži javno svoje poglede na razmere v naši deželi.

Načrt je lep. Malo je pa republikancem ostalo časa, da se nanj dobro pripravijo. Johnson bo namreč prebral svojo spomenico v dobrih par tednih. Ali ne bodo republikanci prepozni?

Oglasi pomenijo denar in barometer tudi za politiko

WASHINGTON, D.C. — Demokratje so že parkrat izdali svoj strankarski priročnik. Njegova vsebina ni ravno zveličavna za našo politiko, za demokrate je pa dobra prilika za agitacijo in nabiranje denarja potom oglasov. Oglasi niso ravno poceni, zanje je treba plačati do \$15,000 za celo stran. Seveda morejo žrtvovati za take zneske samo velika podjetja. Teh pa tudi ni malo.

Avtorji demokratskega priročnika so prosili za oglase pri par sto podjetjih, dobra polovica je prošnje vpoštevala. Tako so nabrali \$1,125,000, stroški za priročnik so pa znašali le kakih \$175,000. Ostal je torej kar čeden znesek za "kulturne nameste", ki bo razdeljen med razne demokratske odbore, ki so seveda "daleč od politike".

Republikance jezi vse to, ne morejo pa verjeti svojim očem, kadar najdejo med naročniki oglasov tudi taka podjetja, ki so običajno gospodarski stebri republikanskih organizacij. Posledica jeze je praktična: podoben priročnik bodo izdali tudi oni. Služi naj jim, kot demokratom, samo za nabiranje oglasov.

— Vermont je pred vsemi drugimi državami v pridelku sladkorja iz javora.

Okraj Cuyahoga je treba izboljšati na račun občin

CLEVELAND, O. — Za nas vse je Cleveland eno mesto, za javne posle je pa čudna zmes 59 občin z ravno tolikim številom občinskih odborov in županov. Županov je toliko, da imajo celo svoje društvo, ki je pretekli teden sklenilo na svojem rednem obnem zboru, da je treba dati okraju veliko več pristojnosti na račun občin, kajti cela vrsta javnih poslov se da dobro vršiti samo v okviru okraja, ne pa posameznih občin.

To je predlagal in zagovarjal župan iz južnega Euclida Urban. Občni zbor je njegovo idejo odobril in izvolil posebno komisijo, ki naj sestavi načrt, kako naj se izvrši integracija sedanjih občin v dobro lokalno politično telo.

— Najgloblje znano mesto v Atlantiku je severno od Portorika, 30,247 čevljev pod gladino.

Moški dobijo delo

Nosač in dostavljaj
Zanesljiv, star 40 do 50 let
dobi stalno, prijetno zaposlitev.
Obrnite se na: Mr. Jordan, 3917
Mayfield Rd. pri Noble Rd., od
10. dop. do 6. zv., EV 1-7400.
(246)

BOŽIČNA RAZPRODAJA je v teku!

Velika izbira - ugodni plačilni pogoji.

KOLENDARJE za leto 1966 lahko dobite brezplačno:
v pogrebnih zavodih na Lake Shore Blvd. in East 62 St.,
v Grdinovem kegljišču na St. Clair Avenue
in v trgovini s pohištvo na Waterloo Rd.

A. GRDINA & SONS

FUNERAL DIRECTORS - FURNITURE DEALERS

15301 Waterloo Rd.

KE 1-1235

ODPRTO DO BOŽICA VSAK VEČER DO DEVETIH.

DAJEMO EAGLE ZNAMKE

LOUIS MAJER

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

6408-6410 St. Clair Avenue

Telephone: EX 1-0564

★ Priglasite se sedaj za naše božično
žrebanje. Boste veseli, da ste se. ★

- Kvalitetni MOŠKI ČEVLJI Florshein
- Velika izbira elegantne ŽENSKKE OBUTVE
- ČEVLJI ZA MLADINO po zadnji modi
- GALOŠE, snežke vseh vrst in velikosti

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

ZELI VSEM

County Auditor in Mrs. Ralph J. Perk

DRUŠTVENI IMENIK

Veliko posameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$12.

Društvom, ki imajo mesečni oglaš v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asessmenta in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$12 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglaš v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotove tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

MALI OGLASI

Išče delo
Student, Tony, išče delo za popravila v hiši. Zelo zmerni račun. Kličite 431-2852.
(14,16,20 dec)

V najem
V najem oddamo stanovanje štirih sob na Glass Ave. Vse ugodnosti, zmerna najemnina. Kdor se zanima, naj kliče EX 1-0564.
(243)

V najem
5 sob, zgoraj, na novo dekorirane, porč, garaža, na 1390 E. 188 St. Kličite KE 1-0758 za sestanek.
(244)

Iščejo stanovanje
Pet ali šest sobno stanovanje s kopalnico spodaj, iščemo v bližini cerkve Sv. Vida. Najraje bi vzeli v najem malo enodružinsko hišico z vrtom. telefon 431-7291.
(243)

Lastnik prodaja
Lastnik prodaja hišo, primereno za dohodek v Lakewoodu. Kličite LA 1-8077.
(pon., sred., pet.)

Prijatelj's Pharmacy
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & 68th St.; EN 1-4212

Božična darila

Pri Norwood Appliance & Furniture imamo veliko izbiro raznih električnih predmetov in pohištva, po najnižjih cenah, ki so primerna za Božična darila.

VOŠČIMO VSEM NASIM ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 St. Clair Ave.

Phone: EN 1-3634

Mr. & Mrs. John J. Susnik in Sinovi

JOHN L. MIHELICH

SLOVENSKI ODVETNIK

ZELI VSEM ROJAKOM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

ZADOVOLJNO LETO 1966

Urad v mestu: 300 Enginners Bldg.
621-9370

Telefon doma: 486-0839

GOLUB FUNERAL HOME

4703 Superior Ave.

EXpress 1-0357

Bog se učlovečil je,
o radujmo se,
da bi nas odrešil vse,
veselimo se.

Radujte se narodi
kad čujete glas,
da se Isus porodi
u blaženi čas.

Peace on earth and good will toward men!

Merry Christmas! Happy New Year!

EMIL J. GOLUB

GEORGE KOENIG

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO ZELI ZDRAVNIK

DR. LEOPOLD UKMAR

Ordinira vsak delavnik od 10 do 12 dopoldne
in od 5.30 do 8 zvečer na

6208 St. Clair Avenue, Telefon: UT 1-9677

Telefon doma je: IV 1-6422

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO ZELI

EDWARD J. KOVACIC

INSURANCE AGENCY — NOTARY PUBLIC
INSURANCE, CASUALTY, FIRE, BONDS

7308 Hecker Ave., Cleveland 3, O. — Telephone HE 1-3011

SATELLITE BAR

7117 St. Clair Ave.

Phone: EN 1-8655

Lastnica MIMI MARIN voščila

gostom in prijateljem

vesel Božič in srečno

Novo leto.

"SLOVENIJA" IZHAJA
KOT PRILOGA
"AMERIŠKE DOMOVINE"

Leto XI.

Številka 5

SLOVENIJA

GLASILO SLOVENSKE KRŠČANSKE DEMOKRACIJE

Dopise pošiljati na:

"SLOVENIJA"
6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Odgovorni urednik
Dr. Ludvik Puš

Beseda k prazniku

"29. OKTOBER" slovenski narodni praznik. Bilo je pred 48 leti, ko je nad Slovenijo prvič po 600 letih zavihrala zastava slovenske svobode.

Letos, v letu 1965, imamo posebne razloge, da proslavimo ta dan, dan narodne svobode, kar mogoče lepo. To slavje bo namreč poseben "pušcl" v vencu ob 20-letnici našega zdomstva. Ob enem bo vse praznovanje toplo in hvaležno misel na vse tiste, ki so pred 50 in pred 20 leti darovali svoja življenja, da bi naš narod zaživel svobodno in da bi svobodo neokrnjeno ohranil.

V množici žrtvovanih za to svobodo se bomo še posebej spominjali dveh mož, ki sta bila vse svoje življenje ustvarjalca slovenske sreče, kovača slovenske usode: Pred sto leti je bil rojen dr. Janez E. Krek; bil je v pravem pomenu resnični evangelist vsega dobrega. Pred 25 leti je umrl dr. Anton Korošec, videc in vladar.

Himna svobode se je oglasila kot odmev tem pozdravnim besedam.

(Iz pozdravnega nagovora, ki ga je imel predsednik kršč. demokratskega društva g. A. Muhič na let, proslavi "29. oktobra".)

Vsečina praznovanja

"Prazniki so dnevi spominov. V duhu se vračamo k dogodkom preteklosti, zlasti k takim, ki so vredni, da se v mislih in besedah povračamo k njim. Ob narodnih praznikih obravnavamo važne dogodke, ki so v življenju naroda bili mejniki, bodisi, da so pomenili zmago ali poraz. Tako imamo narodne praznike veselja in ponosa, pa tudi praznike bolesti in žalovanja. Tudi dan vernih duš je praznik. Naj bo praznik vriska ali joka, prav je, da ob njem obstanemo, se zamislimo in premerimo pot.

Danes praznujemo "29. oktober". Spominjamo se, kako so se leta 1918 pretrgali oblaki na slovenskem nebu, pokazalo se je jasno nebo in posušile so se germanske megle, ki so 600 let dušile slovensko rast. Komaj 20 let je trajala ta svoboda, a še tedaj so jo narodu sovražne sile hoteli okrniti. Sedaj je pa že zopet 20 let, ko samo drobci naroda na tujih tleh obhajajo praznik osvobođenja, narod doma je pa obsojen na tako temeljito suženjstvo, da niti ne sme slaviti svoje zgodovine izpred leta 1945. In temu narodu-trpinu, narodu-sužnjju pogledimo v obraz skozi očala krščansko-demokracičnih načel, da bomo videli, kakšna je njegova duhovna in fizična podoba. Po naših žilah se pretaka njegova kri, skrb za njegovo bodočnost je tudi naša skrb. Ali mu moremo biti v pomoč in v čem? Če gledamo v bodočnost, nam samo en krik prihaja iz prsi: OSVOBOJENJE, da bo narod pod Triglavom zopet vriskal in pel, da bo prost in svoboden na svoji zemlji in to na vsej zemlji. Razkosanje slovenskega ozemlja ne more prinesiti popolne svobode."

Napovedi vsebine, ki jo je podal g. Peter Markeš, je sledila "Naprej zastava slave...", ki so jo udeleženci poslušali stoje.

Častni gost na proslavi

Prav za prav so bili vsi, ki so se udeležili slavlja narodnega praznika v soboto, 30. oktobra 1965, v novem slovenskem domu v Torontu, častni gostje. Mnogi bi po svojem položaju in po zaslugah za slovensko stvar zaslužili, da bi bila njih

Duh dr. J. E. Kreka in dr. A. Korošča bodi z nami

Važno mesto pri praznovanju narodnega praznika mora imeti hvaležnost. Pošljimo zato s tega zborovanja hvaležno misel vsem, ki so delali in trpeli, delali in umirali tako pred 50 kot pred 20 leti z enim in istim ciljem: za narodov blagor, za prostost Slovenije. Kdo bi preštel njih vrste, kdo bi zbral njih kosti, kdo bi vklesal njih imena in kdo ne bi postal dober ob misli na njih idealizem, na njih poštenost, na njih predanost — ne materijalizmu — temveč narodnemu idealizmu.

Dve imeni ne smeta mimo nas neopazeno: Janez Evangelist Krek, rojen 27. novembra 1865; drugi, Anton Korošec, umrl pred 25 leti.

Kdo je bil dr. Janez E. Krek? Bil je slovenski duhovnik, v prvi vrsti in predvsem duhovnik. Bil je bogoslovni profesor, časnikar, pisatelj, pesnik in posebno vzgojitelj mladega rodu izobražencev; bil je zadržni delavec, učitelj naroda, organizator delavcev, ljudski tribun, politik in vodnik, da, nesporni vodnik po srcu naroda.

Vse to je bil in kot tak je stal pogumno, veselo in visoko zravnal za enim samim ciljem: da bi bil naš narod duhovno močan, moralno zdrav, kulturno izobražen, gospodarsko močan, narodnostno zaveden, politično zrel, neodvisen in svoboden.

Ta cilj Kreku ni bila politična krilatica, ne taktična potreba, za ta cilj je ves gorel in izgorel. Zato je bil ves ljudski, nepozaben v srcih ljudi, ki so ga resnično radi imeli; bil je eden izmed njih, a je bil pri vsem tem velik vodnik, visoko nad množicami, tako visoko, da je videl in čutil vse potrebe, vse skrbi, vse bolečine vseh stanov in poklicev in celega naroda v svoji sedanjosti in v narodovi bodočnosti. V njegovem čutenju in mišljenju in v njegovi raznovrstni dejavnosti je bilo utelešeno slovensko katoliško gibanje v najčistejšem pomenu besede.

Vedel je Janez Evangelist Krek: Če hočem, da bodo posamezniki in ves narod šli za ciljem, ki ga je določil Stvarnik, potem mora biti poleg vere tudi izobrazba, srčna in umska kultura, potem je poleg cerkva potreben prosvetni dom, Hranilnica in posojilnica, šola, izobraževalno društvo, delavska unija, politična stranka. To se pravi: katoliški nazor naj zajame celega človeka na zemeljski in svetni ravni, ko roma po poti tega sveta na božje planote, v nadnaravne sfere. Tako je pisal, za ta cilj vzgajal in garal, organiziral in boj bojeval Janez E. Krek. Tako je vzgojil in preobrazil naše očete in njih očete in ta dediščina je postala tudi naša last, naš "way of life", bistvo in način našega življenja. Da smo na pravi poti, nas potrjuje tudi nauk s Petrove skale: Leoni, Piji, Janezi in Pavli tudi tako go-

imena zapisana. Bili so navzoči predstavniki narodno-kulturne, zadržne, mladinske ter telesno vzgojne dejavnosti.

Proslavo je počastila s svojo navzočnostjo g. Mija Natlačenova, žena pokojnega dr. Marka Natlačenova, slovenskega bana, ki je bil nekdanj po pravici nazvan "ljudski ban". Dr. Marko Natlačen je bil med prvimi žrtvami revolucije. Ubil ga je med vojno komunist, preoblečen v duhovnika.

vorijo. Zato po pravici pravi Rudar Jurček, da nam ob stoletnici Krekovega rojstva njegovi zgledi morajo biti nauk še danes, ker "Krek bi bil danes isti kot je bil včeraj, problemi so še v istih razmerjih, le da bi nam on odpiral okna na vse strani, kot je to delal ob svojem času.

Ob tem prazničnem razmišljanju se zato moramo z žalostjo čuditi, da se dobijo med nami ljudje, ki so izšli iz idejnega Krekovega naročja, pa zametavajo njegovo duhovno dediščino; imenujejo jo "stara konzervativnost", "klerikalno krščanstvo" in podobno, nam pa celo zamerijo, ko hočemo za ceno osebnih žrtv ohranjati in nadariti SLOVENIJA—7

ljubiti njegov vzor človeka, ki je "delavec za javno blaginjo".

Pribijmo prav danes: nič drugega ne iščemo, nič drugega ne želimo, kot da bi Krekov duh vodil nas pri združnem delu, da bi Krekov duh vladal v tem novem slovenskem domu. To je vsa naša politika in to bo vsa naša politika tudi v bodoče. Da pa jo bomo zmogli, da bomo pri njej uspešni, so nam potrebne Krekove lastnosti, ki so lastnosti evangelista: njegova volja do dela, požrtvovalnost in nesebičnost, njegova izredna dobrota in ljubeznivost, sposobnost razumevanja vsakega človeka, njegov smisel za skupno delo, njegova iskrena demokratičnost, njegova vera v ljudstvo, njegova ljubezen do svobode, vera v pravico in njeno končno zmago, njegova poštenost.

Brez teh lastnosti bodo kmalu ostale med nami samo še gole stene in prazni prostori.

Dr. Janez E. Krek je omahnil po 25 letih javnega delovanja, točno eno leto pred prvim "29. oktobrom", ko je že gledal na obzorju zarjo slovenske svobode. Tedaj je njegovo delo ali bolje še njegovo delo prevzel in nadaljeval drug slovenski velikan dr. Anton Korošec. Tudi njemu danes ob 25-letnici njegove smrti dolgujemo tople spomin, več, hvaležno besedo, še več, dolgujemo mu zvestobo v posnemanju, zvestobo na poti,

po kateri je hodil za slovenskim narodnim ciljem. Tudi v dr. Korošču so bile zgoraj naštet lastnosti dr. Kreka, a bil je še večji: bil je videc, bil je slovenski vladar. To je narod čutil. Kadar se je dr. Korošču slabo godilo, so bili tudi za Slovenijo časi stiske. Kadar pa je bil on v vladi, se je slovenski narod čutil varnega. Vedel je, da krmar pazi na čeri in da bo on že povedal, če se bo približeval vihar, ki ga bo on, vladar, že znal odvrniti. In ko je ta vladar čutil, da bodo prišli nad naš narod težki dnevi, dnevi, ko bo narodov čoln brez krmarja, je poskrbel tudi za tiste čase. Narodu je naročil, naj se zateče h Kraljici na Brezjah v dnevi, ko pravega vodnika ne bo mogoče videti in slišati. In v knjigah je zapisano, da je še slovenskih množic, ki ta del oporoke dr. Antona Korošča dobesedno izpolnjujejo.

Zaključimo letošnje narodno praznovanje z eno samo mislijo: Kako bomo duhovno dediščino Janeza Evangelista Kreka in Antona Korošča ohranili, olepšali in obogatili mi v svobodnem svetu za dan, ko bo padla komunistična diktatura nad slovenskim narodom in bodo Slovenci zopet stopili na pot v življenje, v srečo, v svobodo.

(Iz govora, ki ga je na proslavi "29. oktobra" imel g. Peter Markeš v Torontu.)

VOŠČILA

Spodnja podpisana želim vsem mojim prijateljem ki so mi poslali božična voščila vesele praznike. Mrs. Jennie Pugely, Plymouth Ave.

Vsem Slovincem voščila vesele in blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto s priručnimi pozdravi!

Janez in Franja Brodar

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem prijateljem in prijateljicam

MARY VELIKONJA
11961 Laurel Drive
Chesterland, Ohio

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS
FRANK P. KOSMACH, President
6700 West North Avenue
Chicago, Illinois 60635

Načela krščanske demokracije

I.
Demokracija je oblika vladavine, ki je osnovana na načelu svobode in enakosti vseh državljanov kot državljanov.

Slehera človeško sprejemljiva in moralno dopustna oblika vladavine je zgrajena na načelu, da je končni naravni vir državne oblasti skupnost državljanov in da je njen cilj isti kot cilj te skupnosti — skupna blaginja. Zato so nosilci oblasti v vsaki obliki vladavine obvezani služiti skupni blaginji in so naposled moralno odgovorni celotnemu ljudstvu za izvrševanje oblasti. Toda demokracija je edina vladavina, v kateri so vsi državljani deležni oblasti: po sami ustavi imajo pravico izbirati oblastnike in ti so jim politično odgovorni.

A kakor v mnogih drugih zadevah, tako je tudi v politični, državni dejavnosti: dejavnost je na zunan ena in ista za vse, nje osnovna načela in zadnja uteležitve pa odvisne od svetovega nazora, iz katerega ljudje izhajajo v svojem mišljenju in delu.

Krščansko pojmovanje človeka in države izhaja iz resnice, da je človek božja podoba, ker je razumno in svobodno bitje, gospodar svoje dejavnosti in osebno odgovoren zanjo. Ko uravnava svoje življenje v skladu s

svojim najvišjim ciljem in s svojo naravo in tako sledi naravnemu pravu, se vključuje v vesoljni red stvarstva. Naravno pravo je torej udeležba človeka kot razumnega bitja v večnem-božjem zakonu, po katerem Bog vlada svet.

Človek je pa po naravi tudi družbeno in politično bitje, ki potrebuje za polnost osebnega razvoja družbo in med različnimi družbami nujno tudi državo. In v državi je neobhodna oblast, da uravnava dejavnost državljanov k skupni blaginji, da varuje pravni red in naravne pravice človeka. Ker je torej država osnovana na naravni potrebi človeške osebe in državna oblast na naravni potrebi državne skupnosti, temeljita obe na naravnem pravu. In ker je naravno pravo udeležba človeka v večnem božjem zakonu, je oblast v državi neka deležba ljudi v božji oblasti. Kakor je torej najvišje naravno dostojanstvo človeka v tem, da je kot oseba podoba božja, tako je najvišje dostojanstvo državne oblasti v tem, da je deležba božje oblasti. A oblast ne prihaja nje nosilec naravnost od Boga, marveč je prenesena nanje od ljudstva, ki je nje zadnji naravni vir.

Vse to velja za vsako moralno dopustno obliko vladavine, ne le

za demokracijo. Toda demokracija je najprimernejša oblika vladavine, kjer so državljani dovolj izobraženi in zreli, da sami odločajo o svoji politični usodi ali, — ker navadno ne more odločati stalno, v vseh stvareh, vsa skupnost državljanov neposredno — da državljani sami izbirajo nosilce najvišje državne oblasti, katerim zaupajo, katerih sposobnost in osnovne politične ideje poznajo. Videti je, da je demokracija za politično zrele narode edino primerna oblika vladavine.

II.

Vendar nimajo vsi ljudje takih pogledov na človeka, državo in državno oblast. Tudi v demokraciji ne gledajo vsi ljudje na osnovne cilje in osnovne naloge državne oblasti s krščanskega vidika. Te razlike v načelih se ne izražajo le tako, da bi si ljudje politično življenje različno — razlagali. Kažejo se v različnih političnih težnjah in dejavnosti in imajo važne posledice, ki zadevajo vse državljane. Že zato, pa še posebej, ker so politična vprašanja zadeva skupne blaginje, ima vsak državljan po vesti dolžnost delati za uveljavljanje tistih načel v politiki, ki jih po svojem najboljšem spoznanju ima za resnične.

ArtCarved®
DREAM WEDDING RINGS

to share the magic
of this day... forever

An eternal message of love for Christmas... and for all days... comes from matching wedding rings by ArtCarved. Our new collection is rich in textured gold expressions of subtle florentines, radiant facets and magnificent sculptures, all in the painstakingly perfect ArtCarved tradition. If you're already married, say "I do" again with the most remembered gift of all.

A- LARGO SET	His \$27.50	Yours \$27.50
B- RAINBOW SET	His \$24.50	Yours \$22.50
C- ALLEGRO SET	His \$27.50	Yours \$24.50
D- CENTURY SET	His \$35.00	Yours \$32.50
E- TORINO SET	His \$32.50	Yours \$29.50
F- CORICIAN SET	His \$29.50	Yours \$27.50
G- DAWN SET	His \$35.00	Yours \$32.50
H- GLORY SET	His \$39.50	Yours \$35.00
I- PREVIEW SET	His \$42.50	Yours \$37.50
J- CAPRI SET	His \$47.50	Yours \$42.50

FRANK CERNE JEWELRY CO.

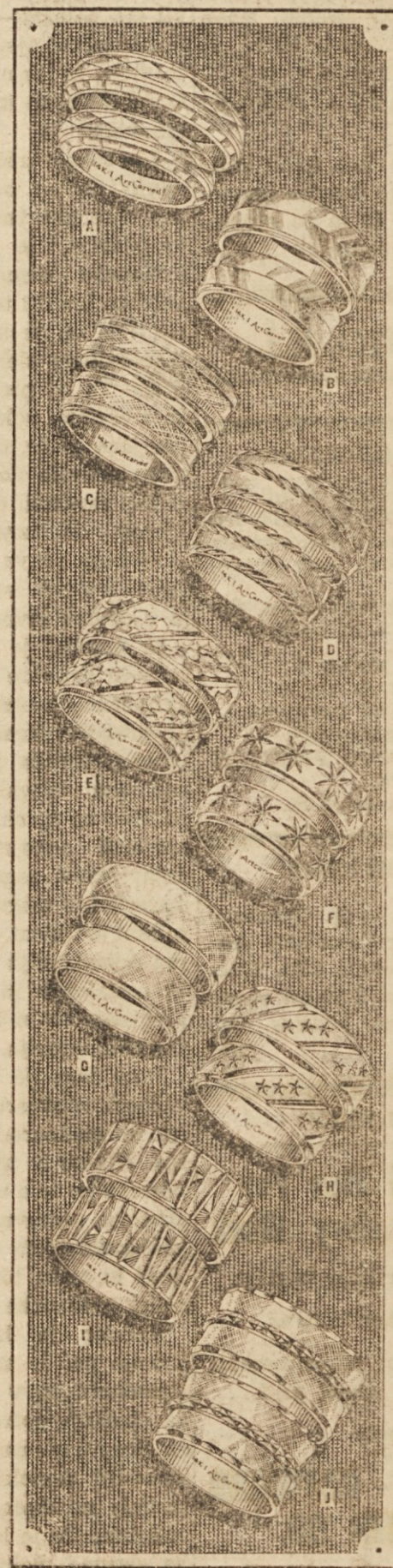
6412 St. Clair Ave.

"QUALITY JEWELERS SINCE 1909"

Open evenings 'til Christmas

431-0465

Authorized ArtCarved Jeweler

Rings enlarged to show detail

Tako se ljudje s podobnimi političnimi pogledi združujejo v stranke. Razne stranke temelje včasih na načelo različnih gledanjih na osnovne cilje oblasti v demokraciji — pojavljajo se svetovno-nazorne stranke kot so liberalna (evropskega tipa), socialistična, krščanska. Včasih pa se stranke razlikujejo le glede na to, v čem vidijo konkretne naloge oblasti in zahteve javne blaginje, ali po tem, da zastopajo predvsem interese različnih družbenih skupin — delavske, kmečke, malomeščanske, itd.

V Evropi so se pojavile stranke, ki so se izrecno nazivale krščanske, ali krščansko-demokratske ali pa so krščansko usmerjenost poudarjale vsaj v svojih programih.

Kaj pomeni zvezek krščanski ali katoliški, kaj more in sme pomeniti, kadar si ga nadevamo politična stranka?

Prvič to ime ne pomeni, da je stranka verska organizacija, kot so n. pr. katoliška verska društva. Program in naloge le-teh so verske in taka društva so direktno podrejena cerkveni oblasti. Krščanska stranka ne more biti nikdar krščanska v tem pomenu, to je, da bi bila verska stranka. To je le politična svetovna organizacija, v kateri si katoličani prizadevajo ostvariti načela o svetni skupni blaginji v skladu s krščanskimi načeli, se pravi z načeli naravnega prava, kot jih je ohranjala in razvijala krščanska tradicija in ki jih o znanja Cerkev. V enem oziru se tiče politika take stranke direktno Cerkev: gotovo ima krščansko-demokratska stranka dolžnost braniti svobodo Cerkev. Toda tudi to je ne napravi niti delo za versko stranko, saj je svoboda Cerkev ne le nje božje pravne pravice, marveč je tudi naravni princip svobodnega političnega življenja, ki temelji na naravi države in na naravnopravnih mejah državne oblasti.

Naziv "krščanska demokracija" tudi ne pomeni in ne more pomeniti monopol, da bi ljudje, ki so v taki stranki, smeli dvomiti o krščanstvu tistih, ki se jim ne pridružijo v političnem gibanju zgolj iz političnih razlogov.

Toda ali se ima sploh kako politično gibanje pravico imenovati krščansko, če je po svojem bistvu nekaj svetnega? Da, v

kolikor ta naziv pomeni program in voljo delati politično v skladu s krščanskimi načeli, kot je bilo to pravkar pojasnjeno. Na podoben način se smejo tudi prosvetna društva — ki so prav tako posvetna — imenovati katoliška. Še celo telovadna društva so se tako imenovala.

Vprašanje kajpada ni le ime, marveč predvsem načelna upravičenost krščanske demokracije. Po vsem, kar je bilo povedano, ne more biti dvoma, da imajo katoličani s katoliškega stališča pravico si organizirati krščansko oz. katoliško demokratsko stranko. Da imajo to pravico kot državljani demokratske države, ne more biti dvoma, saj je svoboda političnih strank osnovna zahteva demokracije.

Toda ali je krščansko-demokratska stranka dejansko potrebna? Na to ni mogoče splošen načelen odgovor, saj je to vprašanje praktičnega značaja, ki ga je treba reševati po trezni presoji dejanskega političnega položaja.

Če so osnovna načela, na katerih temelji krščanska demokracija, v političnem življenju kaknega naroda na splošno sprejeta, da jih priznava tudi pretežna večina strank, je posebna krščansko-demokratska stranka odveč. Kjer pa se ta načela osporavajo in obstoje znatna politična gibanja, ki zanikajo in izpodbijajo naravne krščanske osnove družbe in države, imajo kajpada katoličani posebno dolžnost zastaviti delo za ohranitev osnov družbe in za ostvaritev prave skupne blaginje. In vendar, ker je politično delo praktično in se je torej treba pri njem vedno ozirati na praktične učinke, je lahko položaj še vedno tak, da posebna, krščanska demokratska stranka ni najprimernejše sredstvo za dosego cilja.

III.

Toda, kadar je položaj tak, da je krščanska demokratska stranka potrebna — in mirno lahko rečemo, da je v Sloveniji bil tak položaj — kakšna so vodilna načela njene politike? Kje so meje, ki jih ne sme prestopati, ne da bi se izneverila svojim osnovam?

Kje je po krščanskem pojmovanju človek božja podoba in ima zato naravne in nedotakljive pravice, je prva dolžnost krščanske demokracije vedno odločno braniti te pravice in storiti vse, da je njih izvrševanje zagotovljeno slehernemu državljanu. To so predvsem: pravica do življenja, poklica, do dela in pravične plače, do zasebne lastnine; pravica do pravne in socialne varnosti, do svobode mišljenja, do izražanja v okviru naravnega prava in skupne blaginje, svoboda vere in bogočastja v okviru javnega reda.

Še posebej je treba omeniti zahteve socialne pravičnosti — vključene v naštetih pravicah — na gospodarskem področju, saj je gospodarska politika dandanes ena najvažnejših sestavin politike na sploh. Nje namen je ustvariti pogoje, ki skupnosti državljanov zagotove zadostno materialno osnovo za osebni in splošni kulturni razvoj. Krščanska demokracija brez naprednega socialnega in gospodarskega programa ne bi bila več krščanska demokracija.

Prav tako je treba poudariti važnost mednarodne solidarnosti in mednarodnega sodelovanja. Nikdar v zgodovini ni bila potreba po tem večja. Tudi to je zahteva naravnega prava in krščanske ideje o bratstvu vseh ljudi in mora biti eno osnovnih načel krščanske demokracije.

Vendar je krščanska demokracija pač le ena stranka med strankami in v demokraciji so za vladanje potrebni kompromisi. Brez kompromisa si je težko zamisliti demokracijo. A kompromis ne more biti odrekanje načelom. To je lahko le dogovor za skupno politično platformo, ki se ji krščanska demokracija pridruži zaradi potrebe skupne blaginje. Mogoče je, da stranke,

ki temelje na različnih svetovnih nazorih, gredo v skupno vladno. Včasih je to neobhodno potrebno. Zedinijo se pač za praktične politične ukrepe, ki vsaj deloma ustrezajo njih osnovnim načelom, čeprav so njih načelne utemeljitve teh ukrepov in njih dokončni cilji lahko radikalno različni. Isto velja tudi o kompromisih, ki so včasih potrebni za skupno nastopanje strank v opoziciji. Načelna meja, ki se sama po sebi nalaga krščanski demokraciji pri sklepanju takih kompromisov, je očitna: krščansko-demokratska stranka ne more nikdar aktivno sodelovati pri politiki, ki ruši osnove naravnega prava in svobode Cerkev. Drugo mejo kompromisom postavlja načelo demokracije. Krščanska demokracija, ki sodeluje v diktaturi, zapusti osnovno demokracijo. Zanj demokracija ni več načelo, temveč le začasna taktika; taka stranka ni resnično demokratska.

Razume se tudi samo po sebi, da mora krščanska demokracija, ki je vredna tega imena, spoštovati in izvajati demokratičnost v stranki sami. Kako more sicer iskreno voditi demokratično politiko?

IV.

Kot Slovenci pa ne moremo govoriti o načelih krščanske demokracije le na splošno, ne da bi se dotaknili položaja slovenskega naroda in vloge krščanske stranke v slovenski narodni politiki.

Odkar imamo stranke med Slovenci in seveda tudi že dolgo prej, se je moral slovenski narod boriti za obstoj v sami državi, v kateri je živel, proti pritisku raznarodovanja ali "zlivanja" z drugimi. Tako je bilo ne le v Avstro-Ogrski, marveč ponovno tudi v Jugoslaviji. Politična usoda našega naroda se je odločala izven Slovenije, na Dunaju ali v Beogradu. Narod, ki živi v takem položaju, ni politično svoboden in to se pravi, da ne živi življenja naroda v polnem pomenu, da ima položaj nekakšne "narodne manjšine". Naloga sleherne narodne stranke — in krščanska demokracija hoče, da mora biti narodna v najboljšem, najlepšem pomenu — je storiti vse, da pribori narodu svobodo, ki mu gre po naravnem pravu. Če tega ni mogoče doseči v okviru mnogonarodnih držav, se mora boriti za slovensko narodno državo. Saj je polna politična svoboda naroda osnovno načelo vsake demokratske stranke.

Letos je poteklo dvajset let, odkar živi slovenski narod pod komunistično diktaturo. Krščanska demokracija se po samem svojem bistvu bori proti ateistični diktaturi, ki tepta osnovne pravice osebe in naroda kot celote. Ta boj pa nas ne sme zaneesti v zgolj slep, omejen antikomunizem, ki pozablja na pozitivne naloge krščanske demokracije in ki je pripravljen tudi se odreči sami demokraciji, ker se mu zde nedemokratske metode bolj učinkovite. Bodimo si na jasnem: boj proti komunizmu je danes najnujnejša, neposredna naloga sleherne slovenske demokratske stranke. A uničenje komunistične diktature je le predhodni pogoj za resnično svobodno politično življenje slovenskega naroda. Ko se bo ta pogoj uresničil, se bo šele odprla možnost dela za ostvaritev načel krščanske demokracije. Neresno in brezvestno bi bilo govoriti, da je danes edino važno delo boj proti komunizmu in po taki ugotovitvi politično zadremati. Razglabljanje načel, proučevanje dejanskega stanja, delo v skladu z načeli in v okviru danih možnosti, mora biti izraz naše politične volje, dokaz zvestobe slovenske krščanske demokracije slovenskemu narodu.

V. OZIRMO SE V PRETEKLOST IN POGLEDIMO V PRIHODNOST

Razmišljanje o osnovnih načelih krščanske stranke lahko ostane dokaj nerodovito, če se

ne ozre v preteklost in prihodnost.

O prihodnosti le dve misli, ki se zdi, da bi morali biti osnovno vodilo naših razglabljanj, upov ali tudi morebitnih načrtov o tem, kaj naj bi bilo, ko pride svoboda.

Prva misel je ta, da mora krščanska demokracija z globokim prepričanjem in z vso politično silo, ki jo premore, braniti dostojanstvo človeka in pravice slehernega državljanca, ne glede na to, kakšno je njegovo politično prepričanje ali njegova preteklost. To vključuje odločno obrambo legalnosti in delo za socialni mir in pravičnost, izključuje pa samovoljo in maščevanje.

Druga misel pa je, da je krščanski demokratski politiki imeti pred očmi poleg načel tudi dejanski položaj, ki bo nastal po zrušenju komunistične diktature. Vodilo politične razumnosti je, da se ne zameta iz preteklosti vse že zato, "ker so naredili nasprotiki". To vodilo je treba imeti pred očmi, zlasti kadar se razmišlja o gospodarski in socialni politiki, o socializaciji in t. zv. svobodnem gospodarstvu. Ne pozabimo, da svobodna družba, v kateri živimo, v marsičem pretirava gospodarsko svobodo lastnikov kapitala na račun skupne blaginje in s tem izpostavlja nevarnosti ali dejansko omejuje pravice mnogih. Vendar bi ne bilo pametno, kar radikalno v enem zamahu pomesti z vsemi takimi zlorabami kapitalističnega gospodarstva, brez ozira na demokratičen postopek in na neposredne gospodarske posledice ukrepov. Podobno velja za gospodarsko in socialno politiko, ki bo potrebna po padcu komunizma. Marsikaj, kar je bilo socializirano, bo moralo ostati tako vsaj še za nekaj časa. Del gospodarstva pa bo moral ostati kar trajno socializiran, a seveda se bo morala uvesti demokracija v taka podjetja.

In h koncu še pogled v preteklost. V emigraciji imamo čas in priložnost, da pregledamo in presojamo nekdanje delo katoliške stranke doma. To je več kot le zanimivo, koristno in potrebno je. Vendar je to opravilo dvakrat težavno. Često nimamo dovolj podatkov o tem, kar hočemo pregledovati in presojati. Vrh tega pa nas naše psihološko razpoloženje vodi v skrajnosti. Ker je komunizem v Sloveniji uničil katoliške organizacije,

razlagajo nekateri ta poraz kot nekakšno naravno posledico ustroja, dela ali celo obstoja teh organizacij. To stališče se rado prime poraženih — in vsi smo bili poraženi — in še posebno lahko uspeva pri ljudeh, ki so že včasih opazili in kritizirali napake tedanjega dela ali stavliali svoje predloge, pa brez uspeha. Vendar je očitno, da komunizem pri nas ni prevladal le zaradi svoje notranje moči in zaradi napak katoliških organizacij (tu mislimo na stranko), čeprav je imel notranjo moč in so naše organizacije imele znatne slabosti — marveč ker so mu mednarodne sile pomagale priti na oblast.

Druga skrajnost, v katero padamo, je ta, da preteklost idealiziramo in vidimo v vsaki kritiki preteklosti "blatenje" in nelojalnost. Po takem čudnem stališču bi zvestoba načelom krščanske demokracije ali lojalnost SLS zahtevala brezpogojno odobravanje vsega preteklega dela stranke ali vsaj nje voditeljev. Ali ni to skoraj postavljanje nekakšnega "stališča", da so bili stranka ali vsaj nje voditelji nezmotljivi in da je lojalnost isto kot nekritično sprejemanje vsega preteklega dela?

Mimo teh nesmiselnih skrajnosti je treba ubrati pot razumnega razsojanja v skladu z načeli in po skrbni presoji dejanskih možnosti, v katerih je stranka odločala in vodila svojo politiko. Le tako se bomo lahko učili iz preteklosti in ohranili v nekem smislu nje vrednote za prihodnost. Te vrednote pa moramo bogatiti s poglobitvijo v načela in z razgledi po svetovnem političnem prostoru, v katerem se gibljejo in delajo druge krščanske demokratske stranke: le tako bomo ostali svobodni. Če v tem zgrešimo, se zapiramo v svet lastnih utvar, se predajamo praznim upom ali padamo v nedejavnost iz obupa.

Krščanska demokracija je politično gibanje, ki globoko zajema iz načel, pa jih ostvarja v realnem svetu. Osnovna načela so nesprenemljiva — ta vir nam je zato vedno dostopen — in njih privlačnost je tem večja, čim bolj jih poznamo in si jih notranje usvajamo. Pot do realnosti pa si moramo poiskati sami: brez obupa in brez utvar, z neomajeno zvestobo narodu, ki mu krščanska demokracija hoče služiti tudi v politični emigraciji.

Dr. Viktor Antolin

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO VSEM NASIM PRIJATELJEM
IN ZNANECM

Najstarejša slovenska Potovalna in Zavarovalninska
Agencija

Ustanovljena 1905.

SVETE TRAVEL BUREAU & INSURANCE AGENCY

MR. & MRS. JOSEPH SVETE
MRS. ALICE M. SUROVJAK
GREGG S. SUROVJAK

1782 E. 28th St., Telephone BR 7-8110
Lorain, Ohio

SLOVENSKO GRADBENO IN MIZARSKO PODJETJE

RUDY KRISTAVNIK CO.

5908 Bonna Ave. HE 1-0965 ali
Cleveland, Ohio 44103 HE 1-1108

ŽELI VSEM ROJAKOM IN ODJEMALCEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN
SREČNO NOVO LETO!

OBED'S CONFECTIONERY

4504 St. Clair Avenue

SLASČICARNA, CASOPISI IN REVILJE,
SLADOLED IN MOČNATE JEDI, TOBAK

Lastnik JACK OBED želi vsem odjemalcem in prijateljem prav

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN VSO SREČO V NOVEM LETU.

Vicki Kmet's Beauty Shop

5506 Superior Ave. Phone HE 1-7202

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem našim prijateljem, posebno obiskovalkam
našega salona in njihovim družinam.

CORDIAL SEASON'S GREETINGS

JOKER'S BAR

6220 St. Clair Avenue

VESELE PRAZNIKE ŽELITA
JOE & ALBINA ARKO

SEASON'S GREETINGS!
VESEL BOŽIC IN SREČNO NOVO LETO!

MEISTER ELECTRONICS INC.

SERVICE SPECIALISTS

1151 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio

BOB MEISTER 391-8787
Res: WH 2-6763

Popravljamo televizorje, stereo aparate, tape recorderje, gramofone, radijske aparate in sploh vse, kar spada v elektroniko. 17 let delamo v tej stroki. Pridite pogledat našo novo delavnico.

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR!

EAST SIXTY-SIXTH ST. DAIRY

6210 White Avenue HE 1-2116

Vesele božične praznike in srečno novo leto!
Ze več kot 40 let oskrbujemo naše odjemalce. Priscrna hvala vam!
Over 40 years of service, thanks to our faithful customers!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELI
vsem prijateljem, znancem in odjemalcem

BARAGA WINERY

ODLIČNA DOMAČA VINA

15322 Waterloo Road IV 1-5230

CHICAGO, ILL.

SEASONS GREETINGS

Seasons Greetings to All
OLD PRAGUE RESTAURANT, Inc.
Best Food. Pleasant Surroundings.
"We serve the most Duck Dinners
in the World."
5930 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.
TO 3-1106 — BI 2-1694

MERRY XMAS &
HAPPY NEW YEAR
TO OUR MANY FRIENDS
AND CUSTOMERS
NOON HOUR FOOD PRODUCTS
INC
652 W. Randolph St.

APT. FOR RENT

RIVER GROVE — St. Cyprian's
3 bdrm. apartment available now.
2nd floor. 1/2 block to CTA. Walk
to shopping center. \$175 per month
plus heating. New building. Call
456-3480. (245)

MALE HELP

Unskilled Men For General Factory Work

Earn \$2.00 per hour to start.

Steady. Age 25 to 45.

Opportunity for advancement.
4 yr. High school pref.

Apply

WILLIAMS — HAYWARD VARNISH CO.

7400 Archer, Summit, Ill.

Ph. PO 7-5266.

(245)

let Our Christmas Club

Have plenty of cash in plenty of
time for unburied, unworried shopping
next November... by joining
our Christmas Club now. Simply
set aside small amounts with us
each week for 50 weeks...

\$50 Save \$1 a week
\$100 Save \$2 a week
\$250 Save \$5 a week
\$500 Save \$10 a week

ST. CLAIR SAVINGS

ASSOCIATION

FIVE LOCATIONS

6235 St. Clair Ave. 813 E. 185 St. 25000 EUCLID AVE.
431-5670 481-7800 261-1200
26000 LAKE SHORE BLVD. 6136 Wilson Mills Rd.
731-1200 449-2900

"Pojdimo v Betlehem in pogledimo..."

Malo manj kot eno miljo vzhodno od Betlehema pri današnjem naselju Beth-Sachur se raztezajo poljane in pašniki, ki so takoj po prvem zimskem dežju nudili ovčjim čredam svežo pašo. Vsako noč "so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi". Tako tudi ono sveto noč, ko se je dopolnil čas, ki ga je Vsemogočni določil za prihod obljubljenega Odrešenika. Deviška Mati je rodila Sina božjega v človeški naravi, dete povila v plenice in — ker ni bilo ne zibeljke, ne košare, ne vozička ali posteljice — ga položila v prazne jaslje.

Pastirjem, ki so tisto noč stražili črede, je angel Gospodov v božji svetlobi, ki je vse obsvetila, oznanil "veliko veselje", da se je v mestu Davidovem, Betlehemu, rodil "Zveličar, ki je Kristus Gospod". Evangelist Luka še dostavlja, — da so se pastirji "silno prestrašili". Najprej prestrašeni, potem ob besedah angela začudeni in zavzeti, nato pa med petjem množice nebeške vojske "Slava Bogu na višah..." vsi zamaknjeni so pastirji po odhodu angelov rekli drug drugemu: "Pojdimo torej v Betlehem in pogledimo to, kar se je zgodilo in nam je oznanil Gospod." Pri teh besedah, ki se berejo pri drugi božični maši, se malo pomudimo.

Pojdimo, so si rekli pastirji. Grška originalna beseda evangelistova in njen točen prevod v latinščino pomeni nekaj več kakor naš "pojdimo". "Transeamus" je v latinskem rečeno. "Trans" pomeni čez, preko, onstran. Pastirji so si torej rekli: Od tu, kjer smo, pojdimo tja preko pašnikov in čez kamenite ograje, ki obvladajo njive, tja do mesta in pogledimo, kje je prazen hlev, votlina z jaslji, v katere je položen novorojenček.

Pojdimo tja preko, velja tudi nam in vsako leto se ponavlja: "transeamus!" Resničen Božič, to je, prihod učlovečenega Boga-Zveličarja, bomo doživeli, ako se od točke, kjer duhovno smo, podamo tja, kjer je Bog, ki nas čaka kot dete, ves majhen, ponižen, odvisen od matrine nege. Odtod, kjer smo, naj gremo. Kje smo? Ali ne vse preveč "v sebi"? Naš lastni "jaz" je osrednja točka, okrog katere se vse drugo suče. Pretirano samoljubje in premišljena sebičnost, ki misli, da ji mora vse drugo služiti. Iz objema miselnosti, ki postavlja sebe vsemu za središče (egocentričen kompleks), moramo ven, streti vezi ozkosrčnosti in svoje središče preložiti v Boga. Kdor to stori in v ljubezni Bogu služi, ta doživi, da mu tudi vse drugo v dobro služi, česar sebičnež nikdar ne doživi. "Tistim, ki Boga ljubijo, vse pripomore k dobremu" (Sv. Pavel Rimljanom) — Ven moramo iz materialistične miselnosti, ki v tvarnih minljivih dobrinah vidi glavni ali celo edini smisel življenja, ven iz mehkužnosti in lenive neodločnosti, ven iz bojzani pred žrtvami, ki jih krščanstvo nalaga. Ven, tja preko teh nečastnih slabosti v svetlobo pristnega in lepega krščanskega mišljenja in življenja, da najdemo Marijo in Jožefa in Dete božje.

Pot tja čez do jaslje je pot kesanja in zadoščevanja. Kdor se ne odloči stopiti na to pot, ne bo našel Zveličarja, ne v življenju ne v onostranskem. To pot Marija sama priporoča. Vse svoje življenje je hodila po poti odpovedi in zadoščevanja za naše grehe; svojih grehov ni imela in zase ni potrebovala ne kesanja in ne zadoščevanja. Nad sto let že v prikazovanih naroča pokoro in zvesto izpolnjevanje zapovedi božjih kot rešitev človeštva iz še večjih stisk, katerim gre po grešnih potih naproti.

Pastirji so takoj "pohiteli", tako pravi evangelist, tja proti Betlehemu. Brez odlašanja in obotavljanja so šli tisto miljo tako vneti in brzi, da so vsi zasopli vstopili v hlev pred božje Dete. Ni bila le naravna radovednost, ki jih je gnala; svetloba Gospodova, ki jih je bila obsvetila, jim je močno vzbudila vero v Zveličarja, ki so jo tudi ti preprosti sinovi izvoljenega ljudstva nosili globoko v duši. Vzbujena vera jim je ogrela srca, da so se podvzivali gledati tistega, ki je "Kristus Gospod". Ta beseda morda nam ne pove toliko, kolikor je pomenila vernemu Izraelcu, Kristus, po naše Maziljenec, je tisti, katerega Bog mazili za kralja, duhovnika in preroka. Prvi in pred vsemi od Boga maziljeni pa bo obljubljeni Odrešenik, ki bo prišel osvoboditi grešni rod, izrecno pod tem imenom je bil Odrešenik napovedan. Besedo Gospod so Judje uporabljali izključno le za Boga; nikdar je niso rabili za kakega človeka, kakor smo mi navajeni. Iz svetega spoštovanja, da bi najsvetejše ime nikdar po nemarnem ne izgovorili, niso nikdar rabili tistega imena, s katerim se je Bog sam predstavil Mojzesu: "Jahve," po naše: Jaz sem, ki sem. Pisali so to ime, v knjigah svetega pisma in napis v templju, a namesto Jahve so brali in govorili: Adonai, to je, Gospod. Pastirji so angelove besede mogli edino le tako razumeti, da je novorojeno Dete v Betlehemu Zveličar — Bog.

Brez odlašanja hitimo tudi mi tja k Zveličarju. Vera nam mora očiti odpreti in ljubezen nas gnati. Če ni vere v nas, ne ljubezni ne navdušenja in zamaknjenja, bo le telo pri jasljah, duša pa hladna kje drugod. Pripravimo se torej, da nam Božič ne bo samo tisti praznik v letu, ki nam nalaga stroške za darila in voščila, ampak pravi pristni Gospodov dan, ki nas duhovno obogati za vse leto.

Naj vsem Gospod da milosti polne božične praznike in srečno novo leto!

*

Tako je svojim vernim pisal in voščil za Božič 1957 v A. D. pokojni ljubljanski

Škof Gregorij Rožman

Božični večer

Tudi k dekletom v bolnico je prišel Božič

"Nocoj hodijo angeli po zemlji," je dejala Tončka. Vesel pokoj je bil v sobi, svetil se je v očeh in na licih, dihal je v zraku, prepregel je bele stene. In vse so čutile, da hodijo angeli po zemlji, da so prišli skozi zaprto okno in sede ob posteljah, hodijo po sobi s tihimi koraki in na lahko jim plapolajo velike peruti. Videle so tudi brezštevne luči, ki so jih prižgali angeli in ki so plamtele pobožno tam zunaj, globoko doli na zemlji.

Jaslice so bile že pripravljene. Pred njimi je gorela luč. V rdečem kozarcu, a na jasljah samih in nad njimi so bile majhne, pisane svečice, ki so gorele s tankimi, visokimi plameni. Zlati angel, ki je visel od stropa, se je svetil v čudni, migljajoči in trepetajoči svetlobi in svetila se je tudi velika zvezda, ki je bila nad betlehemskim hlevom.

Zaspali niso mogli dolgo. Vse, ki so mogle iz postelje, so se pripravljale na polnočnico. Srca so jim bila polna svetega pričakovanja. Ležale so poloblečene in so se razgovarjale s šepetajočim glasom. Ni se zasmajalo, tudi prešerna beseda se ni oglasila, zato, ker so bili angeli v sobi... Bilo je tisto noč, kakor da so

ški angeli z velikimi belimi peruti. Mati božja, mali ubogi Jezus, ki je ležal v jasljah, in pastirji, ki so klečali tam — vse je bilo tako blizu in domače, nič skrivnosti ni bilo in nič neosežne glorioje.

Šepetanje je bilo zmerom tiše, polagoma so legale trepalnice na oči, ali srce je bdelo. Zmerom bliže so prihajala nebesa, presevala so se v sobo. Tončka je ležala na robu postelje na odeji. Eno roka ji je bila pod glavo, druga na životu. In ko je ležala in so blodile veselo vesele misli, je začutila, kako ji je dihalo v lice, in vedela je, da je šel angel mimo. Srečna je bila in se smehljala. Če bi iztegnila roko, bi se

prišla nebesa na zemljo. Nebes dotaknila roke angelove. Tudi Malka je malo zadremala, ali ko je zatisnila oči, se je zgodilo čudo: daniilo se je, svetilo, luč bela in mirna kakor pomladanska mesečina se je bila razlila po sobi. Vsa soba je bila polna angelov in zadaj na tronu je sedela Mati božja z Jezusom v naročju, in obraz Matere božje je bil kakor obraz sestre Cecilije, tudi bele perutnice usmiljenke je imela na glavi.

Zazvonilo je v kapelici, ali kakor od daleč je prihajalo zvonjenje, bilo je kakor glas tistih sanj, ki so prihajale iz nebes. Nato pa je zaklenkalo jasno in zvonko na hodniku in zdramile so se. Sestra Cecilija je napravila luč. Oblačile so se hitro, še v polsanih in molče, nato pa se je napotila procesija proti kapelici po dolgem in mračnem hodniku. Trumoma, težko sopeč, brez besede se je vila nočna procesija. Tu in tam se je zasvetila dremotna svetilnica, razsvetlila uboga, drobna telesca. Iz drobnih obrazov, prezgodaj zrelih, že razoranih, so gledale oči, polne vselega pričakovanja, polne spoznanja. Že se je jasnilo od daleč: tam je bila luč in Kristus je bil tam, ki so mu šle naproti...

Simon Jenko:

V ljubem si ostala kraju

V ljubem si ostala kraju, jaz pa šel sem daleč preč; morebiti sreča naju oh, ne združi nikdar več!

Ves čas, kar si mi odvzeta, štejem ure, štejem dni; 'z ur so mesci, 'z dni so leta, mes'cev, let pa konca ni!

Pomlad se na zemljo vrne, petje slavcev se zbudi, v cvetje zemlja se zagrne; zame pa pomladi ni!

Karel Mauser:

Podbreška legenda

Župnik Volbenk Pogljajnar so pisali farno kroniko in se muzali, da so se jim goste gubice na obrazu razlezele. Staro so bili zaključili in na koncu strani z velikimi in lepo risanimi črkami napisali čez in čez:

DEO GRATIAS.

Na novo stran zgoraj so črke postavljali počasi in vse pisali z velikimi.

ANNUM DOMINI 1868

Da so se muzali, so gospod župnik Volbenk imeli dosti velik razlog, zakaj navadno so bili resni kakor se je za njih starost spodobilo. V Podbrezjah so bili že dolgo in brez kaplana, čeprav so jim ga od škofije ponujali.

"Starost, gospod Volbenk," so rekli prijazno škof pri zadnji birmi, ko sta po kosilu obsedela še za kratek čas pri mizi. "Mlad pomočnik bi vam prav prišel, se vam ne zdi? Nesti obhajilo kam na Bistrico, ni tako lahko. In pozimi, recimo. Po klanecu navzdol drsno, nazaj pa sapa, da se ne oddahneta do jutra, če kliče bolnik ponoči."

Med rožicami so gospod škof povedali svojo misel, toda gospod Volbenk so bili pripravljeni na vse.

"Naj ne zamerijo, prevzvišeni," so rekli smeje. "Nikoli ni dobro, če sta dva petelina v enem kurniku."

Tedaj so se nasmehnili tudi gospod škof.

Gospod Volbenk pa so se zresnili in čudno mehko rekli:

"Razumeli me boste. Toliko let sem živel med podbreškimi gruntarji in bajtarji, da sem postal eden izmed njih. Vi meni luč, jaz vam ključ. Tako pravijo gruntarji sinovom, tako rečem jaz vam."

Gospod škof so se še enkrat nasmehnili in potrkali gospoda Volbenka po sključenih rami.

"Nočem siliti, Bog varuj. Le tako sem mislil. Nihče od mladih ne sili sem in za hudo uro priključite frančiškana z Brezje. Vem. In tudi razumem: pastir se je navadil ovac in ovce so se navadile pastirja."

"Prav to sem hotel reči, prevzvišeni," so se zasmajali gospod Volbenk. "Drug drugega smo se navadili, ošpotam jih, če je treba in nič mi ne zamerijo. Vedo, da dobro mislim. Mladi kaplani pa — saj veste — kakor ovni. Vse bi radi pretrgali v prvi ihti."

Tako s škofije ni bilo nobene pisanja in gospod Volbenk so pričeli v kroniki novo stran. Staro so prelistali celo, sešteli rojstva in smrti in tudi poroke, kar jih je bilo v farni cerkvi. Nekaj parov je drevilo k poroki na Brezje, nobenemu ni delal težav. Vsak ima rad na ta dan poseben spomin. Tudi za štolnino ni nobenega držal. Le počemu?

Zavoljo česar so se gospod Volbenk smejali, so bili Trije kralji. Takih Podbrezje še niso videli in jih nikoli več ne bodo. Začela se je zgodba z Gašperjem Šelutnikom, ki se je bil rodil na sv. Silvestra zvečer ob osmih. Babica, Hajmanca, je precej na Novo leto prišla povedat kako in kaj.

"Šelutnik se jih bo nabral, se ti ne zdi, Hajmanca? Kateri je pa zdaj?"

"Deseti, gospod župnik." "De-se-ti?" so vzkliknili gospod Volbenk in se dvignili s stola. "Deseti, praviš?"

"Deseti. Štiri punčke in šest fantov."

"Hudirja," so milo zakleli gospod Volbenk. "Kako pa vse to živi? Cimpermanska vendar to-

liko ne nese Šelutniku, čeprav ne bom rekel, da obrt ni dobra."

"Da vidite Šelutnika, kako novega ogleduje. Ves je po meni, Hajmanca, kaj ni? Kakšne bele ročice ima, pogledj. Tako bo sukal cimarako, da bodo treske kar letele."

"Kaj pa ženska pravi?"

"Vesela je kakor on. Bog ga je prinesel, pravi. Jaz sem nekaj tako postrani rekla in sem se skoraj zamerila. S svetlini očmi mi je rekla: Hajmanca, rada se imava. Je to kaj napak?"

Gospod Volbenk so čudno mežikali, potlej pa nekam skrhano rekli:

"Veš, Hajmanca, fajmošter sem, pa imata Šelutnika bolj trdno vero kakor jaz in ti skupaj."

Spremlil jo je do vrat in pri vratih rekel:

"Nekaj imam v glavi. Ne morem še reči, kaj bo zraslo, toda za desetnika je prav, da nekaj naredim. Pa boglonaj, Hajmanca, da si mi prišla povedat."

Pišejo gospod Volbenk kroniko:

"Takoj po Novem letu sem stopil k najbolj trdnim gruntarjem, ki jih Podbrezje premorejo. Nekaj jih je: Ogram, Matijeve, Striteh, Mrkovic, ti so v Podtaboru. V Srednji vasi sta Dobrave in Pavlin in na Bistrici Jurček. Trdi so nekateri kakor maklen, zagode bi lahko delal iz njih.

Na to sem mislil, ko sem se odločil, da darujem desetniku sto goldinarjev, ki sem jih hranil za najhujšo stisko. Lepo v možnjo sem jih del in možnjo v suknjo. Pridem k Ogramu. Kakšna čast, gospod župnik, je rekel stari. Počakaj, da odprem usta, mu dejem. Vesel bom, če boš inakih misli tudi potlej. Pri Šelutniku so kupili otroka, desetega. Koliko jim imaš ti, Ogram? Štiri, pravi. Dva fanta in dve punčari. Pa rinete, Ogram, pravim. Rine-mo, gospod župnik, pa trdo. Tako sem ga zahakljal kakor ribo. Kako pa naj rine Šelutnik, ki jih ima zdaj deset? To mi povej, Ogram? Ne vem, je rekel, toda sem mu že na obrazu bral, da ve, kam pes taco moli. Koledovali bomo zdaj, Ogram. Stara navada je to in letos bo tako, da bo zadnja hiša, kjer bodo koledniki peli, Šelutnikova. In ne bodo prišli k njej peš. S konjem in z vozom in kar bo na vozu, bo dar Treh kraljev Gašperju Šelutniku, ki je bil na zadnjega dneva v letu rojen. Tudi tvoj dar bo na vozu, Ogram. Me slišiš?

Saj Šelutnik ne zasluži tako slabo, gospod župnik. Tesarska ni slaba.

Dedec me je ujezil in sem zarunkal. Ne zasluži slabo! Dvanajst ljudi mora jesti, Ogram. In pomisli, da so v bajti. Naj postelje čez noč okoli bajte razpostavi, da bodo lahko vsi spali. Nobenega prostora več nimajo, sam vidiš.

Ne rečem, da ni res, toda povejte mi: ali sem jaz kriv?

Kar ste storili enemu izmed najmanjših mojih bratov, ste meni storili. Ogram, če Gospod Jezus pravi Šelutnikovemu Gašperju, ki še tri dni ni star, moj najmanjši brat, bi te jaz moral za tvoje besede usekati po čeljusti. Pa te ne bom, ker si dober človek. Da ne boš na glas povedal, kar vidim zdaj v tvoji glavi, pogledj!

Vrgel sem možnjo z goldinarji na mizo. To je moj dar Šelutnikovemu desetniku, Ogram. Sto goldinarjev. In sem se nalašč (Dalje na 2. strani)

Vesel božič in srečno novo leto vam želi

MODIC'S CAFE

6201 St. Clair Ave.

EN 1-9406

ZGANJE - PIVO - VINO

Se toplo priporoča za obilen obisk

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI

STAN'S SHOE STORE

6107 ST. CLAIR AVE. — UT 1-5027

Tale napis je narobe — naše cene so pa VEDNO PRAV. Naši ČEVLJI morajo biti prav. Prodamo samo tiste, ki se LEPO PRILEGAJO VASI NOGI.

NAJBOGATEJŠA IZBIRA za ženske, moške in otroke. LEPI COPATI so zelo koristno darilo za Božič. Mi prodajamo NAJLEPŠE!

EMIL BUKOVEC

QUALITY GROCERIES and MEATS

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

6024 St. Clair Ave. HEnderson 1-7066

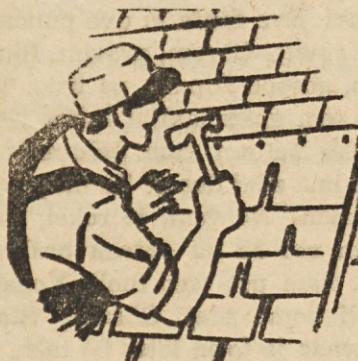
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

MANDEL'S SHOE STORE

OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

6125 St. Clair Ave.

v Lauschetovem poslopju

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM ODJEMALCEM, NAROČNIKOM IN PRIJATELJEM ERNEST ZUPAN in vsi, ki delamo pri

E.Z. COMPANY

ROOFING AND COMPLETE HOME REMODELING EN 1-4139 in HE 1-3084 1275 E. 61 St.

Zahvalimo se za dosedanje naklonjenost in se priporočamo za bodoče.

CHESTER HARDWARE

5512 St. Clair Avenue

HE 1-4427

VSEM NASIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

ZELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN VSO SREČO V NOVEM LETU.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

GRAND LAUNDRY & DRY CLEANING

5911 St. Clair Ave.

EN 1-5158

PODBREŠKA LEGENDA

(Nadaljevanje s 1. strani)

obrnili kakor da hočem oditi. Saj nisem mislil, narobe. Nabrenkal bi jih staremu, da bi me pomnil do zadnje ure. Vedel sem, kaj pride. Stari je rinil za meno. Nisem rekel, da ne bom dal, gošpod župnik. Saj veste, besede. Nekaj sem moral reči, pa sem nerodno rekel.

Pred njim in pred Obramovko sem pod svoje ime zapisal: vrečo bele moke in dežo zaseke. In sem mu še zagrozil, trdinu, da ne bo dal najmanjše. Bom vse darove preveril, sem mu rekel.

Po poti k Mrkovcu sem gledal polo, ki sem jo del v lep ovitek in nanj napisal:

Najmanjšemu naših bratov Gašperju Šelutniku podbreški Trije kralji.

Pri Mrkovcu je bila ista muzika. Sreča je bila, da mi je koj s kraja priskočila na pomoč Mrkovka sama. Tako ga je vila, da se stari ni mogel izviti. Počemu ima toliko otrok, je sihal. Takoj sem mu zamašil usta. Ej, Mrkovc, kam se pa na jesen zakadiš, ko je treba pobirati krompir in ne dobiš delavca? No, le zini.

Kaj naj pa dam? je rekel nazadnje.

Odgovor sem imel že na jeziku. Skozi celo leto boš dajal Šelutnikom po tri litre mleka na dan, če ti je prav. In niti ficka ne boš vzel zanj. Eden od Šelutnikovih otrok bo hodil ponj.

Se mi je zdelo, da se je kar oddahnil, ko sem zapisal:

Mrkove Andrej, skozi celo leto tri litre mleka na dan zastoni.

V dveh urah sem oblezel vse, za katere sem vedel, da lahko daje. Voz mi je obljubil Dobravc in tudi konja. Nato sem poklical v farvož vse tri kralje, ki so bili vsako leto isti. Hajmanov Fonz, Pečnikov Fronc in Jeretov Tone.

Nič se niso upirali, ko sem jih prosil, da se odpovedo darovom tudi pri drugih hišah. Jeretov je celo rekel:

Bomo vsaj enkrat pametno koledovali, gospod župnik.

Zavoljo teh besedi sem stopil

v klet po vino in natočil, kar sem hranil samo za gospoda škofa. In ko so odšli in mi je sestra rekla, da imam solzne oči, me ni bilo čisto nič sram. Sem jih imel, to pa zato, ker še noben fajmošter ni imel tako dobrih ljudi in se bojim, da sem jih bil nevreden pasti po božji paši toliko let.

Koledni dan je prišel, pri Dobravcu so Trije kralji sedli na voz. Za črnega je bil Jeretov in je sedel v sredi, za vajeji je držal Hajmanov, ki je bil za Gašperja, Pečnikov je na srebrno oviti palici nosil zlato zvezdo. Vse je drvelo iz hiš, kjer so se ustavili. Z Bistrice so prišli v Srednjo vas in iz Srednje vasi v Podtabor. Ko so se ustavili pod farovžem, sem pogledal skozi okno. Voz poln, da ga je bilo veselj pogledati. Tedaj sem šel po mošnjo z goldinarji, pa počakal na stopnicah, da so pričeli peti. Jemnasta, kaj so kakor slavci, tako so se ujeli kakor zvonovi pri potrkavanju. Ko so odpeli, sem stopil na prag in izročil mošnjo Pečnikovemu.

In sem še naročil: Ko boste iz vasi obrnili proti Šelutniku, naj mi kakšen betin pride povedat. Z ljudmi pojdem za vozom tudi jaz.

Tako se je zgodilo. Mračilo se je že, ko je na vso sapo priletel Blekov Tonček.

Ata so naročili, da se bodo kralji zdaj obrnili proti Gobovcem.

Priden si bil, pravim, zadegam klobuk na glavo, se toplo oblečem in vzamem palico. Pri Blekovem znamenju sem zadel na procesijo. Domala pol Podtabora je šlo za vozom, voz pa tak poln, da so ga ob straneh morali ograditi.

Ste zadovoljni, gospod župnik? je kriknil Jeretov, ki je bil za črnega.

Obrnil sem se proti ljudem in v grlu me je stiskalo:

Hvala vam, dobri ljudje. Pojdimo z vami najmanjšemu naših bratov.

Ce je packa na tej strani, naj ne zameri tisti, ki bo to kroniko bral. Stari župnik Volbenk Pogljajnar zdaj veka. čeprav se je

muzal na začetku pisanja. Mora vekati zavoljo sreče, da je smel tako dolgo biti pastir dobrih ljudi in veka nad svojo šibko vero, ki se mu je utrdila pred Šelutnikovo bajto.

Prišli smo tja s temo, luč je bila v okencih in za bajto so v snegu počivali Gobovci. In se mi je v tistem hipu zazdelo, da smo prišli k hišici, v kateri je Sveta Družina. Ganotje mi je stisnilo srce, da sem komaj slišal Jeretovega, ki me je vprašal, če bom goldinarje sam izročil.

Ti si kralj, sem rekel, ne jaz. Jaz sem koj samo podbreški župnik. Ti jih boš dal.

Pečnikov je vzdignil zvezdo znamenje in Kralji so zapeli. In so se odprla vrata v vežo, Šelutnik spredaj velik, kakor je bil in za njim vseh devet mravljinčev, ki so lahko stali in hodili. Z desetimi si Šelutnica si upala ven, premrzlo je bilo.

Hajmanci štejem v veliko čednost, da Šelutniku ni črhnila besede, kaj se pripravljala. In stal je tam, siromak, podbreški Jožef in jaz sem mu v mislih porinil v roke cimarako.

In ko so pevci odpeli, sem stopil naprej. Spodobilo se je, da sem kot fajmošter tako dobrih ljudi, rekel besedo.

Koledniki smo, Šelutnik, jaz tudi. Prišli smo pogledat najmanjšega Jezusovega brata, ki je tudi naš brat. Radi ga bomo imeli in smo mu prinesli darila. Sprejmi jih, Šelutnik, da boš vedel, da spadaš k nam, da spada k nam tudi Gašper, naš najmanjši brat.

Videl sem, kako Šelutnik nerodno premika brado in mi je zmanjkalo besedi. Tedaj je prišla iz hiše tudi Šelutnica, brez otroka sicer, toda ko je stala tam, obkoljena od vseh mravljinčev, je nekaj žensk smrknilo in videl sem, da je treba hitro napraviti. Porinil sem Jeretovega naprej in je izročil mošnjo z goldinarji.

Ne homo se obirali, Šelutnik, je rekel preprosto. To je dar gospoda župnika in to — obrnil se je in z roko zakročil proti vozu — je dar cele vasi. Potreboval (Dalje na 4. strani)

VESEL
BOŽIČ
VSEM

SREČNO
NOVO
LETO

JAMES A. SLAPNIK, JR.

FLORIST - CVETLIČAR

6620 St. Clair Avenue HEnderson 1-8824

BEST WISHES FOR A MERRY CHRISTMAS SEASON AND HAPPY NEW YEAR TO ALL OUR CUSTOMERS AND FRIENDS!

SLOVENIAN COUNTRY HOUSE

1401 East 55th St.

Tel.: 361-8974

Vošči vsem gostom, prijateljem in znancem vesele božične praznike in vso srečo v novem letu. Zahvaljuje se vsem za dosedanje naklonjenost in se priporoča za bodoče.

Ob nedeljah od devete ure zvečer do pol treh zjutraj igra izvrstna godba poskočne polke in živahno mehke valčke.

ZA DOBRA VINA SE OGLASITE PRI

BOZEGlav's TAVERN

6010 St. Clair Avenue

WINE - LIQUOR - BEER

BONDED WINERY

1125 E. 60 St.

MERRY CHRISTMAS AND A MOST HAPPY NEW YEAR!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!

Phone EN 1-8606

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi odjemalcem in prijateljem

ACME DRY CLEANING

ČISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO

Se priporočamo

672 East 152nd St.

GLEnville 1-5374

ANN'S DELICATESSEN & BEVERAGE

1395 East 55 Street

Lastnika FRANK in ANNA SMREKAR želita odjemalcem in prijateljem VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO V NOVEM LETU.

Lastnika — Owners of

TINO'S BAR

6030 St. Clair Avenue

Telephone: EN 1-9691

wish a very Merry Christmas and a most happy New Year to all our customers and friends.

Zeliva vesele praznike in srečno novo leto.

MILLIE & ED KENIK

A. Grdina & Sons Inc.

DVA NAJMODERNEJE OPREMLJENA
POGREBNA ZAVODA

1053 East 62nd Street
Telephone: HE 1-2088

17010 Lakeshore Blvd.
Telephone: KE 1-6300

TRGOVINA S POHISTVOM

gospodinjskimi stroji in pripravami

15301 Waterloo Rd.
Telephone: KE 1-1235

GRDINA RECREATION

KEGLJIŠČE

6017 St. Clair Ave., Telephone: EN 1-9398

z okrepčevalnico, ki ima vedno na razpolago dobre jedi in pijače

Sinovi pokojnega pionirja Antona Grdine, ki sedaj vodimo vsa ta podjetja, ki jih je on ustvaril,

ŽELIMO

vsem prijateljem, znancem in drugim rojakom kar najbolj vesele božične praznike in vso srečo v novem letu. Naj bi bilo leto zadovoljnosti v vaših družinah, leto uspehov v poslovnih naporih, načrtih in delu.

ANTHONY J. GRDINA, president

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ZELITA VSEM

MARTIN IN WILLIAM KOZAR
lastnika

LA SALLE TAVERN

na 837 East 185 Street

Pri nas dobite vedno izbrana žganja, vina in piva,
vino in pivo lahko vzamete tudi ven.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

želita vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

JOSEPHINE IN STANLEY JERŠE,
lastnika

FORGET-ME-NOT

JERSE'S GIFT and FLOWER SHOP

470 E. 152 Street

IV 6-0226

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem odjemalcem in prijateljem

Glavac Sheet Metal & Roofing

BILL GLAVAC

Telephone: IV 1-6002

MIHCIC CAFE

7114 St. Clair Ave.

Telephone: EN 1-9359

Lastnuka voščiva vsem našim gostom in prijateljem ve-
sele božične praznike in srečno, zadovoljno novo leto.

Priporočava se za vašo nadaljno naklonjenost.

Frank in Dorothy Žitko

EDMUND J. TURK

CLAN MESTNEGA SVETA - 23 WARD-COUNCILMAN

6411 St. Clair Ave.

EX 1-3333

VOŠČI VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCem, PO-
SEBNO VSEM MEŠČANOM V 23. VARDI, PRAV VE-
SELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER VELIKO SREČE,
ZADOVOLJNOSTI IN NOVIH USPEHOV V NOvem
LETU.

MIRKO ANTLOGA

lastnik

M. A. TRAVEL SERVICE

6516 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103 • HE 1-3500

VOŠČI VSEM KLIJENTOM, PRIJATELJEM IN
ROJAKOM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO vošči vsem svojim naročnikom, prijateljem
in vsem dragim rojakom

RUDY DRMOTA

LASTNIK POPRAVLJALNICE CEVLJEV

6506 ST. CLAIR AVENUE

Iskrena hvala za dosedanje naklonjenost, se priporočam za bodoče.

AZMAN & SONS MARKET

6501 St. Clair Ave.

Telephone: EN 1-0347

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem

LOUIS, WILLIAM, EDWARD in FRANK

DOLORES VIESER:

Modestova božična noč

Sv. Modest, misijonski škof in apostol Koroške, je bil po-
rodu najbrž Irec. Na prošnjo slo-
venskega kneza Kajtimara ga je
solnograški škof Virgil s štirimi
duhovniki poslal na Koroško,
kjer je postavil cerkev pri Gospe
Sveti in Liburniji (na kraju pra-
krščanske škofije Teurnia).
Umrli je okrog leta 770.

Trop psov je spremljal nepo-
vabljenega gosta prek griča in
še dalje navzdol do težke lese,
ki je bila na stečaj odprta. Mo-
dest jo je sunkoma zaprl za se-
boj. Čeprav si je prizadeval, da
pri hoji obdrži svoj mirni, ena-
komerni korak, je dihal hitreje.
Veliki psi so zasopli divjali za
plotom sem in tja.

V zamolklem somraku megle-
nega zimskega večera so se bela
polja in črno drevje spreminjali
v težke, motne sanje. Negotovo
se je Modest tipaje spuščal nav-
zdol po kamniti stezi. Ko je za-
mrli lajež, je začutil, da se mrzli
prsti njegove levice še vedno
krčevito oklepajo križa, ki ga je
nosil na prsih. Odtrgal je odre-
venelo roko od križa in ga po-
ljubil pod hramom z ovenelim
listjem. "Odpusti jim kletvine,
Gospod in Učenik. Veljale so
meni. Tvojemu hlapcu, ki ti je
 naredil sramoto," je mrmral
zmeden.

"Oče," se je tiho oglasilo iz
sence.

"Pojdi, Valjahun," je dejal Mo-
dest. "Grevla!"

Visokorasla mladeniška posta-
va v črni kuti se je izmotala iz
megle. Mladenič je obstal s sklo-
njeno glavo, roke pe je skrival
pod škapulirjem. Molče je sto-
pil Modest naprej. Deček mu je
sledil, mimo trnjevega grmovja
in mogočnih dreves, po robatem
kemenju steze, ki je bila dobra
kvečjemu za hlapce, živino in za
kopita gosposkih konj. Dolgo sta
hodila navzdol v ozko dolino.

Nato sta prišla na kratek led.
Pred njima se je pojavila stena
visokega močvirnega trstja. "Mo-
rava kreniti na desno, tam je pot
varnejša," je dejal mladenič. Mo-
dest je na njegovem glasu spo-
znal, da je bil jokali.

"Pojdi naprej, Valjahun! Ti po-
znaš močvirje bolje kakor jaz.
Toda sedaj si ne smeš delati več
očitkov, ker si tam gori bil zbe-
žal. Vem, da nisi zaradi psov."

Valjahun je sunkoma stresel z
glavo in poskušal nekaj reči. To-
da jok je znova silil iz njegovega
grla in moral je stisniti zobe, da
ga je zadržal.

Modest je vedel, zakaj je šest-
najstletni mladenič ušel iz Bo-
rutovega roparskega gnezda. Ne
iz strahu pred bičem in mečem,
tudi ne zaradi pegastih krvavih
psov. Njegova lastna bojevnika
kri ga je pognala v beg, ko je bič
odurnega lopova oplazil škofa.
Če bi ostal tam samo še trenu-
tek, bi njegovi prsti bili na Bo-
rutovem vratu ali pa njegova
pest v Borutovi sencih. Potem
bi pa sedaj gotovo ležali dve
mrtvi trupli v koprivah pod
vhodnim mostom.

Deček je šel pred njim ob-
robu močvirja z nemirnim, obo-
tavljajočim korakom. Globok
sram in potrtost sta mu upog-
nila hrbet. Modest se je spom-
nil na tisti dan pred skoraj dve-
ma letoma, ko ga je njegov brat
prek Gosposvetskega polja pri-

vedel k cerkvi, da bi bil vzgojen
in posvečen za služabnika Kri-
stusovega in solnograškega nad-
škofa. Modest je obljubil, da bo
Valjhuna vzel s seboj v Solno-
grad. Tam bi se naj odločil, ali
bo služil škofu kot duhovnik ali
pa bo kot fevdnik podložen ba-
varskemu vojvodi. Toda že letos
za Veliko noč je Valjahun spo-
znal, da ne more služiti mogoč-
nejšemu gospodu kot Kralju ne-
ba in zemlje.

In sedaj njegov Gospod ni pri-
šel z bliskom in gromom nad Bo-
ruta, ampak je dopustil, da so
pogani njegovega zvestega hlap-
ca sramotili in se iz njega norče-
vali. Kaj se je dogajalo v duši
ubogega mladeniča, ki se je ves
tresel od sramu in ogorčenja!

Po strugi zamrznjenega poto-
ka sta krenila v močvirje. Prišla
je noč, toda nad oblaki je morala
sijati luna, ker je bilo zadosti
svetlo, da sta videla nekaj ko-
rakov naprej. Modest je stopil
ob stran svojega učenca. "Tako
se vračava domov, ne da bi bila
mogla pomagati Svatku," je za-
skrbljeno dejal.

Valjahun je molčal.

"Borut mu bo pobral še po-
slednjo živino in ga pregnal s
kmetije. On je močnejši."

"Nihče mu tega ne bo ubranil.
On lahko dela, kar hoče," je hri-
pavo dejal Valjahun.

"Dokler ne pride božja kazen
nad njega."

"On ima tudi svoje bogove,"
je nenadoma izbruhnilo iz mla-
deniča.

"Valjahun! To niso nič druge-
ga kot demoni brez moči. Kakšni
bogovi so to, ki so Boruta nare-
dili takšnega, kot je!"

"In kakšen Bog je to, ki je iz
mene naredil strahopetca? Da,
Gospod, hotel sem planiti na Bo-
ruta, toda nenadoma sem začu-
til, — da ne smem, — On me je
pogledal. — Tedaj sem stekel —
jaz strahopetec — in Tebe sem
pustil na cedilu."

"Zato se bova Bogu zahvalila,
da ti je naklonil tako veliko zma-
go nad samim seboj," je pretre-
sen dejal Modest. Nato je začel
mladeniču razlagati, da so božje
sodbe in sklepi preveč skrivnost-
ni, da bi jih mogli doumeti ljud-
je, ki nam je usojeno le kratko
življenje. In govoril mu je še o
križu, ki je svet odrešil ter o
veličastni končni zmagi Kristu-
sovih pripadnikov.

In šla sta naprej, med ločev-
jem in travniki, preko ledu in
orumehelega mahu, šla sta mimo
razdejanj zidov in se tipaje ri-
nila skozi dolge ulice, kjer je
zamrzla ruša morda prekrivala
tlak, med tem, ko so sence raz-
rušenih hiš ob ulicah pričale o
strašnih skrivnostih.

Končno sta prišla na zloženja
tla in opazila sta, da je megle
postala rdeča, kot da bi jo bil
razsvetlil požar. Stopila sta hi-
treje, vedno globlje v žareči sij,
dokler nista zapazila rdeč mo-
dež, podoben vzhajajočemu son-
cu. V tem sta tudi zaslišala mr-
mrnanje, ki je prehajalo v eno-
glasno pesem.

Praznovali so torej zimski kres.
Tu, sredi razrušenega, zapušče-
nega mesta na Gosposvetskem
polju. Bila je noč, ko začenja,
dnevna svetloba znova rasti.
Svetloba tega sveta. Tudi Mo-
dest in njegova mala, pobožna
domača družba so se priprav-

ljali na ta večer s postom in mo-
litvijo. Toda hudi dogodki so nje-
ga in Valjhuna iztrgali iz svete-
ga pričakovanja. "Pojdiva na
desno k griču. Saj ne more več
biti daleč."

"Še eno uro," je odgovoril
Valjahun in nemirno prisluhnul.
Modest je videl, da se mladeniču
oči bliskajo. Krepko izrezani
mladi obraz je v rdečem siju bil
povsem spremenjen. Le nerad
je krenil v stran.

Tedaj se je iz rdečega sija po-
javila veriga poskakujočih po-
stav. Stevilne roke so segle po
obeh možeh in ju potegnile k
ognju, ki je gorel z mirnim, rav-
nim in mogočnim plamenom sre-
di širnega trga. V velikem kro-
gu se je vil pisan venec ljudi v
zasoplem, naglem diru, moški v
volčjih kožuhih in prtenih ha-
ljah, dekleta z vihrajočimi lasi,
odcvetele žene s strmečim,
osteklenelim pogledom. Sredi v
krogu pa je divje poskakovalo
nekaj strašil z ostudnimi žival-
skimi maskami na obrazih. No-
bena žival ne bi mogla biti tako
grda in strahotna kot te režeče
se maske.

Venec se je odprl, da sprejme
vase novodošlece. Modest je po-
skusil se iztrgati, toda v tem ga
je že zapazilo eno izmed strašil.
Z divjim krohotom je priskak-
ljalo k Modestu ter se zadrlo:
"Hej, črni jazbec z Gosposvet-
skega brega. Kaj počenjaš tukaj?
Ali boš z nami pil?"

Plešoč krog se je ustavil. Mno-
žica je bolščala molče, kot da bi
bila šele zdaj opazila, kako čud-
nega gosta so dobili medse.

Modest se je izvil iz vrste in
stopil k ognju. "Pil ne bom z
vami," je začel. "Pač pa bi vam
(Dolje na 3. strani)

PODBREŠKA LEGENDA

(Nadaljevanje s 3. strani)

boš, posebno čez zimo, ko ti ci-
maraka ne bo pela.

In nato se je obrnil proti fan-
tom.

Znosite v vežo, da bodo potlej
lahko zaprli vrata. Mraz je.

Direndaj je obrisal solze, žen-
ske so šle pogledat otroka in
tudi jaz sem šel. Spoštljivo se je
vse umaknilo, ko sem šel k zi-
beli in tako zameglene oči sem
imel, da se mi zdi, da sem Gaš-
perčku križek na usteca zagrešil
in sem mu ga zarisal na lice.

Šelutnica je tiho vekala na
klopi pri peči, Šelutnik je pa
stal sredi hiše, ravno pod brun-
nom in je bil tako velik, da se
mi je zdelo, da drži celo hišo po-
konci. Če bi se umaknil, bi se
nemara hiša podrla.

Trije kralji so sedli na prazen
voz in Jeretov je s krono v roki
pokukal v hišo.

Lahko se peljete z nami, go-
spod župnik, je rekel.

Se zahvalim, sem dejal. Peš
pojdem.

In sem šel peš. Šelutnik in š-
elutnica sta šla z menoj in ko
sem nato koračil sam, se mi je
zdelo kakor da gledata za menoj
Jožef in Marija.

In še enkrat zapišem, kar sem
že zapisal:

Takih Treh kraljev Podbrezje
še niso videle in jih nikoli več
ne bodo.

"Vsak narod ima v hiši svoje-
ga življenja posebno kamrico, v
katero je skrbljivo spravil, kar
je bil kdaj pridobil dragocene-
ga, spravil vse, kar je bil kdaj
najgloblje doživel, z vsem svo-
jim ubogim telesom, z vso svojo
čisto dušo, spravil vse, kar je
kdaj trepetaje v predsmrtni
bridkosti čutil in mislil..."

Ivan Cankar: Podobe iz sanj

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO
VAM VSEM ZELIJO

STAN MEZIC
EDWARD KOLEGAR
AL SADAR
EDWARD GRUM

Zavarujte svoje hiše, trgovske prostore, avtomobile.
Pri nas Vam bomo najboljše postregli.

STAN F. MEZIC INSURANCE AGENCIJA
6629 St. Clair Ave. EX 1-4855

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCem ZELITA

LOU & DORIS ANDOLEK

Merry Christmas Holidays and a Most Happy New Year
to All Our Customers and Friends

THREE CORNERS CAFE

1144 East 71st Street

Se priporočata rojakom za obisk

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO

ZELIJO VSEM VSI IZ

TAUCHERJEVE MESNICE

491 East 260 Street

RE 1-9566

Prvovrstne sveže in prekajeno meso, klobase
vseh vrst, želodci, šunke

FRANK TAUCHER, lastnik

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ZELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

JAY & VEE DELICATESSEN

Zahvaljujemo se vsem našim odjemalcem za nji-
hovo dosedanje naklonjenost in upamo, da nam
bodo isto ohranili tudi v bodoče!

JOHN in VERA, lastnika

vam sporočata, da boste vedno dobro posluženi!

16024 Grovewood Ave.

IV 1-3924

Norwood Beverage

6104 St. Clair Ave.

Telephone: EN 1-1229

Domača in importirana vina, pivo, mehke pijače.
Odprto vsak delavnik od 9 jutraj do 7 zvečer.

Vesel božič in srečno novo leto vošči lastnica
STEPHANIE KOSTELIC

SMREKAR HARDWARE

6112-14 St. Clair Ave.

HE 1-5479

Vsem odjemalcem in prijateljem voščimo

vesele božične praznike in srečno novo leto.

Vargo's Sunoco Service

6947 St. Clair Ave.

Phne: EN 1-9832

Vesel božič in srečno vožnjo v novem letu!

Merry Christmas and a happy New Year
to all our customers and friends

CHARLES VARGO

VSEM SLOVENCem IN HRVATOM ŽELIMO
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v prete-
klosti in se priporočamo za v bodoče.

EUCLID POULTRY

MR. in MRS. HOWARD BAKER, lastnika

549 East 185th Street

Kenmore 1-8187

LYON DAIRY**Grade A Dairy Products
Homogenized Vitamin D Milk**

SLOVENSKA MLEKARIJA

1166 E. 60th St.

HEnderson 1-8492

Prav vesele in zadovoljne božične praznike
in srečno novo leto želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO

ZELIMO VSEM!

**TREBEC
EXCAVATING, INC.**

571 East 200th St.

Euclid 19, Ohio

IV 1-1000

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO ŽELI VSEM

**KNIFIC
INSURANCE SERVICE**

RUDI KNIFIC, lastnik

820 East 185. Street

IV 1-7540

**FRANK & MARY
ZNIDARSIC CAFE**

689 E. 200 STREET

ZELI VSEM GOSTOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO!

PRIPOROČA SE ZA OBISK!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM!

COLLINWOOD BAKING COMPANY

16006 Waterloo Rd.

IV 1-7526

EMILEE'S BEAUTY SALON

6128 Glass Ave.

Cleveland, O. 44103

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
ZELI VSEM OBISKOVALKAM SALONA, NJIHOVIM
DRUZINAM IN VSEM PRIJATELJEM LASTNICA

Tel.: 881-6480

EMILEE JENKO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO
V NOVEM LETU ŽELITA

CHICKIE & EDDIE ABE, lastnika

MAPLE LANES

6918 St. Clair Avenue

Phone: 361-8698

• LIQUOR • WINE • BOWLING •

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELITA

LASTNIKA GOSTILNE ERSTE'S

SLOVENE VILLAGE

DUŠAN IN MARY MARŠIČ

6802 St. Clair Avenue

Tel.: 361-9373

**BOŽIČNA NOČ
MODESTOVA**

(Nadaljevanje s 3. strani)

rad prinesel plemenit dar, dobro
novico, ki bo vsakogar razvese-
lila."Ljudje so se zgnili okoli nje-
ga. Iz marsikaterega očesa je od-
sevalo upanje, iz drugih pa ne-
zaupanje in kljubovalnost. Pe-
klensko strašilo je poskakovalo
okoli Modesta in s svojim rilcem
hrešče udarjalo ob zmrznjena
tla."Lažnivec! Pojdi stran, ali pa
te pobijem! Poteptal bom z no-
gami tebe in tvojega Boga!""Vi, poganski hudiči!" je za-
klical Modest v najhujši boleči-
ni in jezi. "V tej sveti noči uga-
njate vaše sramotno češčenje
malikov, čeprav vam že tri le-
ta..."Tu in tam je bilo med ljudmi
slišati vpitje. Grozeče se mu je
približalo nekaj moških in žensk.
"Poberi se, če ne boš gorel na
kresu!""Toda poslušajte me vsaj," jih
je rotil Modest. "Ne zavrzite
prave luči. Ne vztrajajte v za-
blodi!"Od zadaj je mrzla, dolga ži-
valska šapa oklenila njegov vrat
ter mu odtrgala ovrtnik s ka-
puco vred. Modest se je naglo
obrnil in zastrl med v odurno re-
žeče zobovje z rumenimi, zapog-
njenimi čekanji. Rogovi in kocine
so se dotikali njegovega lica."Apage" (latinsko: poberi se!)
je zaklical Modest.Zlobno godrnjanje je bil od-
govor.Naenkrat je bil obkoljen po
nakremženih spakah, čutil je
udarce robatih pesti in sunke,
slišal je cviljenje žensk in srdi-
te kletvine. Nekdo je poskusil
pritisniti na njegove ustnice ku-
po s strupeno, kadečo se pijačo.
Branil se je kolikor je imel mo-
či, kot bik je z glavo naprej pro-
diral skozi gnečo. Še nekaj udar-
cev je padlo na njegov hrbet,
nato se je opotekel skozi rdeči
somrak ter omahnil na tla.Daleč v stran je hreščoč krohot
naraščal kot divji zbor. Toda
bolj ko je hlad snega zajemal
njegovo razgremo telo, toliko bli-
že je vse skupaj zopet prihajalo
k njemu. S težavo je vstal in
utonil v temi.Modest ni vedel, v kateri sme-
ri leži hribček, kjer je poleg ma-
le cerkve imel svoje bivališče.
Valjahn je izgubil. Morda je o-

stal pri ognju. Njegove oči...

Kot slep je Modest taval med
razvalinami in zaledenelimi po-
toki. Ko pa se je spotaknil preko
kamnitih stopnic je opazil, da
štrlijo v meglo stebri, kot rdeč-
kasti, okrnjeni štrclji. Gotovo so
nekdaj nosili podstrešje templja.
Prej je že večkrat šel tukaj mi-
mo. Od tod naprej je poznal pot.
Usedel se je na stopnice ter se s
hrbtom naslonil na steber. In tu
v globoki temi, se ga je polastil
čbup.Razdejanost mesto, porušeni
tempelj, širno močvirje Gospo-
svetskega polja, vse to ga je
preplavilo in premagalo s svojo
puščobo. Nekoč je to mesto cve-
telo, Virunum mu je bilo ime.
Ceste so bile polne življenja,
svetla Glina je naglo tekla skozi
vzdolž varnih nasipov. Sedaj je
ravnina eno samo razdejanje.
Reka se izgublja v lenih ovinkih
med razvalinami in logi jelš. In
tako je porazgubila tudi v njem
moč, ki ga je svojčas gnala ka-
temu, da prinese tej deželi bla-
govest Kristusovo. Ko ga je nad-
škof solnograški odposlal, se mu
je dolgo, težavno potovanje pre-
ko Tur zdelo kot, da gre ženin
po nevesto. Ko je prišel v Ka-
rantanijo, ga je pozdravila de-
žela v majski lepoti, ki ji ni ena-
ke. Mehki južni zrak, plodna po-
bočja, ljubka jezera z obilico rib,
svetlo nebo, s katerega je men-
da sam Bog gledal s prijaznej-
šim smehljajem, kot drugod, vse
to je srce duhovnega moža, ki
je bil doživel že marsikatero tež-
ko leto, tako prevzelo, da je Bo-
gu pel hvalo.Šele ko so na temeljih nekega
rimskega dvorca si postavili cer-
kvico in leseno hišo za bivališče,
so spoznali, da je ta lepa Karan-
tanijska trda in kamnita njiva.Ni bilo samo eno ljudstvo s
svojimi bogovi in knezi. Živeli so
tu Heruli in Longobardi, ki so
kot svobodni gospodje sedeli na
svojih gradovih na skalah. Slo-
veni so se najraje naseljevali ob
vodah. V ozkih odročnih doli-
nah so še bivali Kelti. Rimljane
je bilo najti še na bornih ostan-
kih nekdanjih dvorcev, kot pi-
sarje in dvorjane na germanskih
gradovih. Val za valom najraz-
ličnejših ljudstev je preplaval de-
želo in pri tem zapustil tukaj
najmočnejše in najgrše, kot se
to pač dogaja pri poplavih, ki
na svoji poti razdejanja zapu-
šča velike skale, izruvano drev-je in brezoblično blato. Iz tega
gradiva pa ni moč graditi hiše
božje. Skala ne popusti, blato se
vda in pronicne mehko in glad-
ko skozi prste.

Tri leta!

Koliko potov, koliko ponižanj,
koliko razočaranj! In mnoge ure,
prečute v molitvi pred prvim
surovo obdelanim Križanim v
mrzlem kamnitem koru! In vse
zastonj! Ostal je tujec med tujim
ljudstvom, osamljen celo v last-
ni hiši in vse se ga je izogibalo.
Njegovi trije spremljevalci so
ga pogledovali s plašnimi očmi,
ki so izražale očitke ali pa so-
čutje.Ali je bil on kriv vsega tega?
Gotovo, bil je ubog grešnik, leni
hlapec. In vendar je trdno za-
upal v Boga, vedno znova se je
znal ohrabriti, vse je prenesel,
ker ga je On kreptal.Nocoj pa je spoznal, da ga je
Bog že zdavna zapustil, da ga
le trma goni sem in tja brez ci-
lja. Ali je bilo treba zanimati se
za Svatka in njegovo revščino,
ali ni bila blodnja, pridigati pija-
nim malikovalcem. Razsvetlje-
nje ga je zapustilo. Ni bil nič
več kot votel želod.Modest je bil sam. Bog ni več
bil z njim. In brez njega ni bil
več Modest nič."Se zmrznil bom," se je do-
misil. "Moram iti naprej..."Ko je z muko vstal in naredil
korake, se ga je zopet polotil
strah. Že je zagledal senco male
zgradbe in smolnato baklo, ki
je gorela ob vhodu v dvorišče. V
resničnem strahu si je zakril
obraz z rokami. Ni mogel več
naprej.Toda bratje bodo v skrbi zanj
in moral bo poslati nekoga, da
pogleda za Valjahunom. In mor-
da pride nekaj žen v cerkev, po-
tem ko so se odtrgale od oblo-
žene mize doma. Polnočnica mo-
ra biti. Pospešil je korake, ko-
likor je mogel. Zdelo se pa mu
je, kot da teh nekaj korakov do
doma ne bo več zmogel. Končno
je otipal zapah.Sedeli so vsi potrti okoli ognja
v izbi, ko je Modest vstopil. Ob-
krožili so ga vsi veseli, pa tudi
s sočutjem. Prinesli so mu vode
za roke in noge, z obraza so mu
izmili kri. Modest je potrpežljivo
dopustil vse to. Toda ko so ga
začeli spraševati, je nagrbančil
čelo, stisnil prsi in ni spravljal iz
sebe nobenega odgovora. Prosil
(Dalje na 5. strani)VESEL, BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ
IN SREČNO NOVO LETO VOŠČITA**DR. SONJA IN FRANČEK TOPLAK**zobna ordinacija in zobni laboratorij
v hiši Central National Bank

6420 St. Clair Ave.

Telephone: 361-1970

Vesele božične praznike in srečno novo
leto želi vsem odjemalcem in
prijateljem**JELERCIC FLORIST**

15302 Waterloo Rd.

IV 1-0195

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM,
PRIJATELJEM IN ZNANCEM**EUCLID JALOUSIE INC.**

490 E. 200 Street

IV 6-1112

Kompletna oskrba hiš z aluminijastimi okni,
vratni in potrebami za verande, patio itd.
Prosta ocenitev!

JOE BIRK

WILL. SCHLARB

Vesele božične praznike in srečno
novo leto vsem gostom, keglja-
čem in kegljačkam, prijate-
ljem in znancem želi**ANGELA POZELNIK**

lastnica

**WATERLOO
RECREATION**

BOWLING ALLEYS

15721 Waterloo Rd.

IVanhoe 1-9595

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

ZELI VSEM NAROČNIKOM, ODJEMALCEM

IN DRUGIM ROJAKOM

MIHA SRŠEN SHOE REPAIR

7208½ ST. CLAIR AVENUE

Vsa čevljarska dela, — popravljam galoše vseh vrst —
in vsijem zipper v usnjate jopiče.MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR!
Greetings from TONY PETKOVSEK's**"Saturday Afternoon Polka Party"**of Radio WXEN-FM 106.5 Megs
Sat.: 12:30—2:00 P.M. and 7:00—7:30 P.M.
Daily: 1:00 — 1:30 P.M.Favored Slovenian Music — Interviews
Dedications — Community News**MATT'S SHOES**

7008 St. Clair Ave.

EX 1-9559

Prop. MATT VERBIC

ZELI ODJEMALCEM IN VSEM DRAGIM ROJA-
KOM PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO.

A Merry Christmas and Happy New Year

"PIETA" ZOPET DOMA — Slavno kiparsko delo Michelangela "Pieta" je bilo na
svetovni razstavi v New Yorku. Ko je bila ta v preteklem oktobru zaključena, so to
delo odpeljali nazaj v Rim. Na sliki vidimo delavca, ki slavno kip "luščita" od postavka
na razstavišču, predno so ga pripravili za po tovanje "domov".

RICH & SONS

COMPLETE AUTO SERVICE

AUTO BODY AND MOTOR REPAIRS
FRONT WHEEL ALIGNMENTS

Se zahvaljuje za naklonjenost in se priporoča
še za bodoče

1078 East 64th St. Tel.: HE 1-9231

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želimo vsem odjemalcem, prijateljem
in znancem!

Vesele božične praznike
in srečno novo leto vam
želijo

Best wishes for a Merry
Christmas and a most
happy New Year

CARL G. OPASKAR, M.D.
ZDRAVNIK

DR. VINCENT OPASKAR
ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Ave. HEnderson 1-4114

FRANK V. OPASKAR
ODVETNIK

Hippodrome Bldg.
Office: 771-4304 Res.: YE 2-9803

Vsem cenjenim gospem in
gospodičnam, ki obiskujejo

ANN'S BEAUTY SALON

se lastnica ANICA BREMEC
iskreno zahvaljuje za dosedanje
naklonjenost in se priporoča
tudi v bodoče ter jim želi

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO!

Specialistka za razne stilizacije las in trajno kodranje.
15602 HOLMES AVE. TEL.: 451-0259

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO ZELITA

DR. MAKŠ in META RAK

15517 WATERLOO RD.

Telefon

urad: KE 1-0700 • doma: IV 6-4958 • Akad. med. HI 2-8500

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

BRADACH'S MARKET
GROCERIES — MEATS

Domače klobase — Hams — Zelodec

5919 PROSSER AVENUE HE 1-0982

We deliver EDDIE & JOSIE, lastnika

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VOŠČI

Eddie Turk's Service

MOTOR TUNE-UP
TIRES - BATTERIES - BRAKE SERVICE

Corner E. 61st and St. Clair Ave.
ENdicott 1 9140 Cleveland, Ohio

Birch Bar

961 Addison Rd. Telephone: EN 1-8828

Lastnik PETKOVSEK ANTON želi vsem gostom in
prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto.
Zahvalim se za naklonjenost in se priporočam za bodoče.

MODESTOVA BOŽIČNA NOČ

(Nadaljevanje s 4. strani)

Je le, da naj stopi Florijan ven
z rogom in kliče Valjhuna. Slišal
je zavijajoče glasove roga,
ki bi naj zaslemlu Valjhunu ka-
zali pravo pot. Toda Modest je
izgubil vsako upanje, da se bo
mladenič vrnil.

Cas je tekel. Afra, mati Teo-
baldova, je pripravljala večerjo,
h kateri bi naj sedli po polnoč-
nici. Ogenj je švigal više kot
druge večere. Modest je začutil,
da njegova potrnost, njegov trud-
ni molk še drugim kviri božično
veselje. Z grča je zavijal rog.

Nato so se odprle duri in Flo-
rijan se je vrnil. Toda namesto
izgubljenega Valjhuna je Flori-
jan privedel s seboj dva otroka.
Dečka in deklico med dvana-
stim in štirinajstim letom, do-
bro zavita v kožuho, od kuče-
me pa do visoko zavezanih ško-
renjčkov. Opetekla sta se v izbo,
se sedelev in obležala kjer sta
bila.

ostala ležati, kjer sta bila.
"Pritekla sta k meni, ko sem
trobil," je poročal Florijan. "Go-
vorila sta nekaj zmešanega o
volkovih in vragovih." Tedaj se
je Modest zdrzil iz svoje oka-
menele žalosti in pomagal dru-
gim pri snemanju zmrznjenih
kožuhov z otrok. In pokazalo se
je, da je bil deček naravnost an-
gelsko lep. Njegovi rdečkasto-
rjavi kodri so se lepili ob než-
nih sencih. Kot brez volje se je
pustil postaviti na noge in v za-
dregi ogledoval okoli sebe. De-
kletce je bilo nekoliko manjše in
temnejše, a se je hitreje znašlo.
Tako sta stala v krilih iz prte-
nine nekoliko plašna ob ognju.
"Kdo je gospod Modest?" je
končno vprašal deček.

"Jaz sem," je odgovoril škof.
"Da, ti moraš biti," je zamr-
mral deček in ocenjujoče opazo-
val obraz moža s kratko rjavo
brado, trudnimi očmi in visokim
čelom.

"Jaz sem Venimar, Nemetov
sin, in to je moja sestra Ina. Na-
šo babico so včeraj pokopali. Pre-
den je umrla, nama je naročila,
naj poiščeva tebe. In tako sva
včeraj šla zdoma."

"Od kod prihajata?" je vprašal
Modest.
"V gozdu pod visoko planino
sva doma. Tam sva z babico ži-
vela na kmetiji. Oče je odšel z
bojevniki."

"In zdaj je umrla babica in
nama rekla, da naj greva k tebi.
Dva stara človeka bosta med tem
oskrbovala živino," je zaupljivo
čebljala deklica.

FRANCE PREŠEREN:

POD OKNOM

Luna sije,
kladvo bije
trudne, pozne ure že:
pred neznane
srčne rane
meni spati ne puste.

Ti si kriva,
ljubezniva
deklica neusmiljena!
Ti me raniš,
ti mi braniš,
da ne morem spat' doma.

Obraz mili
tvoj po sili
mi je vedno pred očmi;
zdihujoče
srce vroče
vedno k tebi hrepeni.

K oknu pridi,
drug ne vidi,
ko nebeske zvezdice;
se prikaži,
al' sovraži
me srce, povej, al' ne?

Up mi vzbudi,
Up mi vzdigni,
z roko migni,
ak' bojiš se govorit'! —
Ura bije,
k oknu ni je,
kaj sirota čem storit'!

V hram pogledjte,
mi povejte,
zvezde, al' res ona spi;
al' poslušaj,
me le skušaj,
al' za drugega gori?

Ako spava,
naj bo zdrava,
ak' me skuša, nič ne de;
po nje zgubi,
ako ljubi
druž'ga, počlo bo srce.

Deček pa je stopil h klopi, kjer
so ležali na kupu mokri plašči
in poiskal svojo usnjato torbo.

"To ti naj prinesem," je de-
jal in postavil nek zaviti pred-
met na mizo. In ko je padla na
tla tkanina, so zagledali čudovito
lepoto.

Devica Marija je sedela na
dragocenem prestolu in držala
božjega Sina v naročju. Podoba
je bila zelo, zelo stara. Barvo je
bilo moč slutiti samo še v glo-
bokih gubah obleke. Zlato na
prestolu se ni bleščalo več. To-
da Marijino postavo je preveva-
la resna, materinska milina in
kraljevska mogočnost.

Deček je pokleknil in za njim
vsi drugi v izbi. Modest pa je
sklonil svojo glavo prav na tla
in pred dobro Materjo jokaj, jo-
kal...

Kasneje, ko so oba otroka na-
stili in pred Marijino podobo
prižgali dve sveči, je Modest po-
slušal nenavadno zgodbo, ki jo
je pripovedoval deček. Babica je
zmiral čakala, da bo kak krščan-
ski duhovnik prišel v Karanta-
nijo. Krstil jo je bil njen oče in
ta je bil prejel vero od svojih
staršev. Tudi Venimar in Ina
sta bila krščena. Znala sta moliti
Očenaš pa tudi psalm De pro-
fundis in deset zapovedi sta se
naučila. Noben angelski spev ne
bi mogel tako ganiti Modesta,
kot svete besede, ki so jih zavze-
to in resno izgovarjala otroška
usta.

Ko se je približala polnoč, so
spremili sveto podobo v cerkev.
Venimar jo je nesel s tresočimi
rokami in vsi drugi, korni škof
in njegovi sobratje, mati Afra
in mala Ina in nekaj sosedov so
Materi božji svetili z baklami na
poti. In ko je ob križnem oltarju
stala na razsvetljenem stebru,
so vsi veseli začeli peti polnoč-
nico.

V temnem kotu ob koku pa se
je naslanjal nekdo, ki si ni bil
upal v hišo, temveč je v temni
cerkvi čakal na polnočno mašo.
Sedaj je videl, da je Modest
srečno našel domov. In namesto
divjih prividov, ki so mračili
njegov spomin, namesto strupe-
ne sladke pijače, ki jo je bil
okusil, je sedaj zagledal čistost
in ljubkost podobe.

Počasi se je približal. Tedaj
se je njegov pogled srečal z Mo-
destovim in nenadoma je zaslu-
til to, kar je bil škof spoznal:

Brez moči in smisla je bilo
divjanje demonov. V nič se je
spremenila vsa sramota, ki so jo
prizadejali otrokom božjim. Nji-
hov bes je bil poslednji, obupani
izpad pred porazom.

Bakle so gorele in sveče so
blagodejno dišale. In Modest je
pel:

"Veseli se nebo in raduj se
zemlja pred obličjem Gospodo-
vim. Zakaj On prihaja."

Simon Gregorčič:

SAM

Gorje mu, ki v nesreči biva
sam!
A srečen ni, kdor srečo vživa
sam!

Imaš li brate, mnogo od nebes,
od bratov ne odvrčaj mi oces!
Duh plemeniti sam bo nosil boli,
a sreče vžival sam ne bo nikoli.

Odpri srce, odpri roke,
otiraj bratovske solze,
sirotam olajšuj gorje.
Kdor pa srečo vživa sam,
naj še solze preliva sam!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
VOŠČILO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATE-
LJEM LASTNIKI IN USLUŽBENCI

RUDY'S QUALITY MEATS

DVE MESNICI

6706 St. Clair Avenue UT 1-0871
31728 Vine Street, Willowick 943-5490

PHONE ORDERS TAKEN
CHICKENS
Famous for our young juicy
junior size
ROASTING CHICKENS
3½ - 4 lb. avg. weight

HOLIDAY HAMS
fully cocked — extra lean —
extra flavor
IMPORTED HAMS
from Canada with the northwoods
taste

CHOICE BEEF
All meat boneless rolled
BEEF ROASTS

BEST WISHES FOR THE HOLIDAY SEASON FROM THE MANAGEMENT & EMPLOYEES

PHONE ORDERS TAKEN
TURKEYS
Finest, strictly fresh
CAPONS
Place orders early

SLOVENIAN SAUSAGES
home made — home smoked —
made according to our traditional
recipes

ZELODEC
home made — ready to eat —
by the piece or by the pound
BLOOD AND RICE SAUSAGES
Home made
Please place your order early.

BEST WISHES
FOR A MERRY CHRISTMAS SEASON
AND HAPPY NEW YEAR!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VAM ZELE

LOUIS F. ZELE - JOSEPH ZELE, Jr.

SUTTON C. GIROD

LASTNIKI

JOSEPH ZELE & SONS, INC.

DVA POPOLNA POGREBNA ZAVODA:

TWO FUNERAL HOMES:

6502 St. Clair Ave. EN 1-0583

452 E. 152nd St. IV 1-3118

Cadillac bolniški voz
z oksigensko napravo

DOSTI PROSTORA
ZA PARKANJE

*

Kličete nas lahko vsak čas.

Nas bolniški voz z vso pripravo za prvo
pomoč in drugi naši avtomobili za hiter
prevoz so Vam vedno na razpolago.

*

You may call us at any time.

Our Ambulance and cars always at your
service.

HUTCH'S GARAGE

6013 St. Clair Ave., zadaj --- Tel.: HE 1-2988

Splošna popravila avtomobilov, motorjev za čolne, mo-
tornih kosilnih strojev.

General repairs service: carburetors, ignition,
outboard, power mowers, all automobile repairs.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN PRAV SREČNO
NOVO LETO VSEM OBISKOVALCEM NAŠE GA-
RAŽE IN PRIJATELJEM.

IGNACIJ in ALENKA HREN

voščita

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem

SREČNE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN VESELO NOVO LETO 1966

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ZELI ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

Joe FUGINA - lastnik

JOE'S SHOE REPAIR

749 East 185 Street, na ogin Muskoka Ave.
Hitra in točna postrežba!

VSEM ČLANOM IN PRIJATELJEM ZELI
BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
Društvo slovenskih protikomunističnih borcev
v Clevelandu

MIHA VRENKO, predsednik

VELIKA ZALOGA

FLORSHEIM čevljev

ZA MOŠKE

ki so med najboljšimi

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

ter

SREČNO, ZDRAVO NOVO LETO
VAM ŽELI IN SE PRIPOROČA
TUDI V BODOČE

Louis Majer

FINO IN TRPEŽNO OBUVALO
ZA VSO DRUŽINO

6410 St. Clair Ave.

EX 1-0564

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in
SREČNO NOVO LETO
VAM ŽELI

LOUIS CIMPERMAN

GROCERIJA in MESNICA

1115 Norwood Rd.

ENDicott 1-0566

Ako hočete imeti okusne jestvine na mizi za praznike,
se oglašite pri nas. Dobra postrežba in
zmerne cene.Se iskreno zahvalimo za naklonjenost v preteklosti
in se priporočamo za bodoče!

Lastnika

St. Clair Hardware

LADDIE PUJZDAR in JOE VERTOČNIK

želita odjemalcem in vsem prijateljem vesele božične
praznike in srečno novo leto. Zahvaljujeva se za do-
sedanje zaupanje in priporočava za bodoče.
Plumbing supplies — Tools — Hardware — Lock Keys
— Electrical Supplies — Paints.

7014 St. Clair Ave.

UT 1-0926

BARAGOV DOM INC.

IN

Družabni klub v Baragovem Domu

želita svojim članom, prijateljem in vsem rojakom
vesele božične praznike in srečno novo leto 1966.
6303 St. Clair Ave.

EN 1-5926

JOE & MARY SADAR, lastnika

M-M-R Cafe

6507 St. Clair Ave.

EN 1-9113

želiva vsem našim odjemalcem, vsem gostom in prija-
teljem vesele božične praznike in srečno novo leto.
Izvisna domača kuhinja, ribja pečenka, vse pijače,
ljubezniva postrežba.

THE NORWOOD MEN'S SHOP

6217 St. Clair Ave.

UT 1-1393

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem našim odjemalcem in vsem rojakom. Hvala za za-
upanje, priporočamo se za bodoče.MERRY CHRISTMAS SEASON
AND A HAPPY NEW YEAR

SVETA NOČ

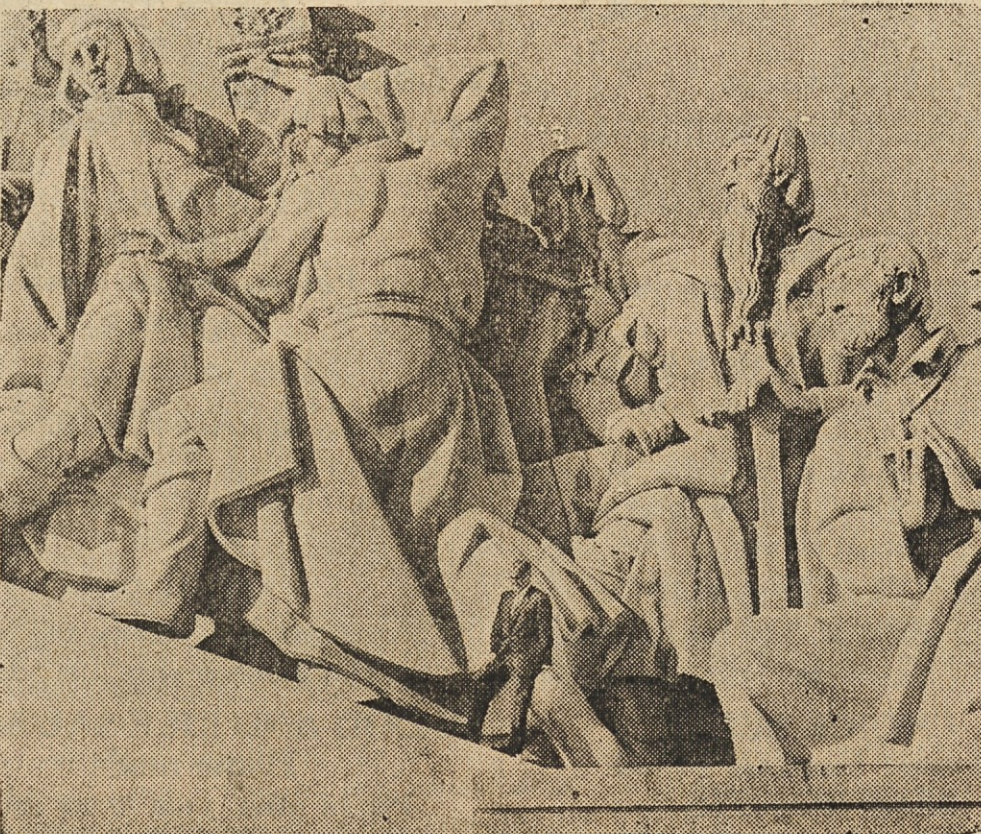
Sveta noč — samo ena je v
krogu leta kakor samo ena "ve-
lika noč": začetek in dopolnjevanje
našega odrešenja, rojstvo in smrt
ter vstajenje našega Gospoda
Jezusa Kristusa, slavljenega in
hvaljenega danes in na vekov
veke.Vsaka noč ima nekaj skriv-
nostnega in čudežnega. Ze spa-
nje, ki človeka nekako loči od
življenja in vsega sveta. Sanje,
kako nerazjasnljiva skrivnost:
srečujemo se z ljudmi, morda že
davno umrli, z ljudmi, ki jih
nismo nikdar videli. Noč s svo-
jim globokim molkom, ki pa sr-
cu in duši govori dostikrat glas-
neje, kakor mu je govoril kateri-
koli dan z vsem svojim hruščem.
Kakor so govorile mlademu fran-
coskemu grofu Karlu Fukoldu
tihe noči v puščavi Sahari. Ko
je moral zaradi slabega življe-
nja pustiti vojaško službo, je —
bogat človek — šel na potovanje
po Sahari. V toplih afriških po-
krajinah je prenočil marsikatero
roč kar na prostem, ležeč na to-
plem puščavskem pesku. Nad
njim neizmerno sinje nebo, po-
suto z zlatimi zvezdami. Naokrog
negibna, neizmerna tišina. In iz
tega globokega, skrivnostnega
molka je govoril ubogemu za-
blodnemu grešniku glas božji, ki
ga je klical k Očetu domov. In
mladi grof je v svoji dušni osam-
ljenosti poslušal klic. Do tedaj
tako napuhjen, je šel k molče-
čim trapistom; od tam za poniž-
nega hlapca k ubogim nunam v
Nazaret v Sv. deželi. A še tja je
slišal tisti klic iz tihih saharskih
noči. Pa se je vrnil tja, živel
kot puščavnik v največji revšči-
ni, v večnem zatajevanju, v po-stih in molitvah, da so ga leta
1916 zdvijani mohamedanci za-
vratno usmrtili. Pa je upanje, da
ga bo Cerkev prej ali slej posta-
vila na oltarje.Vsaka noč je polna skrivnosti.
A sveta noč? Saj to je posebna
božja noč. Vse pa, kar je božje,
je že samo po sebi skrivnostno.
Sveta noč — kako polna skriv-
nosti in čudežev. Rodi se Sin
božji — človeški pameti nedo-
umljiva skrivnost. Rodi se v u-
božnem hlevu — skrivnost bož-
je ponižnosti. Nebesa se odpro,
rebeški duhovi oznanjajo naj-
večji dogodek svetovne zgodov-
vine. Komu? Rimskega cesarju,
vsemogočnemu? Ne! Ubožnim,
nevednim pastirjem. Ti hitijo v
hlevček. Ali najdejo mogočnega
kralja? Ne! Nebogljenoto dete. Pa
pokleknejo, ga molijo — prvi
častilci Najsvetejšega. Čudež za
čudežem.Ni čuda, da sveta noč in sveti
dan razgibljeta srca in duše otrok
in odraslih kakor nobena druga
noč, noben drugi dan v vsem
letu. Ko mislijo že tedne in ted-
ne prej vznemirjeni in v prič-
kovanju na ta praznik, priprav-
ljajo jaslice, pastirce, božična
drevesca. Tudi Cerkev opomi-
nja vernike, naj pripravijo srca
in duše, ker "Gospod je blizu."
Sv. spoved, sv. obhajilo, postni
dnevi in adventu. Na Bavarskem
postavijo v nekaterih krajih jas-
lice že v začetku adventa. A bož-
jega Detea še ni v njih. Le en
angel z metlo pometa in snaži
prostor pred jaslicami, da bo vse
čedno in lepo pripravljeno za
božje Dete. In naša srca, naše
duše?Sveta noč je praznik otroka.
Otrok je nekaj čudovito nežne-
ga in ljubeznivega. Otrok je sre-
dišče družine. Vse skrbi zanj.
Zajoka — vsi se vznemirijo:
"Kaj pa mu je?" Zboli. Vsi se
boje: "Kako mu naj pomagamo?"
A tu je božje Dete. Ali mo-
remo mi ob njem ostati hladni?Sveta noč je praznik družine.
Menda nikoli v letu si ne želi
človek, živeti kje daleč od doma,
tako silno, kakor za Božič, da
bi mogel biti doma pri svojih.
V duhu jih kar vidi, kako sede
ob veliki mizi, se poltiho pogo-
varjajo, ker vsi čutijo skrivnost
svete noči. V "božjem kotičku"
pa so jaslice, svečke mirno pla-
polajo, med njimi pa spi božje
Dete. In človeku v hipu od ga-
njenosti in hrepenenja pridejo
solze. Praznik družine je; doma-
či ostanejo med seboj; ne zahaja
ta dan sosed k sosedu. Bi neka-
ko motilo, razpršilo svetonočno
razpoloženje.In praznik vsega sveta je.
Kjer bide še kako verno srce,
čuti tudi v najhujši zimi toploto
in svetost tega časa. Uslužbenec
na vlaku, ki drvi skozi tiho,
skrivnostno noč, je v duhu doma
med svojimi ob božičnem dre-
vesu. Mornar na širnem morju
poroma v duhu v svoj daljni dom
in razmišlja, kako stoji ali klečimati z otročiči pred Jezuskom
v jaslicah in ga prosijo, naj va-
ruje in erečno privede očeta do-
mov. Vojak na straži zre gor v
zvezdnato nebo ali v tiho noč,
v kateri skoro neslišno padajo
mehke snežinke, in ves premra-
žen misli na beli božični večer
doma. Jetnik v ječi zasliši pesem
svetonočnih zvonov, skrivnostni
odmev angelske pesmi nad betle-
hemske poljanami in se ne
more zdržati solz: "Sveta noč,
kako srečni so, ki jo morejo
praznovati v zlati prostosti, med
svojimi v topli sobi." V visokem
snegu in gorah zamigljajo na
vseh straneh na zasneženih po-
tihi večje ali manjše luči, plame-
nice, smolnice, ročne svetilke.
Vse se pomikajo proti enemu
kraju, proti župnijski cerkvi: k
polnočnici, k božjemu Detetu
grede verni župljani. Kjerkoli je
kaka katoliška cerkev in kato-
liški duhovnik, v zgočih afriških
pokrajinah, pri Eskimih v več-
nem snegu Groenlandije in Ala-
ske, ob Himalaji v Indiji, na Ja-
ponskem, se glasi nocoj angelski
spjev nad betlehemske polja-
nami: "Gloria in excelsis Deo" —
Slava Bogu na višavah." Po šir-
nem svetu, na kopnem in na
morju, v milijonskih mestih in
preprostih vaseh, na ladjah, pod
varstvom božjim plovečih po šu-
mečih morskimi valovi, poslu-
šajo ljudje, verniki in neverniki,
kristjani, mohamedanci, pogani
to noč večno lepo božično pesem:
"Sveta noč, blažena noč."Mi pa poklekamo z začuden-
mi pastirji pred jaslice in mol-
imo: "Zahvaljeno, božje Dete, za
prvo sveto noč in za vse božične
noči, ko tako bogato rosi božja
tvoja milost in sreča tvojega
rojstva čez širni svet in vse, ki
so blage volje."

Ksaver Meško

Božje Detece prihaja ...

Božje Detece prihaja,
glasno trka na srce;
večeri se, tuda nihče
vrat nocoj mu ne odpre."Ni prostora," ga odpravlja
neusmiljeni napuh.
Vse do slednjega kotička
je zasedel zlobni duh.Zdaj se je že poslovila
vsa ljubezen od srca!
Sveti Duh ga je zapustil,
zdaj je v njem oblast pekla.In sovražstvo se šopiri,
sika kakor gad zavist;
že svetišča si postavlja
in oltarje Antikrist.Božje Detece prihaja,
spremlja ga božični spjev;
zlobni svet pa ga odganja,
ne pusti Mu niti hlev.Božje Dete, pojdi z mano
do preprostih gorskih koč.
Tam so srca še odprta
Tebi na božično noč.Zibelka Ti je poslana,
prav tako kot prejšnje dni;
lučka v kotu je prižgana,
in ljubezen še gori.

LIMBARSKI

VELIKANI PRETEKLOSTI — Slika kaže astronavta Johna Glenna pred spomeni-
kom "Odkritij" v glavnem mestu Portugalske Lizboni.DA BI BLAGODEJEN MIR IN SREČA VLADALA V
VASIH DOMOVIH IN VASI SRCIH MED BOŽIČ-
NIMI PRAZNIKI IN V VSEM LETU 1966,
da bi potovali vedno prijetno in udobno, da bi radostni
uživali naravne krasote Slovenije, morja in neba ter
vseh krajev, ki jih boste obiskovaliVAM IZ VSEGA SRCA ŽELITA
lastnika najstarejše slovenske potniške pisarneMR. & MRS. AUGUST
KOLLANDER

HE 1-4148

6419 St. Clair Ave., Cleveland, O. 44103

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 1966

SEASON'S GREETINGS

from

GRDINA SHOPPE

6111 St. Clair Ave.

Tel. HE 1-6800

VESEL BOŽIČ V 1965!

DOBER VID VSE LETO 1966!

SLAK

OPTIK

1123 NORWOOD RD.

EX 1-0850

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCEM ŽELITAEDWARD HOMOVEC in ALBERT KLINEK,
lastnika

RACE DAIRY STORE

17002 Grovewood Ave.

IVanhoa 1-9604

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELI VSEM

JOHN KNIFIC, SR.

REALTOR

Prvovrstna, zanesljiva, točna
in hitra postrežba!

820 East 185 St.

IV 1-9980

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCEM ŽELI

L & M TOBACCO AND CANDY CO.

JOHN E. LOKAR in ERNEST MRAMOR, lastnika

784 East 185th St.

KEnmore 1-8777

CANDY - CIGARE - CIGARETE
IGRAČE NA DEBELO

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

PRIJATEL'S PHARMACY

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions - Vitamins - First-Aid Supplies

vogal St. Clair Ave. in 68th St.

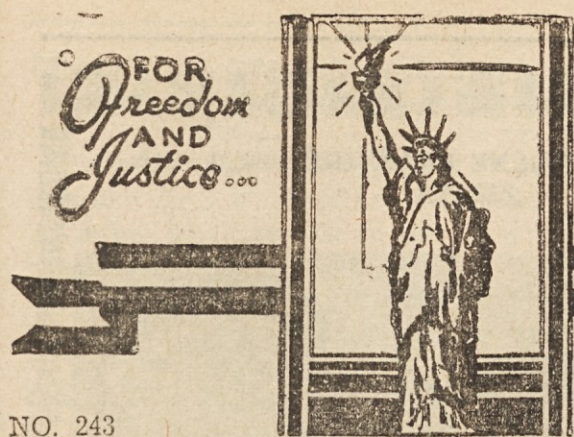
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELI VSEM

ZLATE'S SUPERETTE

Meso odlične kvalitete, grocerija vseh vrst,
zelenjava in mehke pijače

662 East 140th Street

MU 1-9160

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN-HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 243

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, DECEMBER 20, 1965

STEV. LXIII — VOL. LXIII

TRETI DEL — SECTION III

MARJAN JAKOPIČ:

Slovenski božič

Prijetno, nekako skrivnostno svečano je nocoj, čeprav sneži in je jezero ob kraju že povsem zamrznjeno. Ljudje hite, mudi se jim, kot da jih srce priganja, naj pohitijo. Izložbe so polne neštetihi luči in zvočniki nameščeni na cestah ponavljajo božične pesmi. Od jezera piha mrzel veter, pa kdo bi nocoj mislil na mraz, kdo bi se menil za piskanje vetra po ozkih ulicah in strehah.

V mislih sem doma na zapečku kmečke peči, v kateri prasketa veliko grčavo poleno. Stara zelena peč pošilja svojo toploto po veliki sobi in daleč, daleč na tuje, kjer jo marsikdo od nas objema v mislih, posebno ob praznikih, nocoj na sveti večer.

Veseli sem in stopil bi do vseh, znanih in neznanih, srečnih in nesrečnih in jim voščil miren in blagoslovljen božič. Saj se spominjaš, prijatelj, našega slovenskega božiča? Da, si mi dejal in oči so ti segle nekam daleč, kot bi iskale mladostni spomin. Zamašnil si se in se povrnil v preteklost, lepo in brezskrbno. Tiho si prisedel za javorovo mizo, med svoje domače, znanke in sode, ki so te sprejeli nasmejanega obraza, veselega srca. Dvignil si oči v bohkot kot, kjer se je danes umaknil križ preprostemu hlevčku, pravemu slovenskemu hlevčku, narejenemu iz leskovih palic in smrekove skorje. Po zelenem mahu stojijo pastirji, s slovenskim obrazom in odkritosrčnimi očmi. Pastirski so kot živi, se ti ne zdi? Neroden oči držijo v rokah ovco, prignano neke iz bohinjskih hribov ali Jalovca, ves je neroden, da se še odkriti prav ne zna. Nad hlevčkom, v katerem brli drobna svečka, plava angel miru. "Mir ljudem na zemlji" je zapisano na belem prtu, ki visi pred jaslami. Mir tistim, ki so zbrani ob jaslakah in še bolj onim, ki se potikajo po svetu.

Sneži in steze so zametene. Borovci in smreke kot srebrne vile polglasno šepetajo. V rojstni hiši pa je čudno toplo nocoj, tako brezskrbno. Po hiši, hlevu in dvorišču diši po kadilu. Neznana skrivnost, do tega večera za mnoge skrita in pritajena, je stopila v človeška srca. Po domu plava molitev: "Ki si ga Devica rodila..."

Pri fari pritrkava. Zvonovi vriskajo, pojo in trkajo na razsvetljena okna v dolini in na

bregu. Tako svetla in prijazna so drobna okna slovenskih domov nocoj. Vrata se odpirajo, da pramen luči pada na kristalno čisti sneg. Ljudje stopajo pomlajeni v burjo in ne čutijo teže let. Srca pojejo z zvonovi, z domačimi farnimi, ki pojo nocoj — na sveti večer najlepše.

Sneži in gozd ob poti je skrivnostno tih. Vas je polna pričakovanja, kot da se mora zgoditi nekaj velikega. Sosed vesel pozdravlja soseda ter mu vošči žegnan božič. To je morda vse, a to je dovolj, tako veliko.

Cerkev je že polna. Na koru pojo orglje ubrano, nežno kot ustnice otroka. Srca pojejo z njimi. Sovraštvo, jeza, zavist nocoj v njem nimajo prostora, saj je to noč rojena večna Ljubezen. Staremu župniku se trese glas, ko oznani: In porodila je Dete, ter ga položila v jasli... Trenutek blaženosti in otroške sreče je to. V cerkvi že valovi večno lepa: Sveta noč, blažena noč. Tiho in ljubeče kot bi se bala, da ne prebudi pravkar rojenega Deteta. Srca poklekajo pred uboge jasli in Rojenemu prinašajo svojih daril. Vsak svoje, vsi pa iz skesanega in spokornega srca. V culo, kmečko culo smo navezali svoje darove in se postavili prav v zadnji kot hlevčka in Mu rekli prav domače: Jezusček, poglej me, nevreden cestinar k Tebi prihajam, daj mi prostor vsaj v ketu... Ubogi, nevedni so moji darovi, pa jih vseeno sprejmi in blagoslovi...

Drobni Jezusček pa se smehlja, in to je dovolj.

Sneži in zunaj je mraz. Jaz pa sem daleč neke v prijetno topli sobi, med dobrimi ljudmi in nerodnimi pastirji.

Rad bi bil to noč sam s svojim svetim večerom. S tistim, ki diši po kadilu in je požegan že stoletja z roko mojih dedov. Rad bi bil sam z Detetom pod rodnim krovom v bohkovem kotu in bi kramljal s pastirji v širokih klobukih in škornjih. S tistimi, ki so tako podobni mojim ljudem.

Tudi tebi, moj brat in sestra, kjerkoli po svetu, želim tak božič. Tebi, narod moj, ki so ti ga vzeli in ga izbrisali s koledarja, naj se kmalu povrnejo časi, ko bo slovenski človek v svobodi lahko častil svetonočno Dete. Naj nad slovenskim nebom zapoje božični zvonovi skupaj z angeli: Slava Bogu na višavah in mir na zemlji, ki je že toliko trpela, toliko krvavela!

Žalost radi štrukljev

(J. J. REGERČAN)

"SLAVNO PODGORJE" pod Gorjanci je zanimivo opisoval profesor Janez Trdina. Jaz sem ga srečal in spoznal v njegovih že prav poznih letih. Prvič sem ga videl v nekdanji Milerjevi gostilni v Bršljinu poleg novomeškega kolodvora. Imel je tam malo sobico in preživljal jesen svojega življenja. Spominjam se sivga, malo že sključnega moža, v bolj revni obleki in pod nekakim bolj belem klobukom. Še se spominim, ko sem vprašal očeta, če ni tisti vstopil mož mlinar, ker le mlinarje sem videl s takimi, od moke zaprašenimi klobuki.

"To je učen mož, ne pa mlinar; stari profesor Trdina je to," mi zašepče oče.

Kaj? Taki-le so profesorji, sem sam pri sebi tuhtal in tisti moji osemletni dobi in sem pogledaval na suhi, špičasti profesorjev obraz, ki je sedel tam na drugem

koncu gostilniške sobe in si naročil četrtinko vina. Takrat sem ga hitro pozabil. Ko sem pozneje začel čitati knjige in bral tudi njegove spise, sem se nanj večkrat spomnil, kakor se še sedaj. Ko sem pa bral njegovega "Pavleta," mi je Trdina zelo imponiral. Malokdo bi mogel dati človeku lepših naukov, kakor jih daje v Pavletu ravno Trdina. In nihče, kakor ta Trdina, ni poznal Podgorcev, ki so bivali pod visokimi Gorjanci.

Iz tega Podgorja vem tudi jaz par dogodbin. Slišal sem jih v mojih mladih letih in naj vam povem čitateljem "Ameriške Domovine" dve to pot.

Podgrad je zadnja župnija pod visokimi Gorjanci. Po raztresenih vaseh biva preprosto, skromno ljudstvo, ki je z malim zadovoljno. Polje ni posebno rodovitno, razen nekaj dobro ugnjenih njiv. Ljudje so se skrom-

Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem...

no preživljali. Med njimi je bilo nekaj bolj premožnih, toda malih bajtarjev in malih gruntarjev je vedno bilo več in je tako menda še, kakor pa prvih.

Pokojni Štembur (Zure), župan šmihelsko-stopiške občine, je pravil, da se je nekoč vrnil neki podgorski rojak iz Amerike. Ves vesel je prišel domov in se dal s kočijo pripeljati z novomeške postaje domov. Cela vas je gledala debelo, misleč, da se je pripeljal sam okrajni glavar na kak ogle. Čez dva dni je pa prišel tisti Amerikanec v mesto in se kajpada ustavil v Štemburjevi gostilni. Ko se je najedel pečenke in isto nekoliko zalil z dobrim vinom, se je mož malo razgrel in začel pripovedovati kdo je. Končno ga Štembur pobara: "Kako se ti pa kaj dopade doma?"

"Vse bi bilo, samo mesa ni, kakor v Ameriki," je odvrnil rojak. "Veste, komaj sem že čakal, da sem zopet malo mesa vgriznil," in je kazal na pečenko

na krožniku pred njim. "Sem se že preveč pohujšal v Ameriki. Včeraj sem malical, za mi sam suhi kruh kar ni šel doli. Ko bi ga ne zalival z jabolčnikom, bi ga malo spravil doli..."

"Čez dva meseca tisega Amerikanca ni bilo več doma, odšel je nazaj v Ameriko," je pravil Štembur.

Tako je bilo najbrže marsikje po slovenskih vaseh. Kdor se je navadil le malo Amerike, je težko obstal doma.

Pustimo to in vrtno se k naslovu te črtice, zakaj "ni bilo štrukljev?"

V Gornji P. je živila Krivčeva družina. Na srednje velikem posestvu so gospodarili Krivci že dolgo. Bili so posebnega tipa ljudje. Drugi so vedeli o njih, da so bili petični. Bili so varčni, delali od zore do mraka in mnogokrat še ponoči. Vsako leto je stari Krivec odredil par mladih volov in jih dobro prodal. Doma pa sta bila

vedno nastavljena dva mlada para juncev, za naprej. Tako je slo pri Krivčevih naprej. Čas je potekal in gospodarja Krivca postaral in nekega dne je težko obolel. Poslali so po gospoda, ki je Krivca prevedel in dal v poslednje olje. Ob postelji so stali proti večeru: dva sina, tri hčere in mati. Zalostno so pogledavali na očeta, ki je na postelji hrope in kazal znake, da bo težko kaj z njim.

Zunaj se je že mračilo. Mati je nažgala petrolejko, dasi ni bila navada, da bi pri Krivčevih trčili ob večerih petroleji, če ni bilo posebne sile in potrebe zato. Večere so kar navadno presedeli v temi. "Sedeti se že vidi tudi v temi," je rad dejal Krivec, kadar je kdo povpraševal, zakaj nimajo luči. Toda ta večer je bila izjema.

Mati pravi: "Fanta, mi bomo šli odpraviti še živino. Ti Franca pa deni večerjo kuhat. Ostalima dvema hčerama pa je naročila, naj pri očetu ostaneta, da ne bo sam in naj pazita, če bo kaj potreboval. Če mu bo pa hujše, me pa hitro pokličita."

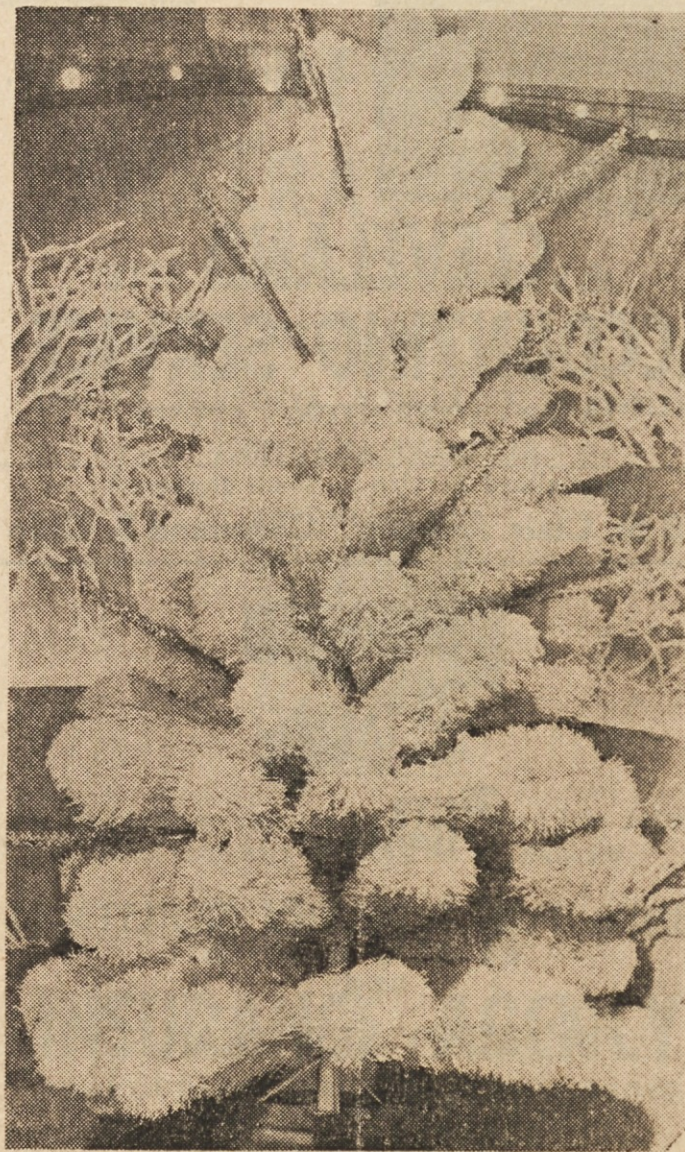
Ko so prišli v hlev, veli mati sinovoma: "Oče je hudo slab. Težko če bo dočakal belega dneva. In kadar je smrt pri hiši, pridejo sorodniki, potem pogrebci, treba bo kaj boljšega postaviti na mizo. Jaz in Janez bova živino odpravila lahko sama. Ti, Jože," je rekla mlajšemu, ki je imel kakih 15 let, "pa pojdi v kaščo, napolni en mernik pšenice in hitro nesi na Težko vodo v mlin in naroči, da naj gotovo do jutri popoldne zmelje, da bomo imeli moko za štruklje. Za pogrebce bo treba napraviti štruklje in moke pa nimam doma skoro nič."

Komaj je mati izgovorila omenjeno naročilo sinu, se je Jože že obrnil in hitro stopil v kaščo, napolnil vrečo s pšenico, se malo opravi, opti žakelj na hrbet in stopal preko bližnjice proti mlinu.

Čez kake tričetrt ure je bil že v mlinu.

"Dober večer, stric," nagovori mlinarja, "prinesel sem mernik pšenice in mati prosijo, da morate za gotovo zmeliti do jutri popoldne. Veste, oče so bolni in bodo umrli, pa bo pogreb in bodo štruklje jedli."

Zadnji stavek je fant kar nekam veselo povdaril. Najbrže so mu rojili po glavi dobri, okusni štruklji. Mlinar, ki je starega

Božično drevesce

Božični prazniki so šele tedaj v družinah res svečani in spokojni, kadar se zasvetijo zvezdice nad hlevčkom pri jaslakah ali kadar zažare lučke na božičnem drevescu. Jaslice imajo dosti starejši izvor. Udomačilo so se poveli v južneevropskih in alpskih deželah. Božično drevesce pa pričara svetonočno razpoloženje bolj v severnih krajih.

Pri nas je prišlo v navado oboje: jaslice in drevesce. Božično drevesce je bolj nemška šega. Prvikrat so ga postavili pred 300 leti v Strassburgu. Od tam se je razširilo preko Rena v notranjost Nemčije, od koder se je raznesla navada po vsem krščanskem svetu. Udomačilo se je najprej v plemiških in meščanskih družinah. Pozneje pa se je priljubilo tudi pod skromnimi strehami.

Na Dunaj je prinesla prvo božično drevo žena nadvojvode Karla, zmagovalca nad Napoleonom pri Aspernu. Na Angleško je zanesel to božično navado mož

kraljice Viktorije, princ Albert, ki je bil po rodu Nemec.

A Ameriki smo lepo navado, polno svetnočne poezije, spoznali pred sto leti. Takrat je neki farmer prinesel v New York nekaj voz božičnih smrek. Danes skoraj ni družine v Ameriki, ki bi ne imela za Sveti večer svoje božično drevo.

Božična smreka je pri nas, posebno v severnih slovenskih vaseh, stara nad pol stoletja. Če že ne drevesc so naše matere za praznike obesile nad ognjiščem vsaj smrekove veje. Motivi smrekovih vršičkov s svečo so postali stalni božični okraski. Po marsikaterih mestih se je udomačila navada, da mestna občina okraši in očari kak trg z električnimi lučkami na veliki smreki. Na vrhu se blešči napis: Vesel božič vsem meščanom! V Združenih državah je to postal že skoraj vsesplošni običaj.

Ni ga tako zakrknjenega človeka, ki bi se ob pogledu na tako prisrčno voščilo ne vzradostil!

Krivca dobro poznal, se je začudil:

"Kaj, tvoj oče je bolan? Pa je bil vendar tako trden in močan, zdrav, kakor kamen!"

"Ja, so bolni, so, in prosim, da za gotovo ne pozabite zmeliti do jutri popoldne, da bomo štruklje jedli, ker oče bodo umrli," je zopet povdaril fant.

"No, če je tako, pa bom. Jutri priditi takole ob enih štirih popoldne, bo že zmelito."

"Dobro, pa ne pozabite!" je zopet naglasil naročilo fant in odšel v noč.

Mlinar je nato stopil po fantovem odhodu ven na prag in razločno slišal, kako je fant veselo žvižgal preko polja, vračajoč se domov. Mlinar je bil prepričan, da je mladi fant prevzel od veselja, da bo štruklje jedel, pozabil na vso žalost in štruklji so bili več, kakor oče in vse drugo.

Noč je minila in staremu Krivcu je odleglo. Zjutraj se je že počutil boljšega. Vročina, ki ga je kuhala zvečer in ponoči, je popustila in bolnik je bil boljši.

"No, kaj sedaj," je tuhtala stara Krivka.

"Jože," je poklicala mlajšega

sina, "pojdi doli v mlin in povej mlinarju naj pšenice ne zmelje. Povej mu, da smo se malo prenegliali. Bo pa za drugič, pšenico pa domov prinesi."

Mladi fant je postal otožen pri tem naročilu. Opravi se je zopet in šel v mlin. Ko stopi v mlin, je vedel povedati dotični mlinar večkrat, je šlo fantu skoro na jok in je rekel: "Stric, ali ste že zmelili pšenico?"

"Nisem še, saj sem povedal, da pridite šele ob štirih popoldne. Kaj si pa prišel že zdaj zjutraj?"

"Veste stric, veste stric," je nekam jecljajoče začel fant, "ni treba zmeliti. Oče so boljši in štrukljev ne bo treba..."

Mlinar mu je dal vrečo pšenice nazaj in fant se je žalostnega obraza poslovil in odšel proti domu. Mlinar je gledal za njim in to pot fant ni žvižgal, kakor prejšnji večer, ko je bil še trdno prepričan, da bodo oče umrli in da bodo štruklje jedli.

To zgodbo je dotični mlinar, ki je pozneje vodil mlin v poganski graščini, večkrat povedal pri nas, kadar je prišel slivovko srkat k svojemu očetu.

Ivan Zorman:

NA SVETI VEČER

Nocoj, ko spet obhajamo spomin, kako na svet prišel je božji Sin, izročil nam Očetovo povelje, da vladaj svetu bratstvo, mir, veselje, na vas, očetje naši, mislim, o usodi, ki vas po svetu razkropila je, ki z grenkim znojem vas pojila je, ki zdaj le v tuje zemlje grob vas vodi.

Nad vami vendar je razlit nocoj mladostnih časov rajsko svetli soj; spomin na srečni božič v domovini večer življenja vam sladi v tujini: spet v duhu zapoje čez plan zvonovi, po mahu jaslac bajno zadiši, domača pesem radostno zveni o blagovesti, srcem večno novi.

Ne morete v mladostne dni nazaj, minul je zlati čas na vekomaj. Že zarod nov ob vaši strani vstaja, s skrbjo in z upom vam srce napaja. O, da navzel bi vaših se kreposti: pošten značaj, za delo pridna dlan, v ljubezni zvest, v težavah mož srčan, šegav in zdrav v izkušeni modrosti!

Po bliskovito beži naš novi čas, strog, neizprosni je njegov ukaz. — Srce poeta moli v noči sveti: Daj, božji Sin, še dolgo nam živeti — mladina naša krepko naj zajemlje iz naših dedov močnega srca, da v nas ostal bo ogenj njih duha, da v nas ostal bo sok slovenske zemlje!

UT 1-5158
Res: EX 1-9473

Vesele božične praznike

in

srečno Novo leto

želi

ANTHONY F. NOVAK,

State Senator

CLEVELAND ACCOUNTING SERVICE

TAXES - ACCOUNTING - AUDITS
ACCOUNT ANALYSES

"Specialized Service to Small Business"

6218 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio

WISHES FOR A MERRY CHRISTMAS

and

A HAPPY NEW YEAR

from

CONGRESSMAN
FRANCES P. BOLTON

VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM
IN ZNANCIEM VOŠČIM
PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO.

S prisrčnimi pozdravi!

JOHN J. PRINCE

Best wishes for
a Merry Christmas
and a Happy New Year

Min's Beauty Salon

6430 St. Clair Ave. EN 1-7157

Lastnica MINNIE KADER želi vsem gospem in gospodičnam, ki obiskujejo naš salon, vesele božične praznike in srečno novo leto.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELIMO VSEM

EDWARD J. ROZANCE in DRUŽABNIKI
JOHN ROZANCE
FRANK GUSICH

LAKELAND REALTY

REAL ESTATE — INSURANCE SERVICE

15604 Waterloo Rd.
KE 1-3662 KE 1-6681

Spomini na praznovanje božiča v taborišču Eboli

ABERNANT, Vel. Brit. -- Na-
glo beži čas naprej in kar never-
jetno se mi zdi, da bo letošnji
Božič že dvajseti, katerega bom
preživel na tujih tleh.

Božič 1. 1945 sem preživel v
južni Italiji, kakih 60 km proč
od Neaplja, v malem mestu, v
oljčnem gaju — Eboli, — kjer je
bilo naše taborišče. Že med prvo
svetovno vojno je bilo na istem
kraju jugoslovansko vojno tabo-
rišče, katerega so s hrano menda
zelo dobro oskrbovali Francozi,
kakor je za časa našega bivanja
tam pripovedoval neki starejši
Srb, kateri je bil za časa prve
vojne kot mlad fant srbski vo-
jak po raznih potih vojaškega
življenja prišel v Eboli med pr-
vo svetovno vojno in po končani
drugi znova. Do septembra 1943
so menda tam nad eno leto bi-
vali Nemci, od takrat naprej ter
do septembra 1945 Angleži, v
maju 1947 z odhodom angleško-
ameriške vojske je bilo to tabo-
rišče likvidirano ter vsa premi-
cina izročena mestni upravi E-
bolija, zemlja pa privatnim last-
nikom. Pozneje sem izvedel, da
je na istem kraju pod oljkami
naredila lično taborišče neka ita-
lijanska skavtska organizacija za
taborenje. Da je to res, ne mo-
rem trditi. Kakor sem slišal, ta-
ko tudi jaz povem.

Kraj in lega sta kar primerna
za vse to, čeprav je do morja za
kopanje daleč. Zrak pod oljčni-
mi nasadi je odličen, seveda za
zdrave. Onim, kateri so bolni na
pljučih, pa ta težki zrak kmalu
uniči dihala in precej Jugoslo-
vanov počiva v bližini Ebolija
v Batlipadliji, kjer se nahaja
skupno vojaške pokopališče in
čaka poslednje Velike noči veli-
ko število nemških in britanskih
vojakov, Poljaki, Srbi in tudi
5 Slovencev, ki so umrli 1. 1946
v bolnici taborišča.

1. Debeljak Ludvik, iz Zamost-
ca pri Sodražici. Žrtev tuberku-
leze — umrl prav svetniške smr-
ti v soboto 6. julija. Izredno ta-
lentiran umetnik-slikar, učenec
mojstra Goršeta.

2. Žitnik Zvone iz Ljubljane,
graficar in klišear v Jugoslo-
vanski tiskarni, izredno talenti-
ran fant, vedno vesel in zelo agi-
len, idejen in pošten. Na bin-
koštni ponedeljek, 12. jun. 1946,
se je kopal z drugimi rojaki v
nekem zelo mrzlem in nevar-
nem kanalu. Vrtinci so ga vrgli
z vso silo ob mrežo vrata kanala
ter mu zdrobili prsni koš. Takoj
so mu prihiteli sokopalci na po-
moč, a bilo je vse zaman. G.
Borštnik Pavle mu je zelo lepo
govoril v slovo.

3. Kosmač Ivan iz Črnega vr-
ha nad Idrijo. Zelo pošten in
veren fant. Umrli vsled vnetja
možgan v septembru 1946.

4. Prele Franc iz Sežane. Zelo
miren fant, umrl kmalu za Kos-
mačem, za isto boleznijo. Nad
eno leto je tožil vsled bolečin v
glavi. Hodil je na zdravniški pre-
gled, a niso mu mogli navadni
zdravniki pri najboljši volji ni-
česar ugotoviti. Vojaški zdrav-
niki-specialisti so pa že ob koncu
1. 1945 odšli zopet v civil in več
takim slučajem v taborišču ni
mogel nihče pomagati.

5. Podplatnik Stanko, štajerski
rojak, bivši nemški vojak, nato
britanski. Kot ujetnik je bil
sprejet v angleški R. A. F. Umrli
v oktobru 1946 kot žrtev tuber-
kuloze. Zelo dober, miren deček.

Njih težka zemlja pot je kon-
čana. Daleč od drage rodne zem-
lje spijo nevzdravno spanje in
mi, ki bomo ob jaslicah in na
božičnem drevesčku prižigali
svečke, se v molitvi spomnimo
vseh teh in ostalih, kateri po-
čivajo z njimi.

Vseh prebivalcev taborišča v
Eboliu je bilo okrog 12.000, vsaj
toliko nas je bilo v septembru
1945, ko smo prišli iz Forlija in
Cezene v severni Italiji. Tu so
bile zbrane vse antikomunistič-
ne vojne enote Jugoslavije:
četniki, srbski dobrovoljci, hr-
vatski domobranci in slovenski
primorski domobranci, kateri
smo 30. aprila 1945 z ostalimi
antikomunisti-borci srečno pri-
šli preko Soče in naslednji dan
v Palma Nuovi v Furlaniji in
prišli skupaj z anglo-ameriški-
mi četami. Tam smo 3. maja predali
orožje in ostalo vojaško opre-
mo. Sprejeli so nas še dokaj
lepo in dostojno in tudi s hrano
v primeri z drugimi voj. ujet-
niki, kar lepo oskrbovali. Prve
dni junija smo izvedeli za usodo
Vetrinja in razumljivo, da nam
ni bilo preveč prijetno pri sre-
u. Pobeg iz taborišča v Forliju je
bil prav lahek in britanski vo-
jaki, kateri so ga stražili, so še
pomagali omajati žično mrežo,
da si lahko šel skozi. Pa vendar
jih ni mnogo uteklo, razen nekaj
Primorcev, ki so imeli znanje
med dobrimi Furlanci, drugi zo-
pet znanje v bližnjih civilnih
taboriščih. Mnogi so odšli, če-
prav v negotovosti za življenje,
v Gorico, Trst in okolico, katera
je bila pod anglo-ameriško upra-
vo. V Forliju smo živeli s srb-
skimi dobrovoljci v lepi slogi.
Oni so vprižarjali prav lepe
dramske prizore, imeli lep, mo-
čan pevski zbor in odlično voja-

ško godbo. Tudi Slovenci nismo
zaostajali za njimi in je bilo
naše kulturno življenje kljub
vsem neprilikam res na višini.
Tudi mi smo vprižarjali razne
dramatske nastope, pevske kon-
certe, športne prireditve, razne
tečaje itd. Vsak dan smo imeli
po dve sv. maši, katere sta
opravila č. gg. Kunstelj Ignacij
in Robljek Peter. Ta dva sta z
nami delila usodo begunstva,
bridkost in veselje. Poveljnik
slovenskih edinic je bil g. gene-
ral Andrej, letošnji 70-letnik v
Clevelandu, g. Prezeli Ivan, zelo
skromen, miren mož. Bivšim pri-
norskim domobrancem je pove-
ljeval znani major Debelak Jan-
ko in nas včasih prav pošteno
okregal, drugič pa s svojim hu-
morjem spravil v prav dobro
voljo. Štajerskim "čehom" je bil
za vodnika g. Zmagoslav - Me-
lahar Jože. Ta je res lahko po-
nosen na svoje štajerske rojake.
Kranjskim četnikom je povelje-
val g. major Savo, srbski rojak,
ki je dobro razumel naše stanje.
Sicer pa vsaj med moštvom ni
bilo razlike kdo si: četnik, do-
mobaranec itd. Vsi smo čutili: be-
gunci, ujetniki smo, naša usoda
je negotova in potrebno je, da
smo si dobri med seboj. Pa tudi
med bivšimi častniki je bilo
slično.

V Eboliu smo se po zaslugi g.
majorja Debelaka naselili na le-
pem, prijaznem pobočju, gričku
taborišča. Mož je šel en teden
preje s tehničnim osebjem naše
skupine, da prevzame od britan-
ske vojne oblasti taborišče. Pri-
povedoval je večkrat, da so ho-
teli Slovence na vsak način na-
seliti na vlažni ravnini. Mož se
ni dal ukloniti. Z energičnim
nastopom pri Angležih in Srbih
je dosegel, da smo se naselili
sami zase v zelo lepi legi in od-
daljenosti od drugih narodnosti
in živeli res lepo v miru sami
zase. Med prvo svetovno vojno
so bivali na istem mestu tudi
Slovenci. Živeli smo v zelo do-
bro ohranjenih šotorih. V ploče-
vinastih barakah so bile pisarne,
vodstvo taborišča. Ena baraka je
bila spremenjena v lično kapelo
Marije Pomagaj, katero je lično
in mojstrsko uredil pok. umet-
nik Debeljak Ludvik.

Tudi v Eboliu smo kulturno
življenje gojili v zelo lepi meri,
prirejali razne pevske nastope,
razne tečaje itd., pa vendar ne
več s takim navdušenjem kot v
Forliju. So pač nastopili hladni
jesenski dnevi, tudi hrana je
bila prve tedne slabša. Vse to
je pokvarilo razpoloženje. Kma-
lu smo se vživeli v razmere, hra-
na in ostala oskrba, vse se je
(Dalje na 3. strani)

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE VSEM
ŽELITA

Michael Telich

John R. Telich, GLU

ZASTOPNIKA

SUN LIFE OF CANADA

2829 Euclid Avenue

CH 1-7877

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

Koliko bogastva in blagostanja pomeni
gornjih šest besed!

Hvala za vašo naklonjenost!

MARIE RICARD
BEAUTY SALON

17216 Grovewood Avenue

IV 1-0645

SLOVENSKO GRADBENO PODJETJE

T M G

29312 White Road

WH 3-3688

JOE MALOVRH

JAKOB MEJAC

ŽELI VSEM ROJAKOM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

Priporočamo se za gradbena dela novih hiš, dozidave,
popravila, obnovitev in preureditev prostorov in sob.

FRANK VIDMAR

1038 East 74th Street

ENdicott 1-4362

GROCERIJA in MESNICA

— Se toplo priporočamo —

Zelimo vsem rojakom vesele božične praznike
in srečno novo leto!

VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE
in
SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM
PRIJATELJEM IN
ZNANCIEM

MAX GERL

COUNCILMAN
3. VARDE
v Euclidu

Hvala volivcem in vsem, ki
so kaj pripomogli, da sem
bil izvoljen.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO

VAM ŽELI

MARTIN ANTONČIČ

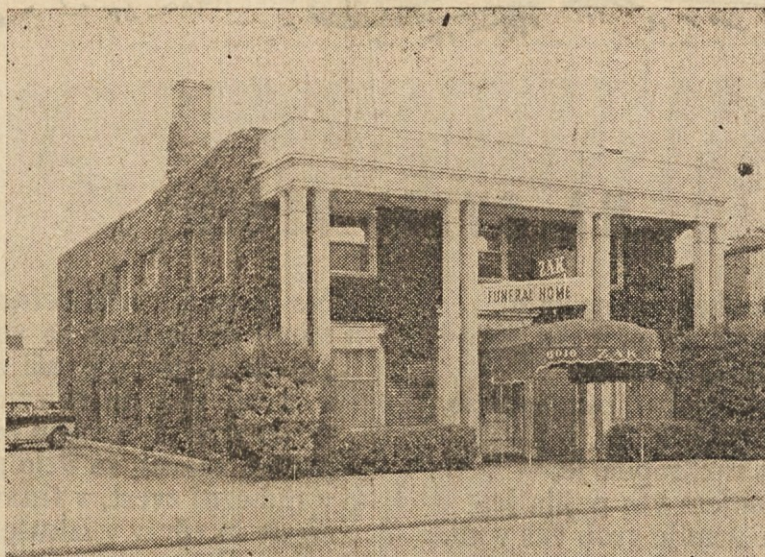
Poslušajte njegov slovenski program
vsako nedeljo ob 10:30 in 12:30
na radio postaji WDOK 102.1 FM

ANTON ZAK

ZENO A. ZAK

Ob zatonu leta se najtopleje zahvaljujemo za vso
naklonjenost izkazano našemu podjetju

ŽELIMO SREČNE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER ZDRAVO IN ZADOVOLJNO
NOVO LETO!

ZAK-POGREBNI ZAVOD - ZAKRAJSEK

NAJMODERNEJE UREJEN V VSEH PODROBNOSTIH

Postrežba z invalidnim vozom vedno na razpolago

CETRTI ROD V POGREBNI SLUŽBI

6016 St. Clair Avenue

ENdicott 1-3113

SPOMINI NA PRAZNOVANJE BOŽICA V TABORIŠČU EBOLI

(Nadaljevanje z 2. strani)

nekoliko izboljšalo in je kar šlo. Za dušno pastirstvo sta se zelo brigala č. gg. Kunstelj in Robljek in v oktobru in v adventu 1945 je bila kapela vsak večer

pri blagoslovu in rožnem vencu premajhna za vse. Ob nedeljah in praznikih je bila sv. maša ob 10. uri dopoldne na prostem, ob slabem vremenu pa v veliki dvorani taborišča. Oba generala, g. Prezelj in g. Parac Matija, od hrvatske armije, sta se redno vsako nedeljo in praznik udele-

žila sv. maše. Enako tudi vsi ostali častniki. G. major Debelak ni bil posebno pobožnjaški, toda če je pri katerem opazil, pa naj je bil to oficir ali navaden vojak, da je nalašč opustil nedeljsko mašo, sta prav pošteno ropotala in drugič ni več namenoma izostal. Pri sv. maši je vedno odlično pel moški zbor, ki ga je vodil g. Savelli Emil. Njemu so pomagali in ob drugih prilikah igrali na harmonij ali orgle v okoliških cerkvah gg. Ušaj Tone, Čamernik Gabrijel in Repič Lojze. Ko smo se malo privadili okolici in njenim prebivalcem, smo večkrat peli pri sv. maši Italijanom v Eboliu, Napoliju in okolici.

Sredi novembra 1945 nas je zapustil č. g. Kunstelj ter odšel kot dušni pastir med slovenske rojake, Rafovec, kateri so bili v britanski službi okrog Napolija. To so bili skoro vsi bivši nemški vojni ujetniki, zelo dobri fantje, okrog 200 po številu. Viharji življenja med vojsko in po vojski so jih spravili vsaj nekatere na napačna pota in g. Kunstelj je s svojim nesebičnim in požrtvovalnim delom vsaj vse v večini spravil na pravo pot in jim utrdil zvestobo Bogu in narodu. V taborišču je z vso vnetostjo nadaljeval z dušnim pastirstvom vedno veseli, dobri č. g. Robljek.

Tako so se počasi približevali božični prazniki. Vsak dan polna kapela pri zornicah in zvečer pri blagoslovu je bil dokaz — Božič se bliža. Od doma so prihajale vse mogoče resnične in neresnične grozne vesti. Pravi advent, želja po pravem Odršenju. Teden dni pred prazniki nas je obiskal dobri g. Saruga Matija, član papeške dobrodelne komisije. Vsakemu je prinesel lepe skromne jaslce, božično svečko, družinam in bolnikom materialno pomoč, kolikor je bilo mogoče, ter pri Angležih dosegel, da so bolj skrbeli za nas. 14 dni prej je prišlo v taborišče okrog 20 novih Slovencev, kateri so bili skupaj z nemškimi vojaki v taborišču Afragola, blizu Neapolja, ter bili vsi močno zastraženi in živeli v precej bednem položaju. Vsi so bili nemški vojni mobiliziranci, kateri so bili zajeti v bojih v Italiji. Med temi je bilo tudi nekaj oficirjev primorskega domobranstva, kateri so se v usodnem 1. maju 1945 skupno s Hrvatsko mornarico prebijali skozi bojno črto okrog

Trsta, ter nato bili v Rimminiju zajeti od britanske skupine. Vsa ta skupina je bila menda izpuščena na svobodo na večkratno intervencijo g. dr. Miha Kreka.

Dan pred Božičem je bilo prav pustno, megleno vreme z rashlim dežjem, a proti večeru se je zjasnilo. Kljub siromašnosti je bilo v vsem taborišču prav živahno, vse čisto in urejeno. Kateri so imeli kaj denarja, so v bližnjem mestu lahko kaj nakupili za primerno praznovanje Božiča itd. V vsakem šotoru so bile postavljene jaslce. Nek idrijski rojak, katerega ime se več ne spominjam, je izdelal lepe, res umetniško izrezljane jaslce. V kapeli so bile prav lične jaslce delo mojstrov gg. Kroisa Janka in Mazzija, kateri nadaljuje slovensko umetnost v Argentini. Č. g. Peter Robljek je hodil od šotora do šotora in po stari lepi slovenski navadi blagoslovil bivališče in vse prebivalce, voščil srečne, blagoslovljene praznike ter s svojo šegavostjo in toplim, sončnim smehom vse razveselil ter ustvaril pravo božično razpoloženje. Isti večer so v slovenski kantini, katero je vodil g. Stefan Vljaj, priredili nekakšen akademski večer, oziroma proslavo matur.

Ker je bila v taborišču tudi gimnazija, so dijaki in profesorji priredili skromno zakusko. Njim so se pridružili vsi oficirji z generalom vred, saj so bili nekaj študentje-maturantje. Sledile so razne napitnice, govorance. Sillili so g. majorja Debelaka, naj še on kaj pove. Mož malo škilavo pogleda in med drugim reče tudi sledeče: "Veste, fantje: komunisti pravijo, da oni doma nas ne marajo. Ni dosti važno to, važno je to, da mi za nje in njih ideje ne maramo!" — Takrat sem si mislil sam pri sebi in še drugi so bili precej sličnih misli, češ, mož ga je malo preveč potegnil vaze, pa je tako bleknil, danes po 20 letih pa vidim, da je imel možakar prav.

Ob 8. uri zvečer je bila v največji dvorani taborišča YMCA slovesna božična proslava, katero je priredil naš prosvetni osek. Najprej je bil govor č. g. Robljeka, nato je bila prebrana božična čestitka g. dr. Miha Kreka, sledila je božična predstava, katera je vse udeležence ganila do solz. Dvorana je bila nabito polna, saj so predstavi prisostvovali tudi Hrvatje in Srbi.

Polnočnica se je vršila na željo

hrvatskega generala g. Parca v veliki hrvatski dvorani. Vse je bilo okusno okrašeno, na stropu je blestel v hrvatskem jeziku angelski pozdrav: "Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji." Sv. maša se je izvršila v najlepšem miru in redu, katero je opravil č. g. Robljek. Slovenski in hrvatski zbor sta pela lepe božične pesmi. Sv. maši so v velikem številu prisostvovali tudi pravoslavni verniki. Na sveto jutro je bila sv. maša ob 7. uri zjutraj v kapeli in vsi udeleženci, katerih ni bilo majhno število, so pristopili k angelski misli. Božje Dete iz jasic in Marija Pomagaj sta s posebno dobroto in milino zrla na nas in trosila pravi božični mir in srečo.

Ob 10. uri dopoldne je bila slovesna peta sv. maša na prostem. Moški zbor pod vodstvom g. Savellija je res odlično pel mašo in naše lepe božične pesmi, č. g. Robljek je pa v našem in hrvatskem jeziku v prav mojstrskem govoru pojasnil pomen praznika.

Kosilo na Božič je bilo odlično, kar gre priznanje in zahvala našim mojstrom-kuharjem, ki so skoraj iz nič pripravili izborno božično kosilo. Ker smo bili katoličani v manjšini, smo dobili božični dodatek za pravoslavni Božič, 7. januarja. Da nismo bili Slovenci preveč zapuščeni, so rojaki Rafovc oskrbeli za nas res odlične darove. Iz svojih obrov so nam odstopili cigarete, čokolado, milo, britvice ter vse to poklonili nam za Božič. Naj jim bo Bog za vse to obilen plačnik!

Popoldne ob 3. uri so v glavni dvorani srbski dobrovoljci priredili za vse katolike krasno podani Božični koncert. Njih godba in godba drinske divizije sta igrali lepe božične komade. Ob 6. uri zvečer so bile v kapeli slovesne pete litanije z blagoslovom, katerih smo se skoro vsi udeležili in Božič 1. 1945 je minil.

Vsi smo bili mnenja, čez par let bomo pa spet praznovali Božič doma, v svobodi, a Bog je ukrenil drugače. Čemu vse to, bomo videli šele v večnosti.

Naj omenim še pravoslavni Božič. Zanj se dobri verniki pripravljajo skoraj z večjo vnetostjo, zlasti s postom, nego mi. Tudi njih običaji so polni globoke živere in iskrenega gostoljubja.

Leta 1946 sem praznoval Božič (Dalje na 4. strani)

SNEG JE POKRIL HRIB IN DOL

SLOVENSKA PISARNA

v Baragovem Domu, 6304 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio 44103

Phone: EN 1-5926

Odprta ob nedeljah, torkih in petkih od dveh do šestih
popoldne.

VOŠČIMO BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO V NOVEM LETU!

Zastopamo slovenske založbe: Svobodna Slovenija, Slovenska Kulturna Akcija, Duhovno Življenje, Koroška Kronika, Vera in Dom, Salezijanske knjižice, Vrednote, Meddobje, Zbornik Svobodne Slovenije, Mohorjeva družba v Celovcu in Mohorjeva družba v Gorici. — Sedaj imamo na razpolago: Mohorjeve knjige za leto 1966 \$3.00, Bežnja srečanja \$2.50, Salezijanske knjižice, Molitvenike z malim in velikim tiskom ter knjige: Odprti grobovi, Mauserjevega romana I. in II. del Ljudje pod bičem, Jerčec: Skozi luči in sence, Milan Komar: Mrtvilo, Karapandžić: Kočevje, — napovedana pa sta Zbornik Svobodne Slovenije za leto 1966 in Vauhnik: Nevidna fronta. • Vpisujemo naročnike Mohorjevih knjig. • Sprejemamo naročila za darilne pakete Lige Katoliških Slovenskih Amerikancev.

Nabavljamo slovenske knjige, molitvenike, verske in kulturne revije in časopise.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO ŽELI

VSEM SVOJIM ODJEMALCEM

J. & A. VARIETY CENTER

842 East 185th Street

KE 1-6255

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
želi vsem

SLOVENSKA RADIJSKA ODDAJA

"Pesmi in melodije iz lepe Slovenije"

WXEN-FM 106.5 Mc

CLEVELAND

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM

GRAJZL BROS. WATCH CO.

15701 Waterloo Rd.

531-2465

ŠTAJERSKI KLUB, CLEVELAND, OHIO

ŽELI VSEM ČLANOM, PRIJATELJEM IN VSEM

SLOVENSKIH ROJAKOM VESELE

BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO TER ZADOVOLJNO NOVO LETO

želim članstvu Carniola Tent 1288 T.M.

in članstvu slovenskih upokojencev

IVAN TAVČAR

903 E. 73 ST.

May the happiness

of Christmas

And the spirit it conveys

Be with you

And your loved ones

Through a year of happy days.

FERFOLIA FUNERAL HOME

9116 Union Ave at E. 93rd St.

MI 1-7420

LOUIS L. FERFOLIA - DONALD L. FERFOLIA

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem cenjenim odjemalcem in znancem

ZULICH INSURANCE AGENCY

VSAKOVRSNA ZAVAROVALNINA PROTI
POŽARU IN NEZGODI
FRANCES ZULICH, Agent

18115 Neff Road

IVanhoe 1-4221

ISKRENA BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA

DR. A. L. GARBAS

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU

6411 St. Clair Ave.

EXpress 1-5300

EUROPA TRAVEL SERVICE

759 East 185 Street

Cleveland 19, Ohio

Vsem našim klijentom in prijateljem želimo
prav srečne božične praznike in obilen uspeh v
novem letu.

Iskrena hvala za dosedanje naklonjenost. Z
zupanjem se obračajte na nas v vseh zadevah poto-
vanja, denarnih nakazil in pošiljanja paketov in
aparatur v Jugoslavijo.

JEROME BRENTAR

IV 6-3774

SUPERIOR BODY

6605 St. Clair Ave.

Telefon: EN 1-1633

Zelimo vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem našim naročnikom in prijateljem.

V naši popravilnici avtomobilov boste dobili naj-
boljše delo, najnižje cene in ljubeznivo postrežbo.

A. Brofman Department Store

DRYGOODS — LADIES AND GENTS FURNISHING

6806 St. Clair Ave.

Phone: EN 1-0150

Vesele božične praznike in srečno novo leto
vsem našim odjemalcem in prijateljem.

MARQUETTE SHEET METAL WORKS

kleparska dela in furnezi

LEO LADIHA, 1336 E. 55 St. — UT 1-4076
VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

To Our Many Slovenian Friends
Of Greater Cleveland...

THE INFANT JESUS BE WITH YOU
THROUGH THIS
SEASON AND THROUGHOUT
THE NEW YEAR

DANIEL L. MAUSSER
ELLEN VAUGH MAUSSER, M.D.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

ANTON & JULIA MAROLT

GOSTILNA
1128 E. 71st St.
in
1129 E. 68th St.
Telefon: EN 1-7500

Pristni legalni likerji,
dobra vina, pivo in
prigrizek

Se toplo priporočamo

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI

JOHN KUBACKI STUDIO
PRVOVRSTNI FOTOGRAF

Izdelujemo slike po najnovejši
metodi,
posameznike, družine
in večje skupine.

1218 E. 79 St. EX 1-3800

Vesele božične praznike in srečno novo leto
žele svojim gostom in prijateljem lastniki

LUZAR'S BAR

Mrs. ANNE LUZAR IN SINOVI

6723 St. Clair Ave. Telephone: EN 1-9435

Najboljša vina, vse pijače, domača hrana,
prijazna postrežba.

SEASONS GREETINGS
BEST WISHES FOR THE NEW YEAR

JANAS HAIR STYLIST

6628 St. Clair Ave. • HE 1-6224

Vsem, ki obiskujejo naš salon, prijateljem in družinam
iskreno voščimo najsmrenejše božične praznike in popolen
uspeh v letu 1966.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
želimo vsem prijateljem in odjemalcem.
• Polna zaloga grocerije in mehkih pijač •

Anton & Josephine Stanič grocerija

1225 NORWOOD RD.

SPOMINI NA PRAZNOVANJE
BOŽIČA V TABORIŠČU
EBOLI
(Nadaljevanje s 3. strani)

blizu Napolija v velikem glav-
nem skladišču hrane v Casoriji.
To skladišče je oskrbovalo vso
angleško in ameriško vojsko v
Italiji in Avstriji. Tja smo pri-
šli na delo k Angležem 17. sep-
tembra 1946 ter bili tam do na-
šega odhoda v Nemčijo, 25. aprila
1947. Eболи se je začel polaga-
toma prazniti in tam so ostale
večinoma le družine in zanje so
Britanci res zelo lepo skrbeli.
Tudi nam ni bilo posebne sile.
Ponoči smo čuvali ogromna skla-
dišča hrane in angleške vojake.
Hrana je bila prvotno slaba, po-
zneje se je zelo poboljšala. Ku-
hali so nam res odlično naši ku-
harji in še britanski vojaki so
prišli radi na našo hrano. Ker
je bilo v okolici Napolija in v
mestu samem več Slovencev iz
Ebolija na delu pri britanskih
edinicah, je iz tega nastala kma-
lu močna edinica. Med nas je
kmalu prišel iz Ebolija č. g. Robl-
jek in se začelo zopet pravo dru-
žabno življenje. G. Kunstelj se
je pa med tem časom vrnil ves
izčrpan od dela med rojaki pri
RAF-u, v Eболи na oddih. G. To-
ne Ušaj je kmalu organiziral
pevski zbor in kmalu smo peli
pri naših in italijanskih mašah
v Napoliju in drugod. Posebno
znana je bila prostorna in lepa
cerkev sv. Janeza (San Giovanni)
s krasnimi orglami. Tam smo
vsako nedeljo do januarja 1947
peli in bili tam že kar domači.
Po odhodu naših edinic od tam
v druge kraje smo prenehali ho-
diti tja. Župnik, zelo častljiv,
dober mož, je naše petje zelo ce-
nil in šel nam vsem zelo na ro-
ko. V tej cerkvi je imel 1. 1946
na božično noč g. Robljek za
nas in italijanske vernike slo-
vesno sv. mašo polnočno. Tudi
ta Božič je bil zelo lep. Izredno
lepo vreme. Pevci smo prenoče-
vali pri štajerskih rojakih, ka-
teri so čuvali britanska skladi-

šča nedaleč od cerkve. Pri to-
plem čaju in kozarcu vinčka smo
počakali jutro, ko so ob 7. uri
začeli voziti tramvaji. Poslovili
smo se od dobrih rojakov, po-
novno si voščili drug drugemu
vesele praznike, se usedli na
tramvaj in se skozi Napoli pe-
ljali nazaj v Cassorio, kjer smo
zopet imeli ob 10. uri sv. mašo.
Maševal je g. Robljek, pel pa je
naš zbor in gg. Tone Ušaj in
Božnik Pavle sta na orgle prav
lepo izvajala naše lepe božične
melodije, katere so Italijanom
zelo ugajale. Mojster g. Savelli
Emil je par dni pred Božičem
odšel nazaj v Eболи k družini in
tam zelo lepo vodil petje pri
vseh sv. mašah. L. 1946 so v
Eboliju naše družine zelo lepo
praznovalle božične praznike. Saj
to je bil naš zadnji Božič v Ita-
liji. L. 1947 so Božič naši pove-
čini še praznovali v Nemčiji, jaz
pa že v taborišču West Wrating
pri Cambridgu. Par dni preje,
22. decembra, sem s skupino 80
Slovencev prišel sem za delom.
Malo čudni so se nam zdeli pr-
votno tukajšnji božični običaji,
a smo se jim polagoma privadili.
V žepu smo imeli funt-sterling,
katerega so nam izročili na ladji
pred izstopom na kopno. Nismo
poznali njegovo vrednost in bi
nas Britanci prav lahko oslepa-
rili, toda resnici na ljubo pove-
dano, ko smo šli na trg kupovat
sadje ali v gostilno na pivo, so
bili vsi proti nam zelo prijazni
in poštteni. Takrat sem bil prvič
pri anglikanski polnočnici, ka-
tero je opravil neki zelo dober
anglikanski duhovnik, velik o-
sebnji prijatelj g. dr. Kuharja
Lojzeta. Ker g. Kuhar ni vedel
za naš prihod, je odšel za tisti
Božič na Škotsko ter pomagal v
spovednici v neki veliki fari bli-
zu Edimburyja, v kateri je ta-
krat živelo veliko nemških voj-
nih ujetnikov, Poljakov in Fran-
cozov. Ker je mož obvladal go-
vorico teh narodov, so ga vabili
na vse strani za praznike. Ko je
izvedel za naš prihod, se je prav

marljivo vrgel na delo v dušnem
pastirstvu med nami, Hrvati in
drugimi narodi, kateri so prišli
iz evropskih taborišč, ter nam
lajšal prve ure bridkosti življe-
nja med tujci. Pozneje je prav
marljivo pomagal g. Kunstlju
vse dni do odhoda v USA l. 1951.

Dvajset let že preživljamo Bo-
žič na tujih tleh. Tudi tujina ima
lepe božične običaje. Tu Božič
praznujejo zelo lepo, zlasti v
cerkvi. Polne obhajilne mize pri
polnočnici in pri vseh mašah
na sveti dan. Je to res poseben
božični čar. Da so tudi temne,
senčne strani tu na Božič, je
žalibog tudi resnica. Najlepše se
praznuje Božič pri sorojakih in
takrat človek živo občuti toploto
in živo vero naših krščanskih
običajev ter lepoto naše božične
pesmi. Ne zametujmo vsega tega
in vse to pokažimo tujcu kot
dragocen biser. In tujec, vsaj tu,
zelo spoštuje to dragoceno de-
diščino naših krščanskih pred-
nikov.

Vsem rojakom-Ebolčanom in
drugim pa prav iskreno:
Vesele, blagoslovljene božične
praznike in vse najboljše v letu
1966!

Bog živi!

Peter Selak

M. Jakopič:

Zimski večer na vasi

Na cesti kraguljčki cingljajo
in z mladimi sri pojo;
vetrovi se v borih igrajo,
potem se podijo v goro.

Konjiči ne čutijo teže,
ko v snegu si delajo gaz,
vsi holmi, gorice otožne —
dobile so srečen obraz.

Vzapeček spet dedek je sedel,
kolovrat je znova zapel,
le mlin je utihnil na večer,
kdo v led ga je mrzli uklle?

Na cesti kraguljčki cingljajo,
vse bele nocoj so steze,
še mesec ne more nikamor,
v belino potaplja roke.

Preskrbite si za bodočnost!
Shranite vaše prihranke!

Naše podjetje plačuje obresti po najvišji meri vam v korist in tudi v varnost
HRANILNE VLOGE SO ZAVAROVANE DO \$10,000.00

4¼% obresti na hranilne vloge 4¼%

Vse vloge napravljene pred ali na 15. jan. bodo obrestovane od 1. jan. naprej!

Pišite ali zahtevajte zbirko tiskovin in navodil, kako nam pošljete hranilne vloge
po pošti. Mi plačamo poštino na obe strani.

**PET
PRIROČNIH
URADOV**

**PRI NAS SE TUDI
DOBIJO:**

- PREPISI ZEMLJIŠČ
- DENARNE NAKAZNICE
- BOŽIČNI KLUBI
- VARNOSTNE SHRAMBE

**Vsa hranilna
in posojilna
postrežba**

V naših uradih lahko plačate račune za plin, elektriko, telefon in bolniško zavarovanje
PRODAJAMO IN IZPLAČUJEMO HRANILNE BONDE ZDRUŽENIH DRŽAV
DAJEMO VSAKOVRSNA POSOJILA ZA DOMOVE

POSVETUJTE SE S

**ST. CLAIR
SAVINGS
ASSOCIATION**

SLOVENSKA HRANILNICA

Pet je sedaj naših uradov po slovenskih nas elbinah. Najbližji naj bo Vaš.

6235 ST. CLAIR AVE. 813 EAST 185th ST. 25000 Euclid Ave.
HE 1-5670 IV 1-7800 AN-1-1200

26000 LAKE SHORE BLVD.
RE 1-1200

6135 WILSON MILLS RD.
HI 9-2900

CLEVELAND, OHIO

★ ★ ★

VSEM NAŠIM KLIJENTOM, VLAGATELJEM IN PRIJATELJEM ŽELIMO
PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

MERRY CHRISTMAS
AND A HAPPY NEW YEAR
FROM

DEMSHAR & SONS

22034 Lake Shore Blvd. Tel.: HE 1-4770

- Najpopolnejša izbira slovenskih in hrvaških gramofonskih plošč
- Božične pesmi slovenskega okteta — poseben album
- Barvni T.V. aparati Magnavox in Stereo Phonograph
- Vse vrste fotografskih aparatov, pripomočkov in materiala za fotografiranje
- Harmonike vseh vrst — Chromatic Accordion

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO

VSEM NAŠIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI

MRS. ROZI JAKLIČ, lastnica

TRIANGLE DRY CLEANING

1136 East 71st St. HEnderson 2-1350

ČISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO

tako da je Vaša obleka kakor nova — Se priporočamo

NEW YORK DRY CLEANING CO.

6124 Glass Ave. Phone: HE 1-6465

LASTNIK WM. A. ROPOS VOŠČI VSEM

PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM VESELE BOŽIČNE

PRAZNIKE IN VSO SREČO V NOVM LETU

SINCLAIR Auto Service Station

5221 St. Clair Ave. EN 1-5577

Lastnik JOSIP BOSNAR se zahvaljuje za zaupanje in
želi vsem odjemalcem in slovenskim prijateljem vesele
božične praznike, zdravje in vso srečo v novem letu.

TOM'S CAFE

5301 ST. CLAIR AVE. EN 1-9808
Owner TOM KALBOVRIDIS

A JOYOUS CHRISTMAS SEASON AND A VERY
HAPPY NEW YEAR
TO ALL OUR CUSTOMERS AND FRIENDS

Home cooked meals, liquor, vine, beer

A MERRY CHRISTMAS SEASON
AND A HAPPY NEW YEAR!

OHIO FURNITURE CO.

6323 St. Clair Avenue EN 1-5016

FURNITURE AND APPLIANCES FOR EVERY
HOME ★ NATIONALLY ADVERTISED BRANDS

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ČITATELJEM AMERIŠKE DOMOVINE

JOS. J. PESHEL, zastopnik

V. ELY, MINN.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN POLNO
BOŽJEGA BLAGOSLOVA NOVO LETO
ŽELI ČITATELJEM AMERIŠKE DOMOVINE

Ludvig Perushek, zastopnik
Willard, Wis.

SEASON'S GREETINGS

TERRACE BEAUTY SALON

LOIS VOLK Open Evenings by Appointment
1161 East 71st St., Cleveland, Ohio 44103
UTah 1-1641 — If no answer call 881-5531

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO VSEM!

DR. P. B. VIRANT

OPTOMETRIST
PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

15621 Waterloo Rd. IVanhoe 1-6436
v poslopu Central National Banke

SORN'S RESTAURANT

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

6036 St. Clair Ave.

Priporoča svojo domačo kuhinjo, kjer dobite vedno jako okusna jedila po zmernih cenah. Točna postrežba in čistoča v vseh ozirih.

Zelimo vsem rojakom vesele božične praznike

in srečno novo leto!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem delničarjem, društvom

in prijateljem

DIREKTORIJ SLOVENSKEGA DRUŠTVENEGA DOMA

Ameriško-jugoslovansko središče

20713 Recher Ave.

Euclid, O.

531-9309

ODBOR SLOVENSКИH UPOKOJENCEV, EUCLID, OHIO

ZELI VSEM ČLANOM IN ČLANICAM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO, POLNO ZDRAVJA

NOVO LETO 1966

Predsednik Krist Stokel, 1. podpredsednik Anton Srebot, 2. podpredsednik Josephine Skabar, tajnik John Zaman, blagajnik Andrej Božič, zapisnikar Frank Česen; nadzorni odsek: Molly Legat, Jennie Leskovec, Mary Kobal.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

želi vsem odjemalcem, prijateljem in znancem

PRIMO DELICATESSEN

Vedno na razpolago grocerija vseh vrst, meso za prigrizek, pivo in vino

15508 Holmes Ave.

Tel.: GL 1-7487

PRAV VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

ZELI VSEM GOSTOM IN PRIJATELJEM

HECKER TAVERN

1194 East 71 St.

Tel.: 361-9779

Jugoslavija in druga svetovna vojska

Ko je tretji raj napadel Poljsko, smo v Jugoslaviji vedeli dve stvari: Hitlerjev Blitzkrieg bo dolgo trajal n tudi nas bo oplazil. Kdaj, to je bilo vprašanje časa.

Hitler se ni držal pravil. Nemški zgodovinarji so raznesli v svet, da vojske delajo Balkanci. Balkanci so hajduki, kjer se fantek ne rodi, če mu oče pred porodom ne pripravi pištole in punčki mora obljubiti brzostrelko. Črnogorci pravijo: Samo da se puca!

Celo katoliška liturgija jim je nasledla. Na primer na praznik sv. Martine — rimske device in mučenice — takole stoji zapisano v breviju (30. januarja): O sv. Martina, čuvaj rimsko zemljo, prinesi mir krščanskim narodom. Toda rožljanje orožja in divje vojske zanesi na Balkan — in fines age Thracios. Prijazna in ljubezniva liturgija, kajne? Dobro se še spominjam, da sem se prvo leto, ko sem molil brevir, ustavil pri tej čudni prošnji. Trikrat sem poizkušal, da bi jo pobožno zmoli. Četrtič sem uspel, da sem izgovoril besede v veliki žalosti. Drugo leto sem že bil pripravljen in sem besede izpustil. Od tretjega leta dalje jih molim, a takoj dodam svojo prošnjo: O Gospod, tega pa vender ne. Prosim, ne usliši me. Pač pa: kuge, lakote in vojske, reši nas, Gospod, in daj nam svoj mir!

Jugoslavija je po večini balkanska država. Po navadi so sosedje, ki delajo vojske. Izredna zemljepisna lega naših krajev je kriva, da jo naši sosedje hočejo imeti. Balkan je namreč velika cesta, ki vodi v svet. Svet je Evropa, Azija in Afrika. Amerika in Avstralija so se prislonile svetu tisoč let in še mnogo čez potem, ko je Kristus že svet odrešil. Pri Carigradu se stikata Evropa in Azija. Tudi Afrika je dosegljiva čez Balkan, kar so dobro vedele rimske legije. Po tej veliki cesti so Peržani poizkušali zaslužiti Evropo. Makedonec Aleksander Veliki jim je vrnil, ko je z Balkana podjarmil Perzijo, del Indije in Afrike. Ob preseljevanju narodov so narodi od Kavkaza in sarmatskih planjav prihajali. Vsi so prihajali, nihče ni ostal. Zemlja je bila vroča in burja jih je odnesla. Križarji so hodili v naših krajih na jug. Turki pa na sever, da bi zasedli Evropo. Turki so hoteli stalno ostati. V ta namen so se potrudili, da so pomohamedanili hrvatske bogomile v Bosni. Cesar Deoklecijan je poznal to cesto. Ko je delil rimsko cesarstvo v vzhodno in zahodno polovico, je mejo potegnili skozi Balkan. Tako so Hrvati ostali

katoliški, Srbi in Bolgari pa so se popravoslavili. Stalin, Churchill in Roosevelt so jo priznali v Jalti, kadar so delili Evropo na črti Stettin-Reka (Pomorjansko, Adrija). Na veliki cesti je promet, pa tudi prepri in združbe, ki jih delajo tujci, ki se branjajo držati se prometnih pravil.

Pretravanje! Čemu? Pogledajte v Sv. Pismo. Cerkev in misijonarji so hodili iste poti: Pavel in Luka, Ciril in Metod: Apostoli so si svobodno izbirali delovna področja, le Pavel je izjema v enem pravilu. Ko je bil v Troadi (blizu Dardanel), kjer so Grki nekoč oblegali Trojo, je sklenil, da bo šel proti južnemu Črnemu morju. V Dejanjih Apostolov je zapisano, da mu tega "ni dovolil Duh Jezusov (16, 9)." Pismo privedu, da je Pavel v viziji videl nekega Makedonca, ki ga je prosil in rotil: "Pojdi na drugo stran — v Makedonijo. Pomagaj nam (16, 9). Veliki apostol je takoj ubogal. Pri Filipih, kjer se je spočelo rimsko cesarstvo, je Pavel ustanovil prvo cerkevno občino. Šel je v Solun in dalje. Stalno je misijonaril na Balkanu. Tja v ILIRIK sem napolnil Kristusov evangelij (Rim. 15, 19)". To je bil isti Ilirik, o katerem poje naš Vodnik, da Slovenija "oko naj mu bo." To bi se nosili Nemci in še bolj bi se bahali Irci, če bi v Pismu kaj takega brali o svoji zemlji. Ali ni prav, da smo Slovenci Bogu hvaležni, da nas je v svoji dobroti nastanil na tako važnem prostoru?

Pomembnost našega življenjskega prostora se je posebno izpričala ob preseljevanju narodov. Nemirni narodi so se valili od Kavkaza, da bi se polastili tople Italije in oplenili zlato hišo na Palatinu v Rimu. Tri stoletja so dirkali skozi naše sedanje kraje — eden za drugim. Nihče ne ve koliko, ali imena kakor Huni, Goti, Vandali jasno pričajo, kakšno obrt so ti narodi med potjo izvrševali. Poizgali so, pobijali domačine, odnesli vse, kar so našli in se med seboj pobijali, kdo bo dobil več plena. Šele v sedmem stoletju so prišli Slovani s slovensko predstražo, ki se je globoko zapčila v Benečijo. (Veneti, Windisch, Venezia, Slovenija). Slovani so po naravi miroljubni in zato so se razlikovali od vseh drugih narodov po štirih značilnostih. Prišli so, da bi ostali. Slovanom ni godilo, da bi se ciganili po svetu. Prvič, hoteli so se naseliti in ne preseljevati. Drugič, hoteli so si kruh zaslužiti z delom in ne s plenom. Tretjič, sodelili so, da je življenjski prostor med Pomorjanskem in Adrijo (Stettin, Reka) primeren za ob-

delovanje, čeprav je bil takrat opustošen in izprazen. Četrtič, vsem narodom, posebno divjim germanskim rodovom, so glasno zaklicali: Zapik. Konec preselejanja, kjer so naši domovi. Drugače... Razumljivo, da se Nemci neradi razpisujejo o omejenih zgodovinskih dejstvih. Italijanski zgodovinarji jih pošeno a malce sramežljivo priznajo. Papeški Rim pa se je zahvalil po Cirilu in Metodu, da je dobre volje odobril slovansko bogoslužje, kakor hitro sta zaprosila. Milost in dobroto, ki je Rim takrat nobenemu narodu ni priznal.

Naši predniki so se hitro razgledali po novem prostoru. Sklenili so, da se pokristjanijo. Radovoljno in ne s silo, kakor norčavo in ujedljivo pisari češki žid Maher, da je sv. Vladimir gonil Ruse kakor kostrune in backe v Dnjester, da bi jih krstili. Obmejni, alpski Slovenci, smo trpeli, ker misijonarji niso znali jezika. Vseeno odkod so prihajali. Tisti iz Ogleja, in še bolj iz Salzburga: vsi so bili nemci (Nemci). Narodne govorice niso razumeli in barbarščine se niso hoteli učiti (wendisch, windisch). Oboji so potujevali. Odposlanci sv. rimskega cesarstva nemške narodnosti so z mečem odsekavali velike kose slovenske zemlje. Dodatno so doseljevali svoje ljudi. Imena Kočevje ali Finžgar so glasne priče. Finžgar je Vintschgauer ali Tirolec ali Neslovenec.

Ne mislite, da našega pisatelja blatim ali sumničim. Privatno in javno sva večkrat o tem razpravljala. Seveda ni ostal dolžan. "Prekvat Ižanec: ali si ti kaj boljši? Ali ne veš, da beseda "Ig" prihaja iz keltske irščine, kjer beseda "ikati" pomeni vreti, izvirati (Studeneč). Iška in Iška pomeni vodo. Ti morostar!" Dosti nisem ugovarjal, ker me je naš dobri g. Jože Košček od druge gimnazije strojil, da so Ižanci le Japigi (Ig), ki so se živeli v Avgustovem času ob Krimu in Krki.

Nemški misijonarji so radi vih-teli meč. V trinajstih stoletjih smo od reke Travnje (Zg. Av. (Dalje na 5. strani)

M. Jakopič:

SVETI VEČER

Nocoj poljana še ne spi, pastirji trepetajo, ko angeli nad štalico pojo, lepo igrajo.

Ko mogel v hlevček bi še jaz — še jaz to noč stopiti, ko mogel božje Detece bi na srce priviti.

Ko mogel mrzlo slamico za vzglavje mu zrahljati, in na premražene noge svoj topli kožuh dati.

Se stisniti — tja med ovce, med zvesta stara vola, poklekiniti z zaupanjem na tla premrzla, gola...

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne doliva še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku mi poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite denar za naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

Prosim, da pošljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime

cesta

mesto in država

Za to darilo pošiljam znasek \$.....

Moje ime je

Moj naslov je

mesto in država

VSEM DRAGIM ROJAKOM, POSEBNO NAŠIM
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM ŽELIMO
KAR NAJBOLJ VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
VSO SREČO V NOVEM LETU!

STARC FLORAL, INC.

6131 St. Clair Ave.

Cleveland, O. 44103; Tel.: podnevi 431-6474, ponoči EX 1-5078
(prejšnji prostori North American Bank)

- Vaše cvetlice dostavimo takoj po vsem področju mesta Cleveland.
- Kot član svetovne organizacije floristov dostavimo cvetje po Vašem naročilu telefonično ali telegrafično po vseh mestih Združenih Ameriških Držav in vsem ostalem svetu.
- Bogata izbira rož v lončkih.
- Vsakovrstno narezano cvetje po želji.
- Krasni, mali šopki, da si okrasite obleko za praznike.

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR

TO ALL OUR CUSTOMERS AND FRIENDS!

WIEHN'S BAKERY

BEST BAKED FOOD FROM OUR OVEN
TO YOUR TABLE

704 E. 185 St. — Tel.: KE 1-0650

Cleveland, O.

Famous for our Potica

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

vsem odjemalcem in prijateljem žele in se obenem zahvaljujejo za naklonjenost v preteklosti in se tudi priporočajo za bodočnost

BRODNICK BROS. APPLIANCE & FURNITURE

16013 Waterloo Rd.

IV 1-6072

FRANK JOS. BRODNICK in JOHN J. BRODNICK, JR.,
lastnika

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO

ZELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

na splošno znani FOTOGRAF iz slovenskih krogov, ki je ponovno odprl svoj fotografski atelje

in izdeluje z najmodernejšimi aparati

POROČNE SLIKE in PORTERE

v naravnih barvah ali pa v črno-belem po ZNIZANIH CENAH!

HALIK STUDIOS

15615 St. Clair Ave.

PO 1-4000

VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ZELI
VSEM STANOVALCEM
32. VARDE

**JACK A.
BANKO**
COUNCILMAN
32. VARDE

LOUIS in FRANCES ZIGMUND,
lastnika

V zalogi vino in pivo. — Pripeljemo tudi na dom.

ZIGMUND'S DELICATESSEN

1048 E. 76th St., vogal Korman Ave.
ENDicott 1-6094

VOŠČITA IN ZELITA VSEM ZNANCem IN
PRIJATELJEM TER ODJEMALCEM VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO,
TER SE PRIPOROČATA VSEM ZA OBISK

Doživetje Božiča

Mnogokrat smo že doživeli božič, mnogokrat se je že dotaknil našega srca in pustil v njem svojo sled. Čudno je, da so tudi maloverni in neverni ljudje tako močno vzbujali božič. Eden od naših pisateljev, ki velja za nevernega, piše: "Najlepši slovenski praznik je božič..." Ne samo slovenski! Božič je eden najlepših praznikov sveta...

Božični dogodek je sprožil pesem: "Sveta noč, blažena noč," ki odmeva po vsej zemeljski obli in se je nikoli ne naveličamo. Vedno je sveža, vedno seže globoko v srce in ga gane.

Božični praznik je iz slovenskih src prikladal melodije: "Sveta noč, blažena noč! Lepše zemlja ni imela..." "Glej, zvezdice božje migljajo lepo..." "Poslušajte vsi ljudje, sveti Jožef v mesto gre..."

Lahko bi šli od naroda do naroda: božič je vsakemu narodu segel v srce... Zeleti bi morali, da bi se letos dotaknil tudi našega srca. Da ne bi ostali samo pri znanostih, temveč da bi doživljali njegovo vsebino. Kako? Zazeleti si moramo duhovnega gledanja božične skrivnosti.

V čem pa je ta božična skrivnost? Otrok — mati, Božji otrok — njegova božja Mati, čista, brezmadežna, najsvetejša. Naš otrok — naša mati. Bog je prišel med nas kot človeški otrok. Ta otrok je most med Bogom in človekom. Eno roko podaja Očetu, našemu bogastvu, drugo roko nudi nam ljudem, ki smo po svoji naravi praznina, lakota in žeja po čisti in trajni sreči. Ta otrok je srednik tudi med teboj in tvojim Stvarnikom, med teboj in tvojim večnim ciljem. Zate ta otrok ni tuj otrok, ti zanj nisi tujec; zelo, zelo sta povezana med seboj. Tvoj Bog Odrešenik! Tvoj Bog in Gospod, toda majhen pred teboj. Če tvoje srce vse to doživi in se ogreje, bo spregovorilo besedo tople, prisrčne ljubezni: Moj Bog in vse moje!

Kako žalostna je tista beseda, ki jo je nekdo izrekel med nami: "Zame ni božiča!" Zate ni božiča? Siromak! Kam pa vodi tvoj korak? Brez božiča si vržen v kolesje hladne, neme, krute usode, ki nekam drvi, a ne veš, kam drvi. "Kam greš, življenje moje?... V temo nazaj... iz niča v nič..." Ko bi bilo to res, bi bilo neskončno žalostno. A čerav žalostno, ko bi bilo vsaj res! Če ni res, zato ni res, ker je božja Beseda meso postala in med nami prebivala in nam je dala pravico, da postanemo božji otroci, nam, ki vanjo verujemo... Človek, dve dejstvi gledaš v luči božiča! Prvo dejstvo: v tebi je prvina duha, ki nabira v sebi doživetja, luč, lepoto, resnico; žal, tudi zmoto in greh. Drugo dejstvo: Bog je postal tvoj odrešenik, mil, dober in usmiljen, otrok, ki čaka besedo tvojega toplega srca... To je luč božične noči. Če je ne vidiš, hodiš v temi...

V čem je še skrivnost božiča? Ne smo v velikem dejstvu učlovečenja. Tudi v okoliščinah Jezusovega rojstva. Ali ti ne pridiga uboštvo betlehemske votline o tem, da veličina človeka ni v zunanjih dobrinah, ki jih vsakdo pusti na tem svetu, marveč v notranjih zakladih srca? Kaj pomaga, če si človek ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi... In kaj bo dal človek v zameno za svojo dušo, ki je najdragocenejša prvina v nas? Išči te najprej božje za svojo dušo, tisto božje, ki ostane. Vse drugo je sredstvo potovanja, je popotno brašno, ki se porabi med potjo.

O, kako čudovite so okoliščine rojstva božjega otroka! Med svoje je prišel in njegovi ga niso sprejeli. Kako velik dramatik je Bog! Kako velik umetnik! Njegova umetnost je očarala svet. Bog se razodeva preprostim pastirjem; učeni pismouki ga ne

vidijo. Od daleč priklče učenjake, vladarje, da se mu pridejo pokloniti; tisti, ki so na pragu Betlehema, ostanejo hladni. To je skrivnost preproste resnicoljubnosti, ki je zunanji sijaj in trenutna korist ne preslepita. O, kako velik umetnik je Bog! Njegova umetnost je v božični noči očarala svet.

Želimo vam, da bi letos globoko doživljali božič.

JUGOSLAVIJA IN DRUGA SVETOVNA VOJSKA

(Nadaljevanje s 4. strani)

strijia) do Istre izgubili toliko zemlje, da je Gregorčič kakor v jeremiadi zapel: oh, naši so samo grobovi!

Zalostne izkušnje, ki so jih doživeli obmejni Slovenci, so bile dobra šola za zamejske Slovence. Moravani (Slovinci, Slovaki) in Rusi so klicali grške misijonarje iz Carigrada. Grki so bili južni in vzhodni sosedje Slovanov. Mnogi so govorili naš jezik. Misijonarji se niso lastili zemlje. K Rastislavu na Moravo (Slovaška) sta prišla sv. Ciril in Metod. Takozvano "barbarsčino" sta našla tako bogato in plemenito, da sta jo spravila v posebne pismenke. V solunskem narečju sta prestavila vse važnejše dele sv. Pisma, obogatila slovinščino in jo posvetila v slovensko liturgijo. Od devetega stoletja dalje je naš jezik posvečeno bogoslužje, kar italijanščina, ali nemščina, ali angleščina še danes niso. Slovanska Starožitja pravijo, da sta nam sveta brata prinesla grško modrost. Grki so smatrali in še smatrajo Latince za barbarje. Nemci so izgnali Metodove učence. Bežali so v Bolgarijo. Razširili so bogoslužje med Srbi in Bolgari. Ko so se pokristjanili Rusi in Ukra-

jinci, so si oboji izposodili slovensko bogoslužje od Bolgarov. Po čudnih božjih potih se dogaja, da ruski patriarh v Moskvi na Cirilovih pismenkah in v solunskem-slovinskem narečju poje sveto liturgijo, ki jo je Rim potrdil. Profesor dr. F. Grivec nam je zabičeval, da ni znano, ali ne teološko, če kdo pravi, da so Slovani razkolniki, ker vsi rabijo od papeža potrjene knjige.

Svet misli, da ni prav, da po toliko stoletjih še živimo na tako pomembnem prostoru. Priporočajo nam izobrazbo in toliko olike, da bi vsaj — izumrli, ker bi oni radi zasedli naše mesto pod soncem. Nemci pravijo, da nas rešuje le naša številnost. Prešeren namiguje isto: "največ sveta otrokom sliši Slave." Grof Sforza — italijanski zunanji minister med prvo vojsko — prinaša v svojih spominih še eno novo razlago. Pravi: "umsko najbolj razgibana rasa na svetu so Slovani. In med Slovani najbolj inteligentni so Slovenci. Hvala Bogu, da Slovencev ni toliko kolikor je Rusov, drugače bi Slovenci nas Italijane že požrli." Grof ni zapisal na kakšen način. Morda — a napolitano: con o senza sbruff — na solati brez česih in olja. Italija še sto let ni stara in nas je napadla že dvakrat. Potujoče Benečije (Slovenijo) in popravlja imena celo na pokopališčih, če ne zvenijo po rimsko. Grof Sforza je ukradel Primorsko in Notranjsko; kako bi mogli v miru živeti z rimsko volkuljo?

Ko se je druga vojska začela, smo z vsem srcem bili z aleati. Skušali smo ohraniti nevtralnost, ker aleati niso bili pripravljeni. Poljska se je razmeroma dobro borila, toda Angleži in Francozi so se izkazali kakor soldatki iz papirja. Hitler se je igral z njimi. Opevanega čudeža pri Dunkerque nismo videli. Angleži so dezertirali Francoze sre-

di bitke. Zbežali so domov. Zaseboj so pustili velikansko vrzel, v katero so se pognale nemške armade. Maginotove linije in francoske armade ni več bilo. To je bil čudež za Hitlerja. Edini heroizem so izpričali angleški ribiči, ki so v obrabljenih šalupah razorožene, mokre in pokidane angleške vojske spravili domov. Hitler je poplašal izdajstvo, da jim je hvaležno dovolil prost odhod. Zgodovinsko paralelo najdemo le pri Italijanih. Leta 1904 so jih Abesinci premagali pri Adui. Ujetnikom so porezali gume, da so Italijani morali nositi hlače v rokah.

Iz navedenih zemljepisnih in zgodovinskih osnov je mlada Jugoslavija imela štiri nespravljive sovražnike, ki so sklenili z vojsko urediti svoje zahteve. To so bili: Ogrska, Bolgarija, Italija in Rajh. Ogrska je hotela Reko in del Adrije, Bolgarija, vladana iz Rima in Berlina, je hotela vso Makedonijo, Mussolini — rimski imperij, Hitler — nekdanjo Avstrijo in pot do Sueza. Vso evropo je že obvladal. Svobodne so bile le Jugoslavija, Španija in Rusija, toda Hitler in Stalin sta imela prijateljsko in nenapadno pogodbo. Vedeli smo, da je prišla naša ura.

Hitler je bil brezposeln in njegove armade niso imele nobenega nasprotnika. Naša vlada pod vodstvom regenta Pavla, ki je bil sorodnik angleške vladarske hiše, se je modro izmikala koncentrični vojni. Hitler in Mussolini sta iskala povod, da bi jo lahko napovedala. Angleški denar in vojaška klika v Beogradu sta jima pomagala. Nekaj polkovnikov se je s silo polastilo vlade. Izgnali so Pavla in Petra šest mesecev predčasno izklicali za kralja. Voditelje strank so prisilili v koalicijsko vlado.

Naš slovenski voditelj dr. Kulovec je bil zadnjič doma le nekaj dni preden ga je zadela Hit-

lerjeva bomba v Beogradu. Prišel je v Smarje, kamor je rad hodil na tarok. Ko smo igrali, smo ga izpraševali, zakaj so šli naši ljudje v vlado. "Kaj so hoteli. Silili so nas. Odločili pa smo se, da bi svetu pokazali nekaj edinosti. Pomagalo ne bo. Niso znali čakati naši oficirski. — Le kakšna neumnost je ta puč. Prmejš, prmejš, vojsko smo si sami nakopali. Pripravimo se."

Malo dni pozneje je Hitler dal znamenje in: Bolgarija, Ogrska, Italija in Rajh so nas brez vojne napovedi istočasno od vseh strani skupno napadli. Kakšno junštvo in slava!

Dr. J. K.

Na promenadi

V hollywoodskem parku sta se sprehajali dve gledališki "zvezdi". Nasproti pride moški in pozdravi eno izmed njiju, ki ji je bilo ime Arline. Druga, ki je ji bilo me Maggie, vpraša prvo:

"Kdo je ta gospod, ki te je pravkar pozdravil?"

Arline ji odgovori: "To je peti mož prve žene mojega tretjega moža."

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem in znancem

želita

ANTON IN
JUSTINA KLANČAR
1084 E. 67 St.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
VSEM

PRIJATELJEM IN ZNANCEM

ANTON LJUBI
6618 Bliss Avenue

VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO
VOŠČI VSEM PRIJATELJEM
IN ZNANCEM

JOHN A. FAKULT
COMMISSIONER
Cleveland Municipal
Light & Power
Commissioner

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI
vsem prijateljem in odjemalcem

ANN KOVACH, lastnica

COLLINWOOD DRY CLEANING COMPANY

Pri nas napravimo vedno prvovrstno delo.

Pridemo iskat in pripeljemo na dom.

15210 Saranac Rd.

GL 1-4746

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM,
PRIJATELJEM IN ZNANCEM

LONGFELLOW EAGLE SUPERMARKET

JACK in FRANK TROHA, lastnika

15800-02 Waterloo Rd.

IV 6-4290

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ZELIMO VSEM!

EAST 200TH HARDWARE

673 East 200th St.

Euclid 19, Ohio

Ivanhoe 1-8448

Hvala vsem za naklonjenost v preteklosti in se priporočamo za bodočnost

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM
POSETILCEM, PRIJATELJEM IN
ZNANCEM

JOHN PETRIČ

lastnik

SLOVENSKE BRIVNICE

783 East 185 St.

IV 1-3465

Zahvaljuje se za dosedanje naklonjenost in se priporoča za bodoče

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

BEACHLAND BEVERAGE CO.

896 EAST 185th ST.

IV 1-4453

Imamo polno zalogo
PIVA - VINA - MEKIH PIJAČ VSEH VRST
POSEBNOST: IMPORTIRANA VINA

Pokličite in vam dopeljemo na dom

ISKRENO SE ZAHVALJUJEVA VSEM
ZA ČESTITKE IN VOŠČILA.

Ker se ne moreva zahvaliti vsakemu posebej, prosiva, da sprejmete to skupno zahvalo in tople želje za vesel Božič in srečno novo leto.

MALKA in MIHA KREK

Clani slovenskega grocerijskega in mesarskega kluba v Collinwoodu

ŽELE VSEM SVOJIM ODJEMALCEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO TER SE PRIPOROČAJO ZA NAKLONJENOST

LEO KAUSEK—15708 Saranac Road
JOE KOZAR—15638 Holmes Ave.
MRS. ANN KUCHAR—383 East 156th St.
LOUIS OSWALD—17205 Grovewood Ave.
JOHN SKOF—19301 South Lake Shore Blvd.
FRANK TAUCHAR—491 East 260th St.
LOUIS URBAS, JR.—17305 Grovewood Ave.
STRUMBEL & RADDELL—17001 Grovewood Ave.
JOHN ASSEG—23550 Chardon Road
MRS. FRANK CEBUL—466 East 143rd St.
JOHN DOLENC—2324 River Rd. Willoughby, O.
JOE METLIKA—34006 Lake Shore Blvd.

MRS. MARY KASTELIC—1830 East 223rd St.
JOHN KAUSEK—19517 Kewanee Ave.
LUDWIG RADDELL—111 East 196th St.
JOHN SIVEC—17931 Neff Road
LOUIS URBAS, SR.—23430 Chardon Rd.
MRS. KATTY MODIC—15510 Huntmere Ave.
JOE SETINA—18208 Rosecliff Ave.
ANDREW VICIC—24120 Chardon Rd.
MRS. ANNA TOMAZIC—25701 Lake Shore Blvd.
JOE TISOVEC—17817 Delavan Rd.

EUCLID RACE DAIRY & ICE CREAM CO.

503 East 200th St.

Ivanhoe 1-4700

VOŠČIMO VAM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO!